

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Arkivsak: 24/659
Møtedato/tid: 09.12.2024 kl. 09:00 – 15:00
Møtested: Kommunehuset

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 03.12.2024

Knut Terje Årsandøy (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
30/24	Svar fra Høylandet kommune etter oppfølging av sak 17/24 og kommunestyrets behandling sak 21/24 den 31.10.24
31/24	Revisors uavhengighetserklæring
32/24	Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 - risiko- og vesentlighetsvurdering.
33/24	Revisjonsstrategi for 2024
34/24	Bestilling av forvaltningsrevisjon
35/24	Årsplan 2025
36/24	Referater
37/24	Innspill til kontrollutvalget
38/24	Godkjenning av møteprotokoll

Svar fra Høylandet kommune etter oppfølging av sak 17/24 og kommunestyrets behandling sak 21/24 den 31.10.24

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

30/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/200 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektøren sin muntlige- og skriftlig informasjon til orientering.

Vedlegg

Svar fra Høylandet kommune etter orientering offentlige anskaffelser 2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets vedtak 25/24 den 09.09.2024 ble sendt kommunestyret, som behandlet saken i sak 61/24 31.10.24.

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en skriftlig orientering innen 1.november med kopi til kontrollutvalget, om hvordan kommunen vil oppfylle kravene innenfor etterlevelse av offentlig anskaffelse.
2. Kontrollutvalget ønsket en redegjørelse av hvorfor anskaffelsesregler ikke ble fulgt. Kontrollutvalget ønsker innsyn i avvikenes karakter i neste kontrollutvalgsmøte.

I kontrollutvalgets møte den 21.10.24 orienterte kommunedirektøren og teknisk sjef Johan Grongstad om funnene i offentlige anskaffelser ved revisjonens etterlevelseskontroll. Her var det uklårheter om funnenes karakter. Tilbakemeldingen til kommunaldirektør og teknisk sjef var at dette må avklares med revisor.

I sak 25/24 ble forlengelse av skriftlig orienteringen satt til 26.november 2024.

Bakgrunnen er at Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført etterlevelseskontroll for offentlige anskaffelser i Høylandet kommune for 2023. Rapporten konkluderte med at 6 av 10 undersøkte saker har avvik.

Den 26.november 2024 fikk kontrollutvalget en skriftlig orientering slik vedtak tilsier i sak 25/24. Der kommunedirektøren viser til en grundig gjennomgang av de aktuelle sakene. Gjennomgangen mellom kommunedirektøren og revisor den 14.11.24 har avdekket at enkelte av de påpekte avvikene skyldes manglende dokumentasjon ved revisjonens tidspunktet eller slik kommunedirektøren skriver, tolkninger som kan diskuteres.

Kommunedirektøren har startet utredning av tiltak for å sikre forbedret internkontroll og rutiner for offentlige anskaffelser, samt å styrke dokumentasjonskravene for fremtidige saker. se eget vedlegg.

Vurdering

Kommunedirektøren har startet utredning av tiltak for å sikre og forbedre internkontrollrutiner for offentlige anskaffelser, samt å styrke dokumentasjonskravene for fremtidige rutiner.

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar kommunedirektøren sin muntlige- og skriftlig informasjon til orientering.

Budsjettkontroll pr. 29.08.2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

07.09.2022

Saknr

12/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/12 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar budsjettkontroll pr. 29.08.2022 til orientering.

Vedlegg

Budsjettkontroll kontrollutvalget

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget godt informert om sin økonomiske status legger sekretariatet herved fram en økonomisk oversikt pr. 29.08.2022.

Konsek Trøndelag IKS

Vår ref
2024/172-27

L.nr:
6164/2024

Deres ref:

Dato:
26.11.2024

Orientering om etterlevelseskontroll 2023 - offentlige anskaffelser

Viser til kommunestyrets behandling av sak 61/2024 i møte 31.10.2024 med flg. vedtak:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en skriftlig orientering innen 26. november med kopi til kontrollutvalget, om hvordan kommunen vil oppfylle kravene innenfor etterlevelse av offentlig anskaffelse.
2. Kontrollutvalget ønsker en redegjørelse av hvorfor anskaffelsesregler ikke blir fulgt. Kontrollutvalget ønsker innsyn i avvikenes karakter i neste kontrollutvalgs-møte.

Orientering til kommunestyret

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført etterlevelseskontroll for offentlige anskaffelser i Høylandet kommune for 2023. Rapporten konkluderer med at 6 av 10 undersøkte saker har avvik. Etter gjennomgang av rapporten har kommunedirektøren identifisert korrigerende informasjon som indikerer at det faktiske antallet avvik er lavere enn rapportens konklusjoner.

Etter å ha mottatt revisjonsrapporten har kommunedirektøren gjennomført en grundig gjennomgang av de aktuelle sakene. Gjennomgangen har avdekket at enkelte av de påpekte avvikene skyldes manglende dokumentasjon ved revisjonens tidspunkt eller tolkninger som kan diskuteres. Oppdatert informasjon og ytterligere dokumentasjon har ført til at antallet avvik vurderes å være lavere enn det rapporten opprinnelig påpeker.

Kommunedirektøren har startet utredning av tiltak for å sikre forbedret internkontroll og rutiner for offentlige anskaffelser, samt å styrke dokumentasjonskravene for fremtidige

saker. Den 14. nov. då. ble det gjennomført et møte med Revisjon Midt-Norge SA der revisors funn i den forenklete etterlevelseskontrollen ble gjennomgått.

Etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser styrkes ved:

- Gjennomgang av organiseringen av innkjøps- ansvarlig/kontor.
- Innføre avvikshåndtering ifm. innkjøp.
- Gjennomføre behovsavklaring og planlegging av framtidige innkjøp.
- Gjennomgang av rutiner for hvordan dokumentasjonen ifm. innkjøp håndteres og lagres – internkontroll.
- Innføre løpende evaluering av innførte tiltak.
- Høylandet kommune er en av flere kommuner i Namdalsregionen som er i kontakt med Innherred Anskaffelser KO for utredning av mulig samarbeid om innkjøp. Dette er en anerkjennelse av at vi mangler tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å gjennomføre alle konkurranser i egen regi.

Kommunedirektøren vurderer at revisjonsrapporten er et viktig verktøy for å identifisere forbedringspunkter. Samtidig viser korrigerende informasjon at antallet avvik er lavere enn det som fremgår av rapporten. Kommunedirektøren vil fortsette arbeidet med å sikre god etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser.

Med hilsen

Bent Ove Hyldmo
Økonomisjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Revisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

31/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/22 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget har ingen merknader til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vurdering av egen uavhengighet, utvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19](#)). Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig vurdering av egen uavhengighet til kontrollutvalget.

Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune når det gjelder andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester (forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16 - 18).

Oppdragsansvarlig revisor for Høylandet kommune er registrert statsautorisert revisor.

Det er også satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune (Kommuneloven § 24-4). For registrerte og statsautoriserte revisorer vil vandel normalt være kontrollert av finanstilsynet i forbindelse med innvilget autorisasjon.

Vurdering

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er registrert i finanstilsynets virksomhetsregister. Bekreftelse på revisors vandel er gitt av Revisjon Midt-Norge SA. Egnerklæringene viser at revisor fyller kravene iht. forskriften.

Så fremt kontrollutvalget ikke har innvendinger, anbefales kontrollutvalget å ta informasjonen til orientering uten merknader.

Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 - risiko- og vesentlighetsvurdering.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/22 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll for 2024 til orientering.

Saksopplysninger

Regnskapsrevisor skal i følge kommuneloven § 24-9 gjennomføre gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Innen 30. juni skal revisor gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av uttalelsen.

Formålet med den forenklete etterlevelseskontrollen er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Denne kontrollen skal baseres på revisors risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering

Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger i møtet. Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forslag til budsjett for 2023 for kontrollutvalget

Konto	Tekst	Budsjett 2023	Budsjett 2022
10620	Godtgjørelse skattepl	1 000	1 000
10800	Ledergodtgjørelse	8 000	8 000
10801	Møtegodtgjørelse	2 500	2 500
10804	Tapt arb.fortj.	2 000	2 000
10990	Arbeidsg. avgift 5,1%	700	700
11001	Faglit./tidsskrift /aviser	3 000	3 000
11150	Beverting	2 500	2 500
11252	Refusjon lønnsutg.Folkevalgte	4 000	4 000
11500	Kurs, oppholdsutgifter	10 000	10 000
11601	Kjøregodtgjørelse	4 000	4 000
11701	Skyss- reiseutgifter	10 000	10 000
11970	Lisenser/Brukerstøtteavtaler	2 300	2 300
11951	Kontingenter FKT	3 700	7 500
	Kontrollutvalget	53 700	57 500
12701	Revisjon Midt-Norge SA *	384 000	376 000
13750	Konsek Trøndelag IKS	162 500	158 000
	Totalsum	600 200	591 500

* Honorar revisjon er kun et anslag, endelig budsjett vil bli fastsatt av Revisjon Midt-Norge SA sitt årsmøte høsten 2022.

Økonomiplan for perioden 2023 – 2026:

	Budsjett 2023	Anslag for 2024	Anslag for 2025	Anslag for 2026
Kontrollutvalget	53 700	56 400	59 200	62 200
Sekretariat	162 500	168 000	173 000	178 000
Revisjon	384 000	392 000	400 000	409 000
Sum driftsutgifter	600 200	616 400	632 200	649 200

Revisjonsstrategi for 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/22 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2024 til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. ([Kommuneloven § 23-2](#)), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3](#)).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2024 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering

Bestilling av forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

34/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/405 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2028 og bestiller en forvaltningsrevisjon av

2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 15.01.2025 og legges frem for kontrollutvalget på utvalgets møte 04.02.2025.

3. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon for 2024 - 2028, lagt premissene for forvaltnings revisjonsarbeidet ut 2028.

Kommunestyret foretok ingen prioritering av områdene som var satt opp i planen da den ble behandlet på kommunestyrets 31.10.2024 sak fra kommunestyret 61/2024. Kontrollutvalget må derfor vurdere hvilket område som er av størst betydning å få sett på helt først i planperioden.

Kontrollutvalget har begynt diskusjonen om internkontroll med vekt på system, implementering, gjennomføring og oppfølging skal føre til en forvaltningsrevisjon i 2025. Kontrollutvalget må derfor vurdere hvilket område som er av størst betydning i dette første møte.

Det er prioritert 5 områder. Noen områder er satt opp med forslag til vinkling på prosjektet. Forslag til vinkling er ikke bindende for kontrollutvalget, det er derfor viktig at utvalget diskuterer hva det er de ønsker at revisjonen skal undersøke og finne svar på.

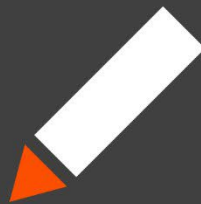
Konklusjon

Det legges opp til at kontrollutvalgets møte benyttes til drøfting og fastsetting av område og problemstillinger som skal legges til grunn for bestillingen. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 14.11.2024 og legges frem for kontrollutvalget på utvalgets møte 25.11.2024. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
2024-2028
Høylandet kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen for forvaltningsrevisjon. Planen gjelder hele valgperioden, til og med første år inn i neste periode 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av kommunens og de kommunale eierskapenes virksomhet. Med kommunale eierskap mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, eldrerådet, ungdomsrådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse, inkludering og mangfold, samt hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, sum 185 timer pr år.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før forvaltningsrevisjonen kan påbegynnes. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret.

Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsmelding, men kan også gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til tema/vinkling. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
<ul style="list-style-type: none"> Internkontroll – system og implementering/ gjennomføring/ oppfølging 	<ul style="list-style-type: none"> Formålet med kravet om internkontroll er å forebygge, hindre regelverksbrudd og å sikre at slike blir oppdaget og korrigert. Dette krever et gjennomgående internkontrollsystem som er kjent og som faktisk brukes. Bevissthet, kultur og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er ekstra sårbare ved fravær eller skifte av personell med spisskompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser som følges og tydelig ansvars-/rollefordeling. <ul style="list-style-type: none"> -I hvilken grad sørger kommunen for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid? - Er det utarbeidet mål og resultatindikatorer for å redusere sykefraværet i utvalgte enheter i kommunen? - I hvilken grad når kommunen de mål som er satt for å redusere sykefraværet i utvalgte enheter? - Er kommunens planlegging, rapportering og oppfølging og avvikshåndtering tilfredsstillende? - Har kommunen oppdaterte etiske retningslinjer og varslingsrutiner iht til lov og forskrifter? - Budsjettoppfølgingsrutiner god styring og kontroll? - Har kommunen etablert betryggende internkontroll på økonomiområdet i virksomhetene og i hvilken grad påser rådmannen at internkontrollrutinene følges/etterleves i virksomhetene?
<ul style="list-style-type: none"> Tilpasning av kompetanse til ansatte i forhold til endret behov 	<p>Rekruttering er generelt en utfordring i kommunen innen flere tjenesteområder. Kommuneadministrasjonen er sårbar, dersom nøkkelpersoner av ulike grunner ikke fyller funksjonen sin. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader, mindre stabilitet i bemanningen og bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. I hvilken grad engasjeres ansatte i omstillingsprosessene?</p> <ul style="list-style-type: none"> I forbindelse med omstilling og effektivisering av virksomheter, i hvilken grad tas gevinsten ut i reduksjon i antall ansatte? For å tilpasse organisasjonen de økonomiske rammene, i hvilken grad klarer virksomhetene å effektivisere seg? I hvilken grad sørger kommunen for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid? I hvilken grad sikrer kommunen at ledere i egen organisasjon har kompetanse til å ivareta sitt HMS-ansvar?
<ul style="list-style-type: none"> Barn med minoritetsbakgrunn, ivaretagelse, integrering 	<ul style="list-style-type: none"> Når det gjelder barn med minoritetsbakgrunn, ivaretagelse, integrering og språkopplæring, Hvilken arena har kommunen et ansvar for ivaretagelse og integrering av barn med

<p>og språkopplæring</p>	<p>minoritetsbakgrunn? *Hvordan følges dette opp – evalueres – ser til at det fungerer godt rundt barna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan og når er ivaretagelse, integrering og språkopplæring godt nok og hjelpen opphører? • Hvordan fanges barn med behov for spesialpedagogisk hjelp opp av kommunen? • I hvilken grad samarbeider de ulike enhetene i kommune på dette området? • I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende ordninger ved overgang fra barnehage til grunnskole for barn med minoritetsbakgrunn ? • I hvilken grad har kommunen etablert system og rutiner som bidrar til å sikre at elever i grunnskolene får en opplæring som er tilpasset deres evner og forutsetninger? • I hvilken grad er det etablert system for å sikre at alle elevene får forsvarlig utbytte av opplæringen? <p>I hvilken grad er saksbehandlingen knyttet til vurdering av behov for barn med minoritetsbakgrunn i samsvar med kravene i opplæringsloven og forvaltningsloven? Hvilke rutiner har kommunen for å følge opp at elever med minoritetsbakgrunn har tilstrekkelig utbytte av undervisningen.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vedlikeholdsetterslep 	<ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen tilstrekkelige rutiner og praksis på for vedlikeholdsarbeid i kommunen og følges planene? • Oppfølgingen av politiske og administrative vedtak når det gjelder vedlikeholdsarbeid? Gjennomføringsgrad 	
<ul style="list-style-type: none"> • Interkommunale oppgaveløsninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Utøver kommunen kontroll med selskapet / interkommunale oppgaveløsninger i samsvar med politiske vedtak og etablerte normer for god styring og samhandling? <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer kommunens rapportering fra interkommunale oppgaveløsninger (generalforsamling) til kommunens egne politiske organer? • Drives Interkommunale oppgaveløsninger • samsvar med avtalen og krav i kommunen har vedtatt. • Er det en tydelig rolle- og ansvarsfordeling og god samhandling mellom kommunen og Interkommunale oppgaveløsninger. 	

Årsplan 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

35/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/348 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vedtar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget må vedta års- og møteplan for 2025. Utvalget har budsjett til fem møter årlig, sekretariatet foreslår tilsvarende antall møter også neste år. Sekretariatet har laget et forslag til års- og møteplan, se vedlegg. Listen over saker i årsplanen er ikke uttømmende.

Kontrollutvalget har hele kommunen som sitt arbeidsområde, i tillegg har det ansvar for å kontrollere kommunens eierskap. For å bli bedre kjent med arbeidsområdet har sekretariatet lagt opp til et besøk i kommunale virksomheter/selskaper som kommunen har eierskap i en av møtedatoene i 2025. Kontrollutvalget kan ta endelig stilling til hvilke besøk det vil gjennomføre i første møte i 2025.

Konklusjon

Sekretariatet legger fram forslag til års- og møteplan til diskusjon, eventuelle endringer kan gjøres i møtet.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN

Høylandet KOMMUNE

2025

Hovedmålene for kontrollutvalgets arbeid

Strategi for gjennomføring av oppgavene

Oversikt over hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som vil stå i fokus

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNHOLDSFORTEGNELSE.....	2
INNLEDNING.....	3
1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET.....	1
1.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET.....	1
1.2 FJERNMØTE.....	1
1.3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT.....	1
1.3 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT.....	1
1.4 REVISJONEN.....	1
2 KONTROLLUTVALGETS PLANLAGTE AKTIVITET.....	2
2.1 REGNSKAPSREVISJON.....	2
2.2 FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLLER.....	2
2.3 GENERELT TILSYN MED FORVALTNINGEN.....	3
2.3.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE.....	3
2.3.2 BEFARING/BESØK.....	3
2.3.3 SAMORDNING AV KONTROLL.....	3
2.4.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM.....	4
2.4 RAPPORTERING OG ØVRIGE SAKER TIL KOMMUNESTYRET.....	4
2.5 ANNET.....	4
3 KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2025.....	4
VEDLEGG - MØTEPLAN.....	6

INNLEDNING

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke allmenhetens tillit til forvaltningen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. Arbeidet styres av kommunelovens §§ 22, 23 og 24 samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

God dialog og informasjonsutveksling er sentralt for å lykkes med samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalget ønsker med dette å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse for gjennomføringen av oppgavene. Det er også viktig å tydeliggjøre den klare ansvars- og oppgavefordelingen mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til kontroll med revisjonens arbeid og kommunale selskap. Dette innebærer å iverksette forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i kommunen, samt påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert.

En årsplan er derfor et av kontrollutvalgets viktigste styringsdokumenter for å planlegge en god og riktig egenkontroll som er tilpasset kontrollutvalgets ressurser.

1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

1.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Det legges opp til 5 møter i 2025, se kontrollutvalgets møteplan for 2025 i kapittel 3.

1.2 FJERNMØTE

Ut fra forutsetningene legges det i hovedsak opp til fysiske møter for kontrollutvalget, men med mulighet for revisor til å delta digitalt.

1.3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. For at forslaget vil foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i tidligere møte.

I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet.

Det er bare kommunestyret som kan gjøre endringer i rammene for kontrollutvalgets arbeid.

1.3 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er uavhengig fra kommunens administrasjon.

Konsek Trøndelag IKS innehar sekretærtjenesten.

Høylandet kommune har avtalt timebudsjett 185 timer per år.

Timebudsjettet inkluderer møtevirksomhet, reisetid og saksforberedelser og utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet.

Sekretariatsfunksjonen vil utføres av Jorunn Sund som ansvarlig sekretær. Selskapet har bred kompetanse som vil bistå i ulike saker.

1.4 REVISJONEN

Revisjonen er uavhengig av kommunes administrasjon.

Kommunens regnskapsrevisjon gjennomføres etter avtale Revisjon Midt Norge SA der Monica Larsen er oppdragsansvarlig regnskapsrevisor.

Forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser gjennomføres etter bestilling. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal pekes ut for hvert enkelt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll. Kontaktpersonen innen forvaltningsrevisjon for Høylandet er Marie Husøy Sæther.

2 KONTROLLUTVALGETS PLANLAGTE AKTIVITET

2.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven, god kommunal revisjonsskikk og avtalen som foreligger med revisor.

Ved oppstart av ny avtale vil kontrollutvalget forsikre seg om at begge parter har en felles forståelse av oppdraget i henhold til avtalen.

I oppfølgingen av påse-ansvaret for regnskapsrevisjonen, vil kontrollutvalget følge Forum for kontroll og tilsyn sin veileder for å sikre at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Aktivitetene for dette fremgår av møteplanen.

På bakgrunn av kommunens årsregnskap, årsmelding og revisors beretning (ev. også nummererte brev) gir kontrollutvalget en uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet. Aktivitetene tilknyttet regnskapsrevisjonen fremgår av møteplanen.

Revisor skriver nummerte brev til kontrollutvalget når det er forhold som skal påpekes, og kontrollutvalget vil følge med på at dette blir fulgt opp. Dersom revisor har andre merknader vil kontrollutvalget vurdere om og hvordan det skal følges opp.

2.2 FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLLER

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens administrasjon og av selskapene som kommunen har eierinteresser i.

Forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal også påse at det gjennomføres eierskapskontroller. Det innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I 2024 vedtok kommunestyret en plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

I 2025 vil det bestilles en forvaltningsrevisjon i henhold til prioriteringene i planen dersom det ikke oppstår et akutt behov eller kommunestyret ønsker noe annet.

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret i hvordan anbefalinger i rapporten bør følges opp.

Utvalget vil se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er gitt av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Det foreligger ingen forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller til behandling.

2.3 GENERELT TILSYN MED FORVALTNINGEN

Kontrollutvalget fører tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget imøteser bestillinger mht. saker og prosjekter som kommunestyret ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp.

Det generelle tilsynet med forvaltningen gjennomføres i hovedsak gjennom orienteringer fra administrasjonen. Det tas fortløpende stilling til dette.

Henvendelser til kontrollutvalget, utvalgets egne observasjoner og initiativ, samt saker hvor kommunen har vært omtalt i media vil fortløpende bli fulgt opp.

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrevedtak som er initiert av kontrollutvalget.

Som et nytt satsingsområde vil kontrollutvalget gjennom året jobbe med å få en bedre løpende oversikt over hvordan kommunen ivaretar sitt ansvar som eier i ulike selskap.

2.3.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget ønsker at administrativ ledelse er til stede ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles.

Det er satt opp orienteringsmøte i møteplanen for kommunaldirektørens internkontroll slik at kontrollutvalget kan vurdere om det er områder som har større risiko og annet som kontrollutvalget ønsker orienteringer om. Kontrollutvalget vil ha ekstra fokus på / følge med på økonomiforvaltningen.

2.3.2 BEFARING/BESØK

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og for at ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Dette kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Kontrollutvalget planlegger også i 2025 å gjennomføre besøk.

2.3.3 SAMORDNING AV KONTROLL

Forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn skal sees i sammenheng. Kontrollformene har et formål om å bidra til læring og forbedring, og det kan bygges på hverandres arbeid.

Sekretariatet vil legge frem aktuelle og relevante tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer. Det er planlagt at dette kan gjøres gjennom en orientering fra

kommunedirektøren. Kommunelovens §30-7 sier at det statlige tilsynet skal ta hensyn til relevante forvaltningsrevisjoner og vurdere den samlede tilsynsmengden i kommunen.

Sekretariatet sørger for å legge inn forvaltningsrevisjoner i den nasjonale tilsynskalenderen.

2.4.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget vil ikke opptre som et klageorgan, og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet.

Kontrollutvalget avgjør selv om den enkelte henvendelse er relevant for utvalget, og tar stilling til i hvilken form og grad henvendelsene fra publikum skal følges opp.

2.4 RAPPORTERING OG ØVRIGE SAKER TIL KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I saker som krever beslutning, så innstiller kontrollutvalget til kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om sin aktivitet direkte til kommunestyret, og det gjøres i hovedsak slik:

- Forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter etter eierskapskontroller oversendes fortløpende.
- Årsrapporten gjenspeiler kontrollutvalgets samlede aktiviteter. Rapporten for 2024 behandles i januar i 2025, og oversendes deretter til kommunestyret.
- Årsplan for 2025 sendes kommunestyret til orientering slik at kommunestyret er kjent med hvordan kontrollutvalget planlegger å gjennomføre sin aktivitet.
- Viktige saker og forespørsler oversendes fortløpende.

2.5 ANNET

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Kommunestyrets representant eller kontrollutvalgsleder bør / vil legge frem saker fra kontrollutvalget på vegne av utvalgets leder.

Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontrollarbeidet, blant annet gjennom hjemmesiden til sekretariatet – www.konsek.no. På sekretariatets hjemmeside er det enkel tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter.

3 KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2025

Møteplanen er vedlagt, og gir en oversikt over behandlingen av faste saker. Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endringer i planen og evt. gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt for å sikre en dynamisk egenkontroll som tar utgangspunkt i saker/områder som kan utgjøre en risiko og som er vesentlig.

Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

VEDLEGG - MØTEPLAN

Aktiviteter		04.februar	27.mai	26.august	21.oktober	11.november	
Påse betryggende revidering	Gjennomgang av revisjonsarbeidet i henhold til oppdragsavtalen	x					
	Uavhengighetserklæring,andel, kvalitetskontroll					x	
	Revisjonsstrategi, plan for forenklet etterlevelseskontroll					x	
	Revisjonsberetning og årsoppgjørnotat		x				
	Åpenhetsrapport		x				
	Forenklet etterlevelseskontroll				x		
	Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk						x
	Vurdering av revisjonens arbeid - adm. og revisors vurdering. Aktiviteter i henhold til oppdragsavtalen						x
Orienteringer fra kommunedirektør (KD)	Internkontroll - større risiko og annet som kontrollutvalget ønsker orienteringer om. Kontrollutvalget vil ha ekstra fokus på / følge med på økonomiforvaltningen. Tertialrapportering?						
	Statlige tilsyn	x	x	x	x	x	
	Årsregnskap/årsmelding		x				
Dialogmøte med ordfører	Risiko- og vesentlighetsvurdering – evaluering av områder	x					

Årsmelding/årsregnskap kommune	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning		x				
Aktiviteter i kontrollutvalget	Bestille forvaltningsrevisjon	x					
	Årsmelding fra kontrollutvalget	x			x		
	Budsjettkontroll				x		
	Budsjett for kontrollutvalget				x		
	Vurdering av kommunens eierskapsoppfølging		x				x
	Årsplan- og møteplan						x
	Virksomhetsbesøk	Plan				Besøk	
			x				
Opplæring							

Kurs

KU-konferansen NKRF: 29 – 30. januar
Fagkonferansen FKT: 4. - 5. juni
Samling Konsek: 13.nov
Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 3 15. – 16. oktober

Referater

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

36/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/569 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Pressens offentlighetsutvalg har undersøkt bruken av politikerportaler i norske kommuner.pdf

Fordeling av skjønnsmidler 2024-2025.pdf

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt.pdf

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser.pdf

Oversendelse av budsjettdokumenter 2024 - Høylandet kommune

Saksprotokoll Høylandet kommunes handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027 inkl. årsbudsjett for 2024

Handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027 inkl. årsbudsjett for 2024

Pressens offentlighetsutvalg har undersøkt bruken av politikerportaler i norske kommuner

Artikkel hentet fra FKT sin nettside 27.09.2024

Hva skjer med den grunnlovsfestede åpenheten når lokalpolitikken flytter inn i digitale løsninger? Det har Pressens offentlighetsutvalg undersøkt og beskrevet i rapporten «[Digitale møteportaler i norske kommuner](#)» (pdf).

Rapporten tar for seg bruken av politikerportaler som benyttes i forbindelse med møter i kommunestyrer og kommunale utvalg.

Bakgrunnen er Sivilombudets to uttalelser om Larvik kommunes bruk av politikerportalen de kalte «Bobla» – et digitalt verktøy som ble brukt i forbindelse med politiske møter i kommunen, hvor politikerne kunne fremme forslag og kommunisere i forkant av møtene.

Problemet var at «Bobla» var lukket. Politikerne viste til forslag og kommunikasjon i «Bobla», og de som fulgte møtene, skjønnte ingenting. Saksbehandling som skulle skjedd i et åpent møte, hadde flyttet inn i et lukket digitalt rom.

Sivilombudet konkluderte at det normalt skal være innsyn i forslag og kommunikasjon i portalene som er tilgjengelig for alle utvalgets medlemmer.

Undersøkelsen til Pressens offentlighetsutvalg (POU) viser at:

- Minst 156 norske kommuner bruker slike møteportaler. Om de brukes, og hvordan de brukes, varierer stort.
- 81 norske kommuner bruker portalene på en måte som er i tråd med offentlighetsprinsippet.
- 52 norske kommuner bruker portalene på en måte som POU mener er i strid med offentlighetsprinsippet.
- 56 av kommunene opplyser at årsaken til at de ikke er mer åpne, er tekniske begrensninger i løsningen.
- 7 kommuner har funnet kompromisser som sikrer åpenhet, selv om de tekniske løsningene begrenser dem.
- 7 kommuner mener det ikke bør være innsyn i det som foregår i portalene.
- Fra 16 av kommunene har POU for lite informasjon til å kunne vite om bruken er i tråd med eller strid med offentlighetsprinsippet.

I rapporten presiserer POU: Forslag kan legges inn i en møteportal i forkant av et møte i et offentlig organ, uten at det strider med offentlighetsprinsippet. Kommunene må bare sørge for at allmennheten også får mulighet til å sette seg inn i dem så fort de er tilgjengelige for politikerne i utvalget.

Kilde: Pressens offentlighetsutvalg

<https://presse.no/ukategorisert/52-kommuner-med-moteportal-bruk-som-strider-mot-offentlighetsprinsippet/>

Fordeling av skjønnsmidler for 2024 og 2025

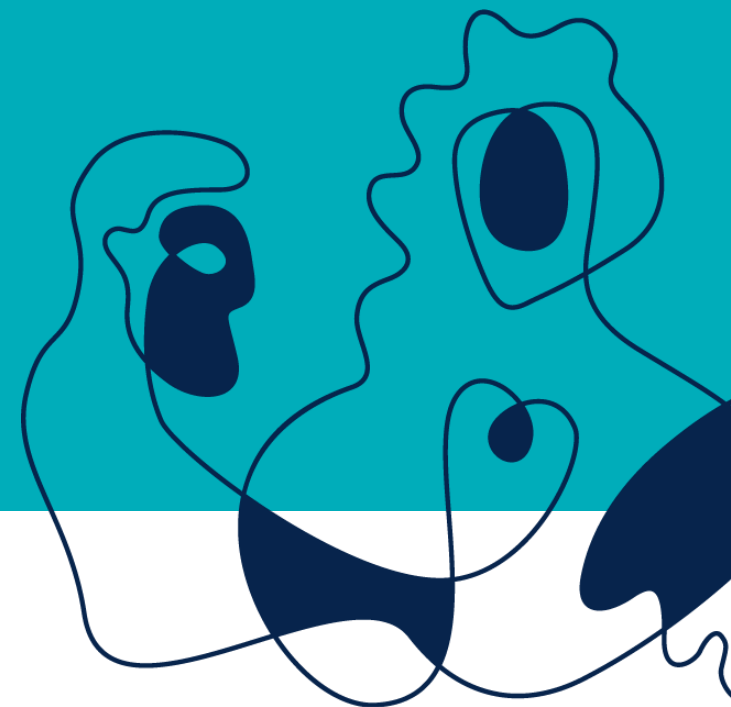
Statsbudsjettmøte for Trøndelag

8. oktober 2024

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

09.10.2024

Skjønnsmidler

Fange opp forhold som ikke blir godt nok ivaretatt i inntektssystemet og gjennom andre faste tilskuddsordninger

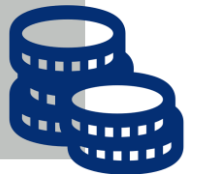
Bidra til fornying og utvikling av kommunene

- Fordeles og følges opp av Statsforvalterne
- Dialog med kommunene
- Ramme for Trøndelag i 2025: 93,6 mill. kr

Kompensasjonsskjønn

Utgiftskrevende forhold

- Særskilte forhold i fylket og enkeltkommuner
- Uforutsett hendelser

Prosjektskjønn

Fornyning og utvikling

- Fellesløft (fellestiltak)
- Innovasjon i enkeltkommuner og samarbeid

Fornyings- og innovasjonsmidler

- Stimulere til fornying og innovasjon
- Prøve ut nye løsninger
- Alle kommunens 4 roller (ikke næring)
- Enkeltkommuner, i samarbeid og eventuelt også med eksterne
- Fellesløft – prioriterte områder
- Tildeler til 34 prosjekter – til sammen 48 mill. kr.

Innovasjon gjennom digitalisering

- Eksisterende:**
- Helseplattform
 - Digi Trøndelag

Kompetanseløft gjennom nettverk

- Eksisterende:**
- Plan, GIS og kommuneøkonomi
 - Klima og miljø
 - Skole og oppvekst

Forebygge og motvirke ungt utenforskap

- Bidra til god oppvekst i Trøndelag
- Legg til rette for større deltakelse i arbeidsliv, skole og samfunn
- Tidligere 3-årig prosjekt gjennom KS Trøndelag

Bærekraftige tjenester og forvaltning

- Demografisk utvikling
- Kompetanse og kapasitet
- Helhetlig planlegging
- Tverrsektorielt
- Interkommunalt
- Bærkraftsmål
- ...også miljø- og klimaforvaltning

Vurdering

Kriterier

- Innovasjonsverdi
- Relevans og nytteverdi
- Prosjektkvalitet
- Overføringsverdi

Andre forhold som kan vektlegges

- FNs bærekraftsmål
- Helhetlig og strukturert samarbeid
- Historikk og helhetlig fordeling

Prosjektene vurderes av våre fagavdelinger og samordnes av samordningsseksjonen

Prosjektskjønn 2025, inkl. fellesløft

Innovasjon i enkelt-kommuner/samarbeid

- Stimulere til fornying og innovasjon - prøve ut nye løsninger
- Egne retningslinjer
- Søknad (21.06)
- Rapportering (01.06)
- «Score» på Innovasjonsverdi, relevans, prosjektkvalitet og overføringsverdi
- Lærings- og erfaringsutveksling

Område	Antall søknader	Søknads-beløp <i>i tusen kr</i>	Antall tildelt	Tildelt beløp <i>i tusen kr</i>
Hele kommunen	26	36 728	12	13 010
Helse og omsorg	26	41 401	12	16 250
Klima og miljø	1	2 650	1	900
Oppvekst og velferd	18	44 465	9	17 640
2024	77	97 768	36	48 000
SUM	71	123 952	34	48 075

Tildeling prosjektskjønn 2025

Søker	Antall innvilget	Innvilgende prosjekter	Tildelt beløp (i tusen kr)
Frøya	2	Bedre samhandling barn og unge Helsefelleskapet (felles søndre) (1 000), Brukerstyrt evaluering (500)	1 500
Grong	1	Felles legetjeneste for Indre Namdal	800
Heim	3	Bærekraftstanken (320) , Regionalt beredskap (1 000), Strategisk kompetansesamarbeid (1 200). Alle er regionvise prosjekter	2 520
Hitra	2	Sykepleieklinikk (1 000), Utvikling av boformer med sosial bærekraft (900)	1 900
Inderøy	1	Ungdomsløftet Inderøy ungdomsskole	1 100
Indre Fosen	1	Brukerstyrt evaluering (i samarbeid med Frøya)	675
Levanger	2	Familie og nettverkstiltak for ungdomsfamilier (1 450), Helhetlig ressursforvaltning (1 500)	2 950
Lierne	1	Utviklingsmiljø Indre Namdal (utbetales 2025-midler, men opprinnelig søknad for 2024)	890
Malvik	2	Mestringskurs ungdom (240), Vanndirektivet (flere kommuner 900)	1 140
Namsos	1	Mulighetsstudie brannsamarbeid (felles),	1 100
Nærøysund		Helsefelleskapet Nordre – vises til egne samhandlingsmidler	
Oppdal	1	Utvikling av tjenestetilbud barn og unge	960
Orkland	1	Best på pårørenderollen	1 000
Røros	1	Ungt utenforskap	540
Rindal	1	Tørn	450
Steinkjer	1	Omstilling og innovasjon	700
Stjørdal	2	Digi Trøndelag (felles) (2 200) , Medarbeiderdrevet innføring av Copilot (1000) Værnes	3 200
Trondheim	8	Eget ark.	20 600
Verdal	3	Omsorgspakken (barnevern felles 3 250), Ombruksprosjektet (1 100) og Helhetlig oppvekst (1 100)	5 450
Ørland	1	Ungt utenforskap	600
Totalsum			48 075

Felles tildelingsbrev med forutsetninger kommer i oktober

Prosjektskjønn 2025 Trondheim

Innvilgende prosjekter	Tildelt beløp (i tusen kr)
Flere fagarbeidere og flere unge i jobb i Trondheim kommune	2 500
Overganger - samordnet støtte	2 000
Ungt løft Trondheim	5 000
Samskaping i kommunal sektor: Implikasjoner for politiske og administrative ledelsesprosesser (SAMVERDI)	1 400
Framtidsrettede næringsarealer i Trondheimsregionen – Plan (flere kommuner)	800
Fritidsguide	900
Interkommunal Digital hjemmeoppfølging med HelsaMi <i>(se kommentar)</i>	
Forenklet og tilgjengelig - En forenklet forvaltningsmodell for kommunen	
Helseplattformen (felles)	8 000
Totalsum	20 600

Trondheim kommune kan omdisponere ubrukte midler fra et tidligere «Plattform for kompetanse og skalering E-helse til » prosjektet Interkommunal digital hjemmeoppfølging og "Forenklet og tilgjengelig».

Fordeling 2025

Skjønnsramme 2025 - sum per kommune og forhold datert 09.10.24

K-nr.	Kommunenavn	Særskilte forhold for kommunene samlet				Særskilte forhold i enkeltkommuner	Uforutsette forhold Tilbakeholdt	Prosjektskjønn inkl. søknadsbaserte fellesløft	Andre fellesløft Tilbakeholdt	SUM tildelt	Tildelt grønt hefte/særskilt Utbetalt over 10 terminer/ særskilt	Utbetaling Termin 10 per 08.10.24
		Ressurskrevende tjenester	Minoritets- språklige elever	Flerårig befolknings- nedgang	Barnevern Tilbakeholdt							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5001	Trondheim	970 000	1 390 000	-	-	-	-	20 600 000	-	22 960 000	2 360 000	20 600 000
5006	Steinkjer			-	-	-	-	700 000	-	700 000	-	700 000
5007	Namsos	940 000	-	-	-	-	-	1 100 000	-	2 040 000	940 000	1 100 000
5014	Frøya	-	-	-	-	-	-	1 500 000	-	1 500 000	-	1 500 000
5020	Osen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5021	Oppdal			-	-	-	-	960 000	-	960 000	-	960 000
5022	Rennebu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5025	Røros	-	-	-	-	1 150 000	-	540 000	-	1 690 000	1 150 000	540 000
5026	Holtålen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5027	Midtre Gauldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5028	Melhus	830 000	520 000	-	-	-	-	-	-	1 350 000	1 350 000	-
5029	Skaun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5031	Malvik	-	190 000	-	-	-	-	1 140 000	-	1 330 000	190 000	1 140 000
5032	Selbu	230 000	-	-	-	-	-	-	-	230 000	230 000	-
5033	Tydal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5034	Meråker	-	190 000	-	-	-	-	-	-	190 000	190 000	-
5035	Stjørdal	1 400 000	550 000	-	-	-	-	3 200 000	-	5 150 000	1 950 000	3 200 000
5036	Frosta			-	-	1 200 000	-	-	-	1 200 000	1 200 000	-
5037	Levanger	4 020 000	60 000	-	-	-	-	2 950 000	-	7 030 000	4 080 000	2 950 000
5038	Verdal	-	-	-	-	-	-	5 450 000	-	5 450 000	-	5 450 000
5041	Snåsa	-	-	-	-	400 000	-	-	-	400 000	400 000	-
5042	Lierne			-	-	-	-	890 000	-	890 000	-	890 000
5043	Røyrvik	-	-	370 000	-	250 000	-	-	-	620 000	620 000	-
5044	Namsskogan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5045	Grong	-	-	-	-	-	-	800 000	-	800 000	-	800 000
5046	Høylandet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5047	Overhalla	-	290 000	-	-	-	-	-	-	290 000	290 000	-
5049	Flatanger	120 000	-	-	-	-	-	-	-	120 000	120 000	-
5052	Leka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5053	Inderøy	-	-	-	-	-	-	1 100 000	-	1 100 000	-	1 100 000
5054	Indre Fosen		190 000	-	-	-	-	675 000	-	865 000	190 000	675 000
5055	Heim	-	-	-	-	-	-	2 520 000	-	2 520 000	-	2 520 000
5056	Hitra	1 750 000	60 000	-	-	-	-	1 900 000	-	3 710 000	1 810 000	1 900 000
5057	Ørland	-	-	-	-	-	-	600 000	-	600 000	-	600 000
5058	Åfjord	780 000	60 000	-	-	-	-	-	-	840 000	840 000	-
5059	Orkland	-	-	-	-	-	-	1 000 000	-	1 000 000	-	1 000 000
5060	Nærøysund	1 640 000	-	-	-	-	-	-	-	1 640 000	1 640 000	-
5061	Rindal	-	-	-	-	-	-	450 000	-	450 000	-	450 000
	Tilbakeholdt											25 975 000
SUM		12 680 000	3 500 000	370 000	-	3 000 000	-	48 075 000	-	67 625 000	19 550 000	74 050 000

E-post adresse for spørsmål:

FMTLKommuneokonomi@statsforvalteren.no

Frode Rabben (underdirektør)

frode.rabben@statsforvalteren.no

[73199177](tel:73199177) [91849892](tel:91849892)

Sigrid Hynne

Sigrid.hynne@statsforvalteren.no

[74168079](tel:74168079) [48024972](tel:48024972)

Stule Lund

stule.lund@statsforvalteren.no

[73199237](tel:73199237) [93240787](tel:93240787)

Snorre Antonsen

snorre.antonsen@statsforvalteren.no

[74168141](tel:74168141)

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [StatsforvaltereniTrondelag](#)

Nettside [Statsforvalteren.no/Trondelag](https://www.statsforvalteren.no/Trondelag)

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier – Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

– Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

– Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofte får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofte viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønnet sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofte har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Publisert på NKRF sin nettside 02.10.2024

Telemarksforskning har, på oppdrag fra KS FoU, utredet status for folkevalgtes involvering i kommunale budsjett- og økonomiplanprosesser.

Rapporten belyser spørsmål som: Hvordan kan budsjettprosesser legges opp for å sikre bred deltakelse, bedre eierskap og engasjement? Hvordan sikre større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse?

Utredningen baserer seg på en spørreundersøkelse til alle kommunestyrerepresentanter og kommunedirektører i et representativt utvalg av landets kommuner (125 av 357). Videre er det gjennomført intervjuer i seks utvalgte casekommuner med varierende deltakelse og tilfredshet med budsjett- og økonomiplanprosesser.

Blant kommunestyrerepresentantene er det et klart flertall (64 prosent) som mener at det hadde vært en fordel om politikerne hadde hatt sterkere styring med budsjettprosessene.

En betydelig andel (40 prosent) mener også at de ikke har god anledning til å legge føringer for arbeidet med årsbudsjettet i sin kommune.

Et generelt funn er at politikerne ønsker et forutsigbart årshjul for behandling av budsjettsaker. Det inkluderer gode rutiner for oppfølging av budsjettarbeidet gjennom året, og at det er satt av nok tid til behandling av budsjett- og økonomisaker.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene. Tidlig involvering av politikerne gir muligheter for å gi føringer og komme med innspill underveis i prosessene. De som er involvert i budsjettprosessene i første og andre kvartal, er mer fornøyd med budsjettprosessene enn de som blir involvert senere.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene.

Det er også verdt å merke seg at tilfredsheten med budsjettprosessene er stor i de kommunene hvor kommunestyrerepresentantene opplever av kommuneplanen gir gode føringer for arbeidet med både økonomiplan og årsbudsjett. Dette indikerer at disse kommunene har helhetlige, strategiske prosesser som ramme for arbeid med økonomiplaner og budsjetter. Mye tyder også på at gode budsjettprosesser gir grunnlag for bedre økonomisk styring av kommunen, større sannsynlighet for bedre økonomisk resultat og at man dermed også har lettere for å identifisere og skape et økonomisk handlingsrom.

Rundt 80 prosent av kommunestyrerepresentantene peker på et behov for bedre opplæring knyttet til budsjett- og økonomiplanprosesser. Spesielt for nye som kommer inn i politikken, er det behov for grunnleggende opplæring i kommunal økonomi og styring, kommunale ansvarsområder, rolleavklaring mellom politikk og administrasjon, hvordan prosesser bør foregå og hvordan politikerne og administrasjon kan samhandle godt.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Telemarksforsking anbefaler at de involverte gjennom folkevalgtprogrammet synliggjør gode grep og eksempler for å lykkes med budsjettprosessene. Det viktigste er sannsynligvis at budsjettprosessene blir lagt opp på en slik måte at kommunestyrerepresentantene har god dialog med administrasjonen, at de involverte er enig om hvilke prosesser som skal gjennomføres, og hva som er formålet med ulike aktiviteter og møtepunkter gjennom året. Det innebærer at politikerne må involveres tidlig i prosessen, noe som gir mer forutsigbarhet for budsjettprosessene.

- **Se også opptak av KS-webinaret:** [Folkevalgte trenger mer kunnskap og tidligere involvering i budsjettplanprosessen](#) (YouTube - starter i nytt vindu)

Rapporten gir **10 anbefalinger** for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året
5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kilde: Telemarksforsking

<https://www.telemarksforsking.no/10-anbefalinger-til-folkevalgtes-involvering-i-kommunale-budsjettprosesser/>

Høylandet kommune
Servicekontor

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår ref
2023/566-50

L.nr:
5867/2023

Deres ref:
151

Dato:
19.12.2023

Oversendelse av budsjettdokumenter 2024 fra Høylandet kommune

Høylandet kommunestyre har i møte 14.12.2023, sak 64/2023 vedtatt Høylandet kommunes handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 – 2027 inkl. årsbudsjett for 2024. Utskrift av kommunestyrets behandling følger vedlagt sammen med;

- Handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 – 2027 inkl. årsbudsjett for 2024
Obligatoriske oppstillinger er tatt inn i dette dokumentet side 84 -91.
- Økonomisk oversikt drift – er ikke en del av det vedtatte budsjettet og vedlegges som et eget dokument.

Med hilsen

Eva Janne Falstad
Konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Høylandet kommunes handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027 inkl. årsbudsjett for 2024
- 2 2023-12-14 HK handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027 inkl. årsbudsjett for 2024
- 3 Økonomisk oversikt drift - økonomiplan for 2024 - 2027

Kopi til:

KONSEK TRØNDELAG IKS
REVISJON MIDT-NORGE SA
Snorre Antonsen
Monica Nordvik Larsen
Jorunn Sund

Postadresse:
Høylandet kommune
Vargeia 1
7877 HØYLANDET

Sentralbord: 74 32 48 00
Saksbehandlers tlf: 95871407

Kontonummer: 4466 10 00187
Organisasjonsnummer:
E-post:
postmottak@hoylandet.kommune.no
www.hoylandet.kommune.no

SAKSFRAMLEGG

Sak nr.	Utvalg	Møtedato
53/23	Formannskap	28.11.2023
64/23	Kommunestyre	14.12.2023
11/23	Administrasjonsutvalg	07.12.2023

Høylandet kommunes handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027**inkl. årsbudsjett for 2024****Kommunedirektørens forslag til vedtak:**

1. For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt for hele kommunen, jfr. *eiendomsskattelova § 3 første ledd bokstav a*.
2. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024, jfr. *overgangsregel til eiendomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd første pkt.*
3. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2024 er høyeste sats 7 promille, jfr. *eiendomsskattelovens § 11, første ledd*. Differensiert skattesats for eiendom med selvstendig bosted for skatteåret 2024 er 4 promille, jfr. *eiendomsskattelovens § 12 bokstav a*. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
4. Det innføres ikke bunnfradrag i 2024.
5. Eiendomsskatten skrives ut 4 ganger årlig med forfall 20.02.2024, 20.05.2024, 20.08.2024 og 20.11.2024. Dersom det er noen som ønsker å få eiendomsskatten skrevet ut månedlig er det muligheter for det.
6. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer/bygninger for eiendomsskatt i 2024;
 - a. § 7a; Eiendommer åt stiftingar eller institusjoner som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten
 - b. §7b: Bygninger som har historisk verdi. Kun eiendommer som er fredet fritas etter denne hjemmel.
7. Kommunestyret vedtar å fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt i 2024:
 - a. med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7a:

Hjemmelshaver:

Gnr. 78, bnr. 2, fnr. 5	UL Liv
Gnr. 87, bnr. 1, fnr. 21	Loddoenget Skytebane
Gnr. 87, bnr. 3, fnr. 20	Loddoenget Skytebane
Gnr. 88, bnr. 16 og 19	IL Hållingen
Gnr. 98, bnr. 1 fnr. 18	IL Hållingen

Gnr. 93, bnr. 20	UL Lidarende
Gnr. 93, bnr. 63	Eirin og Jo Magnus Solberg
Gnr. 97, bnr. 14	Namdal Tråvlag
Gnr. 99, bnr. 34	Høylandet Samfunnshus AL
Gnr. 100, bnr. 45, fnr. 10	Namdal Rehabilitering ÌKS
Gnr. 104, bnr. 23	UL Framtidsvon
Gnr. 111, bnr. 1	Høylandet Fjellstyre

b. med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7b:

Gnr. 10, bnr. 2 bygning Sofiastu-Madam Strandstu –
hjemmelshaver Arne Jonny Almaas

8. Kommunestyret vedtar forslag til kommunale avgifter og betalingssetser 2024 slik det fremgår av vedlegg til denne saken.
9. Fremlagte handlingsplan med økonomiplan for 2024 – 2027 med obligatoriske oppstillinger vedtas, hvor år 1 i handlingsplan og økonomiplan - år 2024 er kommunens årsbudsjett.
10. Det fremlagte forslag til driftsbudsjett for 2024, vedtas med:

- sum generelle driftsinntekter på kr 151.478.000
- netto finansutgift på kr 14.554.395
- netto bruk av fond på kr 1.171.947
- overføring til investeringsbudsjettet kr 0
- og til fordeling drift på kr 138.095.552 som fordeler seg slik:

Rammeområde 1	Netto driftsramme	kr	20.445.799
(Herav lønnsvekst, ansvar 1905		kr	3.573.524)
Rammeområde 2	Netto driftsramme	kr	49.192.705
Rammeområde 3	Netto driftsramme	kr	53.769.351
Rammeområde 4	Netto driftsramme	kr	12.839.012
Programområde 50	Netto driftsramme	kr	1 484.974
Rammeområde 6	Netto driftsramme	kr	2 639.395
Rammeområde 9	Netto driftsramme	-kr	2.275.684

11. Kommunen viderefører sitt mål å redusere bruken av disposisjonsfond videre i 2024 og resten av økonomiplanperioden.
12. Forslag til investeringsbudsjett for 2024 fremlegges med en samlet investeringsutgift på kr 24.096.500.
13. Maksimalt låneopptak for året 2024 settes til kr 17.573.200. I samsvar med kommunelovens § 14-18 vedtas det at kommunen skal betale minimumsavdrag på sine lån. Det delegeres til kommunedirektøren å oppta lån i henhold til enhver tid gjeldende lånevilkår. Samlet avdrag som skal betales i 2024 på kommunens låneportefølje skal minimum tilsvare minste tillatte avdrag på lån, jfr. kommuneloven § 14-18. Høylandet

kommune skal tilpasse avdragsstrukturen på enkeltlån slik at dette oppnås. Tilpasningen kan innebære at enkelte lån gjøres avdragsfrie frem til forfall.

14. I tillegg tas det opp et startlån i Husbanken pålydende kr 2 000 000 til videre utlån.
15. Kurdøgnprisen ved Høylandet sykeheim settes til maksimalt kr 3 230 pr. døgn og kr 98 176 pr. mnd. Dette innebærer at ingen beboere skal betale et månedlig vederlag som er høyere enn dette.
16. Kostnader med produksjon av tjenester innenfor VAR-sektoren -vann, avløp, slam, renovasjon og feiing-skal fullt ut dekkes gjennom gebyrer.
17. Alle kommunale byggeklare tomter tilbys til kr 0,- til personer/utbygger som ønsker å bygge bolig i Høylandet kommune. Denne tomteprisen gjelder for hele planperioden. En tildeling forutsetter at bygging er igangsatt innen det er gått ett år fra tildelingsdato. Kjøper må selv dekke tilkoblingskostnader til kommunal vannforsyning og avløpsnett samt bredbånd og strømforsyning.

Formannskaps behandling av sak 53/2023 i møte den 28.11.2023:

Behandling:

Kommunedirektør Liv Elden Djokoto viste til orientering om saken i formannskapsmøte 9.november og orientering på gruppemøter.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt for hele kommunen, jfr. eiendomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
2. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024, jfr. overgangsregel til eiendomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd første pkt.
3. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2024 er høyeste sats 7 promille, jfr. eiendomsskattelovens § 11, første ledd. Differensiert skattesats for eiendom med selvstendig bosted for skatteåret 2024 er 4 promille, jfr. eiendomsskattelovens § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

4. Det innføres ikke bunnfradrag i 2024.

5. Eiendomsskatten skrives ut 4 ganger årlig med forfall 20.02.2024, 20.05.2024, 20.08.2024 og 20.11.2024. Dersom det er noen som ønsker å få eiendomsskatten skrevet ut månedlig er det muligheter for det.

6. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer/bygninger for eiendomsskatt i 2024;

a.§ 7a; Eiendommer åt stiftingar eller institusjoner som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten

b.§7b: Bygninger som har historisk verdi. Kun eiendommer som er fredet fritas etter denne hjemmel.

7. Kommunestyret vedtar å fritta følgende eiendommer for eiendomsskatt i 2024:

a.med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7a:

Hjemmelshaver:

Gnr. 78, bnr. 2, fnr. 5 UL Liv

Gnr. 87, bnr. 1, fnr. 21 Loddoenget Skytebane

Gnr. 87, bnr. 3, fnr. 20 Loddoenget Skytebane

Gnr. 88, bnr. 16 og 19 IL Hållingen

Gnr. 98, bnr. 1 fnr. 18 IL Hållingen

Gnr. 93, bnr. 20 UL Lidarende

Gnr. 93, bnr. 63 Eirin og Jo Magnus Solberg

Gnr. 97, bnr. 14 Namdal Tråvlag

Gnr. 99, bnr. 34 Høylandet Samfunnshus AL

Gnr. 100, bnr. 45, fnr. 10 Namdal Rehabilitering ÌKS

Gnr. 104, bnr. 23 UL Framtidsvon

Gnr. 111, bnr. 1 Høylandet Fjellstyre

b.med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7b:

Gnr. 10, bnr. 2 bygning Sofiastu-Madam Strandstu – hjemmelshaver Arne Jonny Almaas

8. Kommunestyret vedtar forslag til kommunale avgifter og betalingssatser 2024 slik det fremgår av vedlegg til denne saken.

9. Fremlagte handlingsplan med økonomiplan for 2024 – 2027 med obligatoriske oppstillinger vedtas, hvor år 1 i handlingsplan og økonomiplan - år 2024 er kommunens årsbudsjett.

10. Det fremlagte forslag til driftsbudsjett for 2024, vedtas med:

- sum generelle driftsinntekter på kr 151.478.000
- netto finansutgift på kr 14.554.395
- netto bruk av fond på kr 1.171.947
- overføring til investeringsbudsjettet kr 0
- og til fordeling drift på kr 138.095.552 som fordeler seg slik:

Rammeområde 1 Netto driftsramme kr 20.445.799

(Herav lønnsvekst, ansvar 1905 kr 3.573.524)

Rammeområde 2 Netto driftsramme kr 49.192.705

Rammeområde 3 Netto driftsramme kr 53.769.351

Rammeområde 4 Netto driftsramme kr 12.839.012 Programområde 50 Netto driftsramme kr 1 484.974

Rammeområde 6 Netto driftsramme kr 2 639.395

Rammeområde 9 Netto driftsramme -kr 2.275.684

11. Kommunen viderefører sitt mål å redusere bruken av disposisjonsfond videre i 2024 og resten av økonomiplanperioden.

12. Forslag til investeringsbudsjett for 2024 fremlegges med en samlet investeringsutgift på kr 24.096.500.

13. Maksimalt låneopptak for året 2024 settes til kr 17.573.200. I samsvar med kommunelovens § 14-18 vedtas det at kommunen skal betale minimumsavdrag på sine lån. Det delegeres til kommunedirektøren å oppta lån i henhold til enhver tid gjeldende lånevilkår. Samlet avdrag som skal betales i 2024 på kommunens låneportefølje skal minimum tilsvare minste tillatte avdrag på lån, jfr. kommuneloven § 14-18. Høylandet kommune skal tilpasse avdragsstrukturen på enkeltlån slik at dette oppnås. Tilpasningen kan innebære at enkelte lån gjøres avdragsfrie frem til forfall.

14. I tillegg tas det opp et startlån i Husbanken pålydende kr 2 000 000 til videre utlån.

15. Kurdøgnprisen ved Høylandet sykeheim settes til maksimalt kr 3 230 pr. døgn og kr 98 176 pr. mnd. Dette innebærer at ingen beboere skal betale et månedlig vederlag som er høyere enn dette.

16. Kostnader med produksjon av tjenester innenfor VAR-sektoren -vann, avløp, slam, renovasjon og feiing - skal fullt ut dekkes gjennom gebyrer.

17. Alle kommunale byggeklare tomter tilbys til kr 0,- til personer/utbygger som ønsker å bygge bolig i Høylandet kommune. Denne tomteprisen gjelder for hele planperioden. En tildeling forutsetter at bygging er igangsatt innen det er gått ett år fra tildelingsdato. Kjøper må selv dekke tilkoblingskostnader til kommunal vannforsyning og avløpsnett samt bredbånd og strømforsyning.

Kommunestyres behandling av sak 64/2023 i møte den 14.12.2023:

Behandling:

Kommunedirektør Liv Elden Djokoto ga en orientering om saken.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt for hele kommunen, jfr. eiendomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
2. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024, jfr. overgangsregel til eiendomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd første pkt.
3. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2024 er høyeste sats 7 promille, jfr. eiendomsskattelovens § 11, første ledd. Differensiert skattesats for eiendom med selvstendig bosted for skatteåret 2024 er 4 promille, jfr. eiendomsskattelovens § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
4. Det innføres ikke bunnfradrag i 2024.
5. Eiendomsskatten skrives ut 4 ganger årlig med forfall 20.02.2024, 20.05.2024, 20.08.2024 og 20.11.2024. Dersom det er noen som ønsker å få eiendomsskatten skrevet ut månedlig er det muligheter for det.
6. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer/bygninger for eiendomsskatt i 2024;
 - a. § 7a; Eiendommer åt stiftingar eller institusjoner som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten
 - b. § 7b; Bygninger som har historisk verdi. Kun eiendommer som er fredet fritas etter denne hjemmel.
7. Kommunestyret vedtar å fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt i 2024:
 - a. med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7a:

Hjemmelshaver:

Gnr. 78, bnr. 2, fnr. 5 UL Liv

Gnr. 87, bnr. 1, fnr. 21 Loddoenget Skytebane

Gnr. 87, bnr. 3, fnr. 20 Loddoenget Skytebane

Gnr. 88, bnr. 16 og 19 IL Hållingen

Gnr. 98, bnr. 1 fnr. 18 IL Hållingen

Gnr. 93, bnr. 20 UL Lidarende

Gnr. 93, bnr. 63 Eirin og Jo Magnus Solberg

Gnr. 97, bnr. 14 Namdal Tråvlag

Gnr. 99, bnr. 34 Høylandet Samfunnshus AL

Gnr. 100, bnr. 45, fnr. 10 Namdal Rehabilitering ÌKS

Gnr. 104, bnr. 23 UL Framtidsvon

Gnr. 111, bnr. 1 Høylandet Fjellstyre

b.med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7b:

Gnr. 10, bnr. 2 bygning Sofiastu-Madam Strandstu – hjemmelshaver Arne Jonny Almaas

8. Kommunestyret vedtar forslag til kommunale avgifter og betalingssatser 2024 slik det fremgår av vedlegg til denne saken.

9. Fremlagte handlingsplan med økonomiplan for 2024 – 2027 med obligatoriske oppstillinger vedtas, hvor år 1 i handlingsplan og økonomiplan - år 2024 er kommunens årsbudsjett.

10. Det fremlagte forslag til driftsbudsjett for 2024, vedtas med:

- sum generelle driftsinntekter på kr 151.478.000

- netto finansutgift på kr 14.554.395

- netto bruk av fond på kr 1.171.947

- overføring til investeringsbudsjettet kr 0

- og til fordeling drift på kr 138.095.552 som fordeler seg slik:

Rammeområde 1 Netto driftsramme kr 20.445.799

(Herav lønnsvekst, ansvar 1905 kr 3.573.524)

Rammeområde 2 Netto driftsramme kr 49.192.705

Rammeområde 3 Netto driftsramme kr 53.769.351

Rammeområde 4 Netto driftsramme kr 12.839.012 Programområde 50 Netto driftsramme kr 1 484.974

Rammeområde 6 Netto driftsramme kr 2 639.395

Rammeområde 9 Netto driftsramme -kr 2.275.684

11. Kommunen viderefører sitt mål å redusere bruken av disposisjonsfond videre i 2024 og resten av økonomiplanperioden.

12. Forslag til investeringsbudsjett for 2024 fremlegges med en samlet investeringsutgift på kr 24.096.500.

13. Maksimalt låneopptak for året 2024 settes til kr 17.573.200. I samsvar med kommunelovens § 14-18 vedtas det at kommunen skal betale minimumsavdrag på sine lån. Det delegeres til kommunedirektøren å oppta lån i henhold til enhver tid gjeldende lånevilkår. Samlet avdrag som skal betales i 2024 på kommunens låneportefølje skal minimum tilsvare minste tillatte avdrag på lån, jfr. kommuneloven § 14-18. Høylandet kommune skal tilpasse avdragsstrukturen på enkeltlån slik at dette oppnås. Tilpasningen kan innebære at enkelte lån gjøres avdragsfrie frem til forfall.

14. I tillegg tas det opp et startlån i Husbanken pålydende kr 2 000 000 til videre utlån.

15. Kurdøgnprisen ved Høylandet sykeheim settes til maksimalt kr 3 230 pr. døgn og kr 98 176 pr. mnd. Dette innebærer at ingen beboere skal betale et månedlig vederlag som er høyere enn dette.

16. Kostnader med produksjon av tjenester innenfor VAR-sektoren -vann, avløp, slam, renovasjon og feiing - skal fullt ut dekkes gjennom gebyrer.

17. Alle kommunale byggeklare tomter tilbys til kr 0,- til personer/utbygger som ønsker å bygge bolig i Høylandet kommune. Denne tomteprisen gjelder for hele planperioden. En tildeling forutsetter at bygging er igangsatt innen det er gått ett år fra tildelingsdato. Kjøper må selv dekke tilkoblingskostnader til kommunal vannforsyning og avløpsnett samt bredbånd og strømforsyning.

Administrasjonsutvalgs behandling av sak 11/2023 i møte den 07.12.2023:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt for hele kommunen, jfr. *eiendomsskattelova § 3 første ledd bokstav a*.
2. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024, jfr. *overgangsregel til eiendomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd første pkt.*
3. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2024 er høyeste sats 7 promille, jfr. *eiendomsskattelovens § 11, første ledd*. Differensiert skattesats for eiendom med selvstendig bosted for skatteåret 2024 er 4 promille, jfr. *eiendomsskattelovens § 12 bokstav a*. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
4. Det innføres ikke bunnfradrag i 2024.
5. Eiendomsskatten skrives ut 4 ganger årlig med forfall 20.02.2024, 20.05.2024, 20.08.2024 og 20.11.2024. Dersom det er noen som ønsker å få eiendomsskatten skrevet ut månedlig er det muligheter for det.
6. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer/bygninger for eiendomsskatt i 2024;

- a. § 7a; Eiendommer åt stiftingar eller institusjoner som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten
- b. §7b: Bygninger som har historisk verde. Kun eiendommer som er fredet fritas etter denne hjemmel.

7. Kommunestyret vedtar å frita følgende eiendommer for eiendomsskatt i 2024:

- a. med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7a:

	<u>Hjemmelshaver:</u>
Gnr. 78, bnr. 2, fnr. 5	UL Liv
Gnr. 87, bnr. 1, fnr. 21	Loddoenget Skytebane
Gnr. 87, bnr. 3, fnr. 20	Loddoenget Skytebane
Gnr. 88, bnr. 16 og 19	IL Hållingen
Gnr. 98, bnr. 1 fnr. 18	IL Hållingen
Gnr. 93, bnr. 20	UL Lidarende
Gnr. 93, bnr. 63	Eirin og Jo Magnus Solberg
Gnr. 97, bnr. 14	Namdal Tråvlag
Gnr. 99, bnr. 34	Høylandet Samfunnshus AL
Gnr. 100, bnr. 45, fnr. 10	Namdal Rehabilitering ÌKS
Gnr. 104, bnr. 23	UL Framtidsvon
Gnr. 111, bnr. 1	Høylandet Fjellstyre

- b. med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7b:

Gnr. 10, bnr. 2 bygning Sofiastu-Madam Strandstu –
hjemmelshaver Arne Jonny Almaas

8. Kommunestyret vedtar forslag til kommunale avgifter og betalingssatser 2024 slik det fremgår av vedlegg til denne saken.

9. Fremlagte handlingsplan med økonomiplan for 2024 – 2027 med obligatoriske oppstillinger vedtas, hvor år 1 i handlingsplan og økonomiplan - år 2024 er kommunens årsbudsjett.

10. Det fremlagte forslag til driftsbudsjett for 2024, vedtas med:

- sum generelle driftsinntekter på kr 151.478.000
- netto finansutgift på kr 14.554.395
- netto bruk av fond på kr 1.171.947
- overføring til investeringsbudsjettet kr 0
- og til fordeling drift på kr 138.095.552 som fordeler seg slik:

Rammeområde 1		Netto	
driftsramme	kr	20.445.799	
(Herav lønnsvekst, ansvar			
1905		kr	3.573.524)
Rammeområde 2		Netto	
driftsramme	kr	49.192.705	
Rammeområde 3		Netto	
driftsramme	kr	53.769.351	
Rammeområde 4		Netto	
driftsramme	kr	12.839.012	
Programområde 50		Netto	
driftsramme	kr	1 484.974	

Rammeområde 6		Netto	
driftsramme	kr	2 639.395	
Rammeområde 9		Netto driftsramme	-
kr	2.275.684		

11. Kommunen viderefører sitt mål å redusere bruken av disposisjonsfond videre i 2024 og resten av økonomiplanperioden.

12. Forslag til investeringsbudsjett for 2024 fremlegges med en samlet investeringsutgift på kr 24.096.500.

13. Maksimalt låneopptak for året 2024 settes til kr 17.573.200. I samsvar med kommunelovens § 14-18 vedtas det at kommunen skal betale minimumsavdrag på sine lån. Det delegeres til kommunedirektøren å oppta lån i henhold til enhver tid gjeldende lånevilkår. Samlet avdrag som skal betales i 2024 på kommunens låneportefølje skal minimum tilsvare minste tillatte avdrag på lån, jfr. kommuneloven § 14-18. Høylandet kommune skal tilpasse avdragsstrukturen på enkeltlån slik at dette oppnås. Tilpasningen kan innebære at enkelte lån gjøres avdragsfrie frem til forfall.

14. I tillegg tas det opp et startlån i Husbanken pålydende kr 2 000 000 til videre utlån.

15. Kurdøgnprisen ved Høylandet sykeheim settes til maksimalt kr 3 230 pr. døgn og kr 98 176 pr. mnd. Dette innebærer at ingen beboere skal betale et månedlig vederlag som er høyere enn dette.

16. Kostnader med produksjon av tjenester innenfor VAR-sektoren - vann, avløp, slam, renovasjon og feiing - skal fullt ut dekkes gjennom gebyrer.

17. Alle kommunale byggeklare tomter tilbys til kr 0,- til personer/utbygger som ønsker å bygge bolig i Høylandet kommune. Denne tomteprisen gjelder for hele planperioden. En tildeling forutsetter at bygging er igangsatt innen det er gått ett år fra tildelingsdato. Kjøper må selv dekke tilkoblingskostnader til kommunal vannforsyning og avløpsnett samt bredbånd og strømforsyning.

Vedlegg

- 1 2023-11-16 HK handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 - 2027 inkl. årsbudsjett for 2024
- 2 Saksfremlegg 31 - 23.doc
- 3 Diverse betalingssatser for 2024
- 4 Betalingssatser for barnehage, SFO, musikk- og kulturskolen 2024
- 5 Vaksinerings - betalingssatser for 2024
- 6 Regler for egenbetaling og betalingssatser for omsorgstjenester i Høylandet kommune fra 2024
- 7 Betalingssatser for vann og kloakk, slamtømming, feiing og renovering for 2024
- 8 Gebyrregulativ for byggesaker - 2024 priser
- 9 Gebyrregulativ etter matrikkelloven - 2024-priser
- 10 2023-11-10-Kommunedirektørens forslag til internt investeringsbudsjett for 2024
- 11 2023-11-10 Kommunedirektørens forslag til internt arbeidsbudsjett drift for 2024

Hjemmel for behandling: Kommunelovens kap. 14, § 14-4

Saksopplysninger

Med hjemmel i kommunelovens kap. 14, §14-4 med tilhørende forskrifter er det utarbeidet en handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 – 2027 hvor første året i denne handlingsplan og økonomiplan er gjeldende årsbudsjett for 2024. Dette fremlegges nå for politisk behandling.

Vurdering

Vurderingene rundt denne saken framgår av vedlagte dokumenter.

Når det gjelder fritak for eiendomsskatt, skal kommunestyret vedta dette før skatteåret 2024, og det anbefales at de eiendommene som ble fritatt med hjemmel i eiendomskattelovens § 7 a og b for 2023, også gis fritak for 2024. Det er ikke mottatt noen nye søknader om skattefritak.

Handlingsplan med økonomiplan

2024 – 2027

inkl. årsbudsjett for 2024

Vedtatt av Høylandet kommunestyre i møte 14.12.2023 sak 64/2023

1.	Innledning og sammendrag	4
2.	Administrativ organisering	6
2.1	Organisasjonskart	6
2.2	Kort om de ulike enhetene	7
2.2.1	Rammeområde 1 – Sentraladministrasjon	7
2.2.2	Rammeområde 2 – Oppvekst og kultur	7
2.2.3	Rammeområde 3 – Helse og omsorg	7
2.2.4	Rammeområde 4 og 6 – Teknisk og Næring	8
3.	Innledning til planarbeidet	8
4.	Rammebetingelser	9
4.1	Innledning med nasjonale føringer.	9
4.2	Pris og lønnsvekst	9
4.3	Gebyrer og betalingssatser	10
4.4	Statlige overføringer og tilskudd	11
4.4.1	Oppgaveendringer og korleksjoner i budsjettopplegget for rammetilskudd 2023:	14
4.4.2	Integreringstilskudd flyktninger	15
4.5	Renteutgifter	16
5.	Kommunens ståsted i dag	16
5.1	Folketallsutvikling og demografisk utvikling	16
5.2	Framskrivning av folketall	18
5.3	Økonomisk utvikling	20
5.3.1	Frie inntekter	20
5.3.2	Handlingsfrihet	21
5.4	KOSTRA-data	24
6.	Handlingsrommet	24
7.	Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden	26
7.1	Handlingsplan 2024-2027	27
8.	Investeringsbudsjettet	35
8.1	Behovet for nye investeringstiltak	35
8.1.1	Renovering/modernisering av Høylandet skole	35
8.1.2	Renovering/modernisering av helse- og omsorgsbygg	37
8.1.3	Helseplattformen	38
8.1.4	Høylandet kommunes administrasjonsbygg	39
8.1.5	Ny brannstasjon	40
8.1.6	Rehabilitering av Høylandet rensaneanlegg	41
8.1.7	Midtre Høylandet avløpsnett	41
8.1.8	Midtre Høylandet vannforsyningsnett	42
8.1.9	Næringsbygg	42
8.1.10	Kommunale veger og gatelys	43
8.1.11	Omsorgsboliger	44
8.1.12	Ordinære utleieboliger	44
8.1.13	Nye boligområder	46
8.1.14	Ventilasjon på tannlegekontor med rev. varmepumpe	46
8.1.15	Høylandet sokn – behov for investeringstiltak	46
8.1.17	Løfteredskap til vaktmesterteamet	47
8.2	Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden	47
9.	Driftsbudsjettet	48
9.1	Tverrgående tema	48
9.1.1	Digitalisering	48
9.2	Rammeområde 1 - Sentraladministrasjon	51
9.2.1	– Drift av rammeområde 1 - Sentraladministrasjon	51
9.2.2	Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 1.	52

9.2.3	Behovet for nye driftsmidler på rammeområde 1 - Sentraladministrasjon.....	53
9.2.4	Virksomhetsplan Sentraladministrasjon 2024:	54
9.3	Rammeområde 2 - Oppvekst og kultur	55
9.3.2	Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 2.....	61
9.4	Rammeområde 3 - helse og omsorg.....	62
9.4.1	Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten.....	62
9.4.2	Økte utgifter innen helse og omsorg.....	66
9.4.3	Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 3.....	71
9.5	Rammeområde 4 - Teknisk	71
9.5.1	Avdeling for teknisk drift – ved teknisk sjef.....	71
9.6	Rammeområde 6 - Næring	76
9.6.1	Fagteam Næring og utvikling	77
9.7	Rammeområde 5 - Kirkelige formål	78
9.7.1	Høylandet sokn – behov for økning av driftsmidler	78
9.8	Andre tiltak	79
9.8.2	Utbygging av bredbånd i Høylandet	79
9.8.3	Lakseveg nord	79
9.8.4	Mobildekning Lakseveg nord og Høylandet sentrum.....	79
9.9	Oversikt over behovet for nye driftstiltak og innsparingstiltak i planperioden	80
10.1	Finansielle måltall	81
11.	Obligatoriske oppstillinger.....	84

1. Innledning og sammendrag

I arbeidet med handlingsplan med økonomiplan for 2024-2027 har det vært viktig å bygge på erfaringer fra tidligere år samt å ta viktige strategiske grep for årene fremover.

Årets budsjettprosess har vært svært krevende. Faktorer som har bidratt til dette omfatter bla. nedgang i folketallet de siste årene som gir reduserte rammeoverføringer til kommunen; en deflator (lønns- og prisvekst) som er høyere enn vekst i rammen; økte kostnader knytte til ressurskrevende tjenester og barnevern samt økt rentenivå. Disse faktorene har bidratt til at handlingsrommet er svært begrenset og krever blant annet at flere tjenester må tilpasse driften til strammere økonomiske rammer.

Befolkningsutviklingen i en kommune er viktig for kommuneøkonomien. Etter mange år med stabilt folketall rundt 1260 innbyggere har det vært en betydelig nedgang siden 2018. I 2022 var det 1193 innbyggere på Høylandet mens i andre kvartal av 2023 var dette økt til 1234 innbyggere. Nye hållinger ankommet fra Ukraina i 2022 og 2023 har virket positivt på befolkningsutviklingen det siste året. I løpet av de siste årene har vi erfart lavere fødselstall som etter hvert har ført til redusert antall barn i barnehagen og etter hvert redusert antall elever i skolen. På sikt viser prognosene en forventet økning i antall eldre samt reduksjon innen aldersgruppen 16-66 år, de i produktiv og yrkesaktiv alder.

Med dette bakteppet er det viktig at vi tar grep som bidrar til bolyst for de som bor her samt tar grep som gjør kommunen attraktiv for mulige tilflyttere. Det er svært viktig å ha fokus på mulighetsrommet i tiden fremover.

Hva er gjort og hva må vi gjøre mer av fremover?

Det leveres gode tjenester på mange områder og en er heldig å ha ansatte med mye god kompetanse. Dette blir det viktig å ha fokus på også fremover, selv med strammere økonomiske rammer.

En har i løpet av de siste årene tatt investeringer på flere områder som bidrar til å gjøre kommunen attraktiv. Dette omfatter blant annet.

- Barnehage med et stort og flott uteområde. Store deler av bygningsmassen er ny og resten er nylig renoveret.
- En god skole som har tydelig fokus på et godt læringsmiljø og faglige resultater. I løpet av året har skolegården blitt betydelig oppgradert.
- Flott flerbrukshall som gir rom for en rekke aktiviteter. En har også kommet godt i gang med planlegging og utbedring av uteområder/aktivitetsområder tilknyttet hallen. Oppfølging av lag og foreninger, ikke minst idrettslaget i å skape aktivitet og trivsel for innbyggere er av stor verdi.
- Boligsatsing. Elveparken boligtau er etablert i regi av kommunen, der ny utbyggingsfase skjer i regi av en privat aktør. Tilgang til boliger og tomteareal er en forutsetning for å få vekst i antall innbyggere i kommunen og er en viktig prioritet fremover. Her bør kommunen ta en viktig rolle som tilrettelegger og premisseleverandør for å bidra til en boligutvikling der det er nok boliger og boliger som er tilpasset ulike behov.
- Hållingsmia (næringsbygg med lager og kontorlokaler) har blitt en viktig fellesarena for næringsaktører. Det er imidlertid behov for et større løft når det gjelder næringsutvikling og tilgang til næringsareal med tilrettelagt infrastruktur i kommunen.

- Nytt hovedbygg i Miljøarbeidertjenesten har vært et viktig løft for denne tjenesten. Videre er det et tydelig behov for etablering av et bofellesskap tilknyttet MAT. Videre er det et tydelig behov for utbedring av hovedbygget i helse og omsorg, inkl. sykehjem, som vil kreve betydelige investeringer.
- Fiberutbygging. I løpet av de siste årene er det foretatt utbygging av fiber/bredbåndutbygging i store deler av kommunen. Dette er viktig mht. bolyst, mulighet for spredt næringsvirksomhet samt bruk av digitale muligheter innen tjenesteproduksjon/velferdsteknologi.

Det er gjort viktige grep for å sikre at Høylandet skal være en attraktiv kommune, men det blir svært viktig å ha et prioritert fokus på bolyst- og tilflyttersatsing i tiden fremover.

Høylandet er godkjent for deltakelse i Fylkeskommunens regionale satsing «I-LAG» der Høylandet har valgt å sette fokus på næringsutvikling og boligsatsing. Dette er en viktig mulighet for Høylandet.

Det er nylig utarbeidet en ny kommunedelplan samfunnsdel for 2023-2035 der den overordnede målsettingen er «**Høylandet er et attraktivt, skapende og inkluderende lokalsamfunn i vekst**». Dette skal nås gjennom følgende fem fokusområder:

- Høylandet som et samskapende samfunn
- Høylandet som næringskommune
- Høylandet som bokommune
- Høylandet som kulturkommune
- Høylandet kommune som organisasjon.

Det er tatt utgangspunkt i samfunnsplanen ved utarbeidelse av handlingsplan for den kommende fireårs-perioden 2024-2027. Samskaping mellom ulike aktører i kommune vil være helt nødvendig for å sikre en ønsket god utvikling i kommune, både som lokalsamfunn og som kommuneorganisasjon. Det må gis liv til visjonen «Bygd i lag».

Viktig prioriteringer i årene fremover bør være:

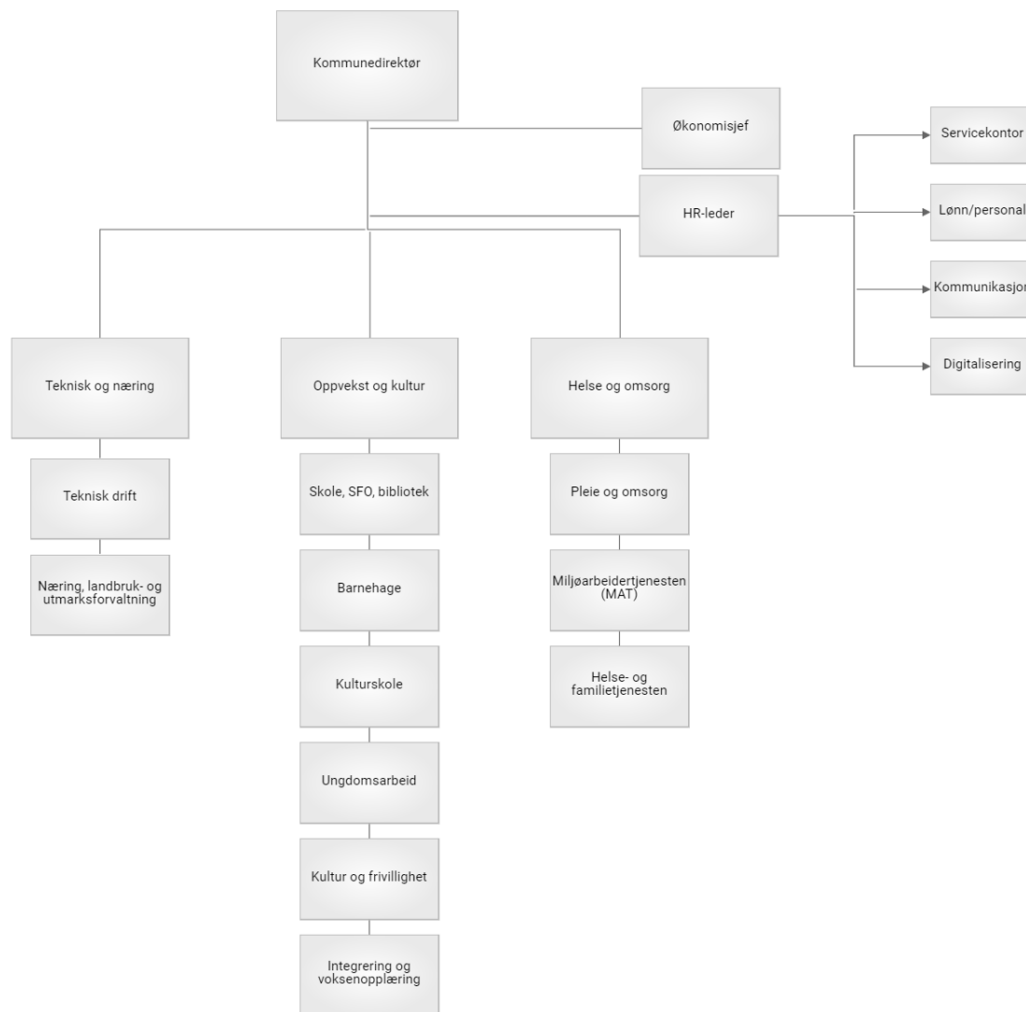
- **Bolyst- og tilflyttersatsing.** Satsinger som tilgang til boliger og jobbmuligheter/næringsutvikling blir svært viktig. Her må det satses og tenkes nytt. I tillegg er det viktig å ha fokus på profilering og synliggjøring av alt det positive som skjer i kommunen. God kommunikasjon mot mulig nye innbyggere samt tilflyttere er viktig.
- **Bosetting og integrering av flyktninger.** Høylandet har i løpet av 2022-23 gjort en enorm jobb med bosetting av flyktninger fra Ukraina. Her er det mange nye innbyggere med god kompetanse som vi ønsker skal bo på Høylandet en tid fremover. God integrering og arbeidsplasser blir svært viktig for å lykkes. Hvor mange som bør bosettes i tiden fremover må vurderes nøye utfra kapasitet på ulike områder. Behov for flere boliger er en klar forutsetning for videre bosettingsarbeid.
- **Gode tjenester** og forebyggende tiltak er viktig for innbyggere i ulike faser av livet. En har over tid jobbet godt med tjenesteyting på Høylandet. Med strammere økonomiske rammer er det påkrev å ta en grundig gjennomgang av hva som er lovpålagt vs. hva som er ønsket, kritisk vurdering av tildelingskriterier og på flere områder reflektere over hva som er «godt nok». På flere tjenesteområder blir Høylandet som mange andre kommuner etterhvert utfordret mht. tilgang på kompetanse. Her er det viktig å være åpen for å tenke nytt.

- **Digitalisering.** For å sikre en fremtidsrettet utvikling både som lokalsamfunn og i tilknytning til tjenesteleveranse blir det viktig å ha fokus på muligheter knyttet til digitalisering.

2. Administrativ organisering

2.1 Organisasjonskart

Det ble i løpet av 2023 gjort en del organisatoriske endringer.

Følgende enheter/fagområder rapporterer til kommunedirektøren:

- Teknisk sjef
- Kommunalsjef Oppvekst og Kultur
- Kommunalsjef Helse og Omsorg

I tillegg rapporterer også flg. ledere til kommunedirektøren

- Økonomisjef
- HR-leder

2.2 Kort om de ulike enhetene

2.2.1 Rammeområde 1 – Sentraladministrasjon

I rammeområde finner vi flg. kostnader med

- Kommunestyret og formannskap og annen politisk virksomhet
- Kontrollutvalg og revisjonskostnader
- Kommunedirektørens stabsfunksjoner – merkantile tjenester
- Felleskostnader som f.eks. person- og ansvarsforsikring, opplæring med hjemmel i opplæringsplan, bedriftshelsetjeneste
- Bevilget tilskudd til andre, som f.eks. Norsk Revyfestival og Revyfaglig senter og Overhalla Røde kors.

2.2.2 Rammeområde 2 – Oppvekst og kultur

I rammeområde finner vi flg. kostnader med

- Ledelse og merkantile tjeneste
- Grunnskoleundervisning inkl. SFO-tilbud
- Barnehage
- Bibliotektilbud
- Barnevernstjenester interkommunalt samarbeid med Grong kommune
- Integringstjenesten inkl. voksenopplæring
- Kultur
- Ungdomskontakt og drift av ungdomsklubb
- Kulturskole

2.2.3 Rammeområde 3 – Helse og omsorg

I rammeområde finner vi flg. kostnader med

- Ledelse og merkantile tjenester.
- Legetjeneste (herunder legevakt og kreftsykepleier).
- Helsestasjon, skolehelsetjeneste, flyktningehelsetjeneste og jordmortjeneste.
- Re-/ rehabiliteringstjeneste og fysioterapi.
- Koordinerende enhet
- Forebygging inklusive Frisklivstilbud
- Rus- og psykisk helsetjeneste.
- Sykeheim med akutt-, korttids-, langtidstilbud, samt skjermet enhet (tilbud 24/7).
- Hjemmetjeneste (herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp) (tilbud dag/aften/helg).
- Miljøarbeidertjeneste til ulike grupper funksjonshemmede og avlastning (tilbud 24/7).
- Kommunalt produksjonskjøkken.
- Kommunal del av NAV med Namsos kommune som vertskommune.

2.2.4 Rammeområde 4 og 6 – Teknisk og Næring

I rammeområde 4 finner vi flg. kostnader med

- Ledelse og drift av teknisk kontor
- Vaktmester og renholdstjenester
- Kart- og oppmålingstjeneste
- Byggesaksbehandling
- Brannvesen – interkommunalt samarbeid i Namdal Brann og Redning, med Grong som vertskommune
- Feiing – interkommunalt samarbeid i Namdal Brann og Redning, med Grong som vertskommune
- Kommunale vegger og gatelys, offentlige plasser og torg
- Kommunal vannforsyning og drift av grunnvannspumper
- Kommunalt avløpsnett og drift av renseanlegg
- Slamtømmeordning for private slamavskillere – kjøper tjenesten fra MNA
- Renovasjonstjenester – kjøper tjenesten fra MNA
- Forvaltning av offentlige bygg som; administrasjonsbygget, skolebygg, Flerbrukshallen, barnehagelokaler, helse- og omsorgsbygg med tilhørende omsorgsboliger, miljøtunet med tilhørende omsorgsboliger, ordinære utleieboliger og framleide utleieboliger til hovedsakelig flyktninger.
- Forvaltning av næringsbygg som Hållingsmia, Skysstasjon, og lagerbygg på Brøndbo Industriområde.

I rammeområde 6 finner vi flg. kostnader med

- Næring og utviklingskontor med tilrettelegging og bistand til næringslivet
- Landbruks- og miljøforvaltning
- Viltforvaltning
- Plansaksbehandling
- Prosjektsatsingen I-LAG

3. Innledning til planarbeidet

I h.h.t. gjeldende økonomireglement pkt. 4, 2. ledd er det bestemt at økonomiplan og årsbudsjettet kan fremstå som ett felles dokument. Dette dokumentet inneholder både handlingsplan med økonomiplan for periode 2024 – 2027 og hvor budsjett-tallene i år 1 – dvs. år 2024 er årsbudsjettet for 2024.

Kommunelovens § 14-3 pålegger kommunestyret å vedta en rullerende økonomiplan en gang i året samt å vedta bevilgninger i et årsbudsjett.

Grunnlaget for arbeidet med handlingsplan med økonomiplan for perioden 2024 -2027 har vært tilsvarende plan for perioden 2023 - 2026, samt Kommuneproposisjon for 2024 og regjeringen sitt forslag til Statsbudsjett for budsjettåret 2024.

I tillegg har kommunestyret i møte i september 2023, vedtatt kommuneplanens samfunnsdel for 2023 – 2034. I arbeidet med handlingsplanen for 2024 – 2027, er det tatt hensyn til den nye samfunnsplanen.

Økonomi- og handlingsplanen danner grunnlaget for det enkelte års handlingsplan og årsbudsjett. I tillegg vil den enkelte enhet utarbeide årlige virksomhetsplaner som sammen med den enkelte enhets budsjett er enhetens styringsverktøy.

I tillegg til den 4-årige økonomi- og handlingsplanen, årlig handlingsplan og årsbudsjett, samt årsmelding og årsregnskap som behandles politisk, vil administrasjonen avgi tre tertialrapporter i løpet av året (mai, oktober og februar/mars). Den siste tertialrapporten vil være del av årsmeldingen.

Tertialrapportene vil gi en oppdatering/status på økonomistyring samt status på oppfølging handlingsplan.

4. Rammebetingelser

4.1 Innledning med nasjonale føringer.

Grunnlaget for økonomiplanen for perioden 2024 - 2027 og årsbudsjettet for 2024 er rammer gitt i budsjettet for 2023 og økonomiplan for perioden 2023 – 2026, samt statlige føringer jfr. Kommuneproposisjon for 2024 og Statsbudsjettet for 2024. I denne økonomiplanen er det hensyntatt de føringene/endringene som er framkommet i regjeringen sitt budsjettforslag.

4.2 Pris og lønnsvekst

Generelle økonomiske forutsetninger

Når det gjelder de økonomiske forutsetningene er det benyttet faste priser, med prisnivået for 1. budsjettår som grunnlag for planperioden - dvs. 2024-priser. Dette betyr at følgende økonomiske forutsetninger i forhold til 2024-budsjettet er lagt til grunn:

1. *Prisstigning:* På driftsutgiftene (som vare-/tjenestekjøp, strøm og forsikring) er det lagt inn prisstigning på 4,3%. På de interkommunale ordningene er det lagt inn beløp ut ifra mottatt budsjett fra vertskommune. Kommunal deflator for 2024 er anslått til 4,3%.
2. *Lønn:* Her er det innarbeidet kjent lønn pr. 1.9.2023.

Lønn og pensjon

Regjeringen har anslått årslønnsveksten fra 2023 til 2024 til 4,9%. Når vi har innarbeidet kjent lønn fra 01.09.2023, har vi innarbeidet overhenget fra 2023 til 2024 på 1,8%. Kommunen har budsjettert med lønn inkl. sosiale utgifter på ca. kr. 121,7 mill. i 2024 og 3,1 % (4,9% fratrukket overhenget på 1,8%) i årslønnsvekst som utgjør ca. 3,8 mill. Kroner. Vi avsetter kr 3,6 mill. på ansvar 1905 årslønnsvekst for 2024.

Det er innarbeidet følgende arbeidsgiverandel for KLP og STP

- Sykepleierordningen 17,87 %
- Fellesordningen 17,87 %
- Statens Pensjonskasse 9,70 %

Vi budsjetterer pensjonen brutto, med pensjonspremie/innbetalt premie på som en % av lønn på ansvarsområdene. Premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik vil finnes på rammeområde 9.

Premieavviket er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk innbetalt premie. Premieavviket skal enten inntektsføres eller utgiftsføres i årsregnskapet, for så å bli tilbakeført i påfølgende i regnskapsår.

Det er beregnet 5,1 % i arbeidsgiveravgift på all lønn og pensjon.

4.3 Gebyrer og betalingssatser

Kommunale avgifter

Det er lagt inn en generell økning på betalingssatser på 4,3 %, tilsvarende deflatoren med unntak av flg. avgifter/betalingssatser hvor det er innarbeidet ingen økning, eller økning pga. prosjekt/inndekning eller fra interkommunale løsninger.

- **Tilknytningsavgiften for vann- og avløp** endres ikke videreføres som for 2023.
- **Årsavgiften for vann** ble økt med 10 % for 2023, for å dekke ekstraordinære kostnader med hovedplan for vann. Arbeidet er ikke ferdigstilt, men udisponerte midler fra 2023 vil bli satt på selvkostfondet og brukt til dette prosjektet 4600 Hovedplan vann. Derfor økes vannavgiften med deflatoren på 4,3 %, for å dekke ekstraordinære kostnader i 2024 til arbeidet med hovedplan for vann, kostnadsberegnet til kr 400.000.
Pr 31.12.2022 er udekket fra tidligere år dekket, og vi har et selvkostfond på kr 70 000 ved inngangen av 2023.
- **Årsavgiften for avløp** økes med deflatoren på 4,3 %. Her er det ved inngangen av 2023 et selvkostfond på kr 633.000. Kr 600.000 av disse midlene vil finansiere arbeidet med hovedplan for avløp inkl. overvannsledninger. Dette tenkes utført i 2023/2024.
I økonomiplanperioden 2024-2027, ligger det inne utbygging av nytt kloakkrensaneanlegg. Selvkostområdet avløp vil som følge av dette, i årene fra 2025, bli belastet med kalkulatoriske renter og avskrivninger knyttet til dette nye anlegget. Fordi vi venter økte utgifter her, settes derfor ikke takstene ned, men følger deflatoren, selv om vi har bygget opp noe fond her.
- **Renovasjonsgebyr** - Høylandet kommune har brukt MNA sine satser på renovasjon pluss et påslag på kr 100,- pr. ab til dekning av kommunens egne administrative kostnader. Dette påslaget blir i 2024 redusert til kr 50,- pr ab for å få redusert selvkostfondet. Dette videreføres iogså i 2024. MNA har i representantskapet, sak 10/22 vedtatt å øke prisene med 5,0 %. Ved inngangen til 2023 var selvkostfond på kr 136.000 for denne ordningen.
- **Slamgebyr** - Høylandet kommune bruker MNA sine satser på slam pluss et påslag på kr 600,- pr. ab til dekning av kommunens egne administrative kostnader samt reduksjon av akkumulert underskudd, jfr. K.sak 47/2021. MNA har i representantskapet, sak 10/22 vedtatt å øke prisene med 5 %. Ved inngangen til 2023 var det akkumulerte underskuddet på kr 633 271.
- **Feiegebyret** økes ikke, videreføres på 2023-nivå. For å redusere selvkostfond. Selvkostfond ved inngangen av 2023 har kr. 199 764.

Dekningsgraden 2022 kommer frem av tabellen nedenfor:

	Resultat 2022					Balansen 2022	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon 4)	2 642 756	2 655 812	-13 056	99,5 %	100,0 %	13 056	136 808
Sløtt 5)	921 427	816 436	104 991	112,9 %	100,0 %	-104 991	-633 271
Vann	2 392 067	2 170 682	221 386	110,2 %	0,0 %	-221 386	70 140
Avløp 6)	1 780 748	1 839 070	-58 322	96,8 %	0,0 %	58 322	752 607
Feiing 7)	384 186	381 873	2 313	100,6 %	0,0 %	-2 313	199 764
Kart og oppmåling	17 151	627 631	-610 480	2,7 %	0,0 %	0	0
Plønsakbeh	29 513	300 230	-270 717	9,8 %	0,0 %	0	0
Byggesak	32 560	273 615	-241 055	11,9 %	0,0 %	0	0
SFO	248 283	610 280	-361 997	40,7 %	0,0 %	0	0
Praktisk bistand i hjemmet ³⁾	246 509	5 029 800	-4 783 291	4,9 %	0,0 %	0	0

Betalingssetter:

Betalingssetter og egenandeler økes generelt med 4,3 % med unntak av;

- Betalingssetter for barnehage som videreføres med makspris kr 3.000 for en 1/1-plass 1. halvår 2024. Fra 01.07.2024 reduseres maksprisen til kr 1.500 for en 1/1-plass i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett.

4.4 Statlige overføringer og tilskudd.

Kommunens frie inntekter består av skatt på inntekt og formue og rammetilskudd. Rammetilskuddet kommer frem som summen av innbyggertilskuddet, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, regionsentertilskudd, veksttilskudd og storbytilskudd.

Innbyggertilskuddet består av et kronebeløp pr. innbygger, saker med særskilt fordeling, en utgiftsutjevning basert på kostnadsnøkler, en inntektsgaranti (INGAR-ordningen) og en skatteutjevning. Kostnadsnøklerne er oppdaterte og fanger opp endringer i befolknings sammensetningen, levekår, reiseavstander og andre strukturelle forhold.

Statsbudsjettet for 2024 er lagt frem og i grønt hefte for 2024 er det gjort rede for de bevilgninger som er gjort over kap. 571 Rammetilskudd til kommuner. Grønt hefte er et vedlegg til statsbudsjettet. Opplysningene i grønt hefte er lagt inn i KS' prognosemodell for beregning av rammetilskuddet til kommunene basert på gjennomsnittsnivået for skatt i siste 3 skatteår per innbygger i kommunen.

Ved fordeling av realveksten mellom skatt og rammetilskudd har regjeringen lagt til grunn av skattens andel (inkludert eiendomsskatt) av samlede inntekter skal utgjøre 40 %. På grunn av en sysselsettingsvekst på 0,1 % og en lønnsvekst på 4,9 %, og for at skatteinntektsandelen for kommunesektoren ikke skal overstige 40 %, reduseres den kommunale inntektsskattøren med 0,2 % til 10,95 % for 2024.

Pris og lønnsveksten (deflatoren) i kommunesektoren er i statsbudsjettet for 2024 anslått til 4,3 %, hvor lønnsvekstanslaget er satt til 4,9%. Deflatoren på 4,3 % er beregnet slik:

	Anslag 2023 i RNB	Anslag 2023 nå	Anslag 2024
Deflator	5,2	4,5	4,3
Sysselsetting, lønnsvekst og pensjonskostnader mv.	5,5	5,5	4,9
<i>Lønnsvekst</i>	5,4	5,4	4,9
<i>Effekt av arbeidsgiveravgift</i>	0,1	0,1	
Prisvekst varer og tjenester	4,9	3,2	3,4
Lønnsandel (pst.)	57,5	57,5	57,5

KS' prognosemodell av 10.10.2023, viser følgende skatt- og rammetilskudd for økonomiplanperioden, noe som er lagt til grunn i budsjett og økonomiplanarbeidet:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggertilskudd	31 491	33 524	36 812	37 483	37 483	37 485
Utgiftsutjevning	33 858	36 368	36 088	37 176	37 176	37 176
Korreksjonsordning for elever i statlige og private skoler			1 144			
Gradering av basistilskudd						
Inntektsgarantitilskudd (INGAR) tilknyttet omlegging av IS	2 699	527	-90	-49	-43	-37
Saker med særskilt fordeling	237	749	905	1 043	1 043	1 043
Distriktstilskudd Nord-Norge						
Namdalstilskudd	2 261	2 302	2 448	2 476	2 476	2 476
Småkommunetilskudd	5 432	5 633	5 875	5 875	5 875	5 875
Ordinært skjønn	150	190				
Endringer i saldert eller rev.budsjett						
Koronapandemi - ekstrabevilgning	1 337	22				
Saldering gjennom året	-1 596	956				
		-				
Rammetilskudd før inntekstutjevning	75 869	80 271	83 182	84 004	84 010	84 018
Inntekstutjevning	14 952	12 256	13 197	13 197	13 197	13 197
Budsjettert rammetilskudd	90 821	92 527	96 379	97 201	97 207	97 215

Høylandet har hatt en befolkningsnedgang fra 2018 til starten av året 2022. På grunn av befolkningsnedgang og befolkningssammensetning har kommunen hatt en svak inntekstutvikling i flere år. For å gi kommunene en helhetlig skjerming mot brå nedgang i rammetilskuddet og dermed gjøre inntektssystemet mer fleksibelt og forutsigbart er det innført en inntektsgarantiordning (INGAR), slik at ingen kommuner skal ha mer enn kr. 400 pr. innbygger svakere korrigeret vekst enn beregnet korrigeret vekst på landsbasis. Høylandet kommune har kommet inn under denne ordningen i denne økonomiplanperioden og fikk kompensert kr 527 000 i INGAR i 2023 (fikk kr 2 699 000 i 2022).

INGAR er en overgangsordning og vil bli redusert utover i økonomiplanperioden (som vi ser av nedgangen fra 2022).

Vi har snudd folketallsutviklingen og i beregningen i beregningen av rammeoverføring for 2024 får vi motsatt virkning, vi trekkes kr 90.000,- som tilsvarer kommunens andel av et felles finansieringstrekk til ordningen på kr 73,- pr. innbygger.

Når det gjelder småkommunetillegget til kommuner med under 3.200 innbyggere, beregnes det utfra distriktsindeksen. Distriktsindeksen bygger på indikatorer som sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå. For å få høyeste sats – kr 6.526.000 i småkommunetilskudd må kommunen ha en distriktsindeks lavere enn 36, og her har det svingt fra år til år uten at noen kan gi en fullgod forklaring på årsaken til dette. I 2024-budsjettet opplyses det i grønt hefte at det brukes distriktsindeksen fra 2017 (Høylandet har da indeks på 38). Som følge av dette får kommunen også for 2024 nest høyeste sats, som er på kr 5 875 000.

Forslag om nytt inntektssystem, med mulig virkning fra 2025

Vi har i budsjett for 2025 og ut perioden forutsatt en videreføring av dagens inntektssystem, blant annet med «Namdalsstilskuddet». Nytt inntektssystem NOU 2022:10 foreslår at Namdalskommunene overføres fra Nord-Norge tilskudd til Sør-Norge tilskudd, noe som medfører større endring/reduksjon av rammetilskuddet for Høylandet kommune. Videre er det også foreslått endring i kostnadsnøklene. Dette er usikkert pr nå. Regjeringen varsler i Revidert nasjonalbudsjett mai 2023 at forslag til nytt inntektssystem for kommunene er utsatt, og vil legges frem i en Stortingsmelding våren 2024. Endringer vil da gjelde fra 2025.

I saksframlegg om Høylandet kommunes høringssvar til inntektssystemet, kommunestyre sak 54/2022, har vi sett på hvor mye foreslått omlegging av inntektssystemet kan utgjøre for Høylandet kommune. Basert på tall fra vedlegg til NOU 2022:10, ville Høylandet fått til sammen kr 6,4 mill. mindre i rammetilskudd om alle endringene fra forslaget blir vedtatt (dette er i 2022-kroner). INGAR – Inntektsgarantisystemet sikrer at alle kommuner får en vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som ikke avviker mer enn et fast beløp (per innbygger) fra veksten på landsbasis. Virkningen av en evt. endring i inntektssystemet får derfor ikke fullt utslag første året. Utrekning fra sak 54/2022:

Oppsummert konsekvens ved endringen av inntektssystemet:

Total anslått innvirkning Høylandet kommune

Anslag fordelingsvirkning forslag til ny kostnadsnøkkel	-	3 899 000
Anslag på fordelingsvirkninger forslag i reg politiske tilskudd, inkl endring innbyggertilskudd	-	2 431 215
Anslag på fordelingsvirkninger av redusert formuessk		148 000
Avvikl tilskuddsordning pr grunnskole	-	223 560
Totalt anslag forelingsvirkninger innt systemet	-	6 405 480
INGAR - første år		5 670 405
Anslag virkning år 1 - inkl INGAR	-	735 075

4.4.1 Oppgaveendringer og korreksjoner i budsjettoplegget for rammetilskudd 2023:

Det er ikke registrert at det er noen øremerkede tilskudd som Høylandet kommune har mottatt tidligere som innlemmes i kommunens rammetilskudd fra 2024, men det er noen av endringene i budsjettoplegget for 2024:

Barnehage:

- **Maksimal foreldrebetaling** reduseres fra kr 3.000 til kr 2.000,- fra 1. august 2024, hvor kommunene komponeres gjennom rammetilskuddet via delkostnadsnøkkel for barnehage. Regjeringen har økt overføringen til kommunene med 1.560 mill kroner og inngår som en del av innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen. For Høylandet utgjør dette kr 286.994.

Regjeringen har i tillegg sagt at maksimal foreldrebetaling skal reduseres ytterligere ned til kr 1.500 pr mnd fra 1. august 2024 for kommuner med sentralitetsindeks 5 og 6 (Høylandet har sentralitetsindeks 5), og denne ekstra nedsettelsen av maksimal foreldrebetaling er kompensert gjennom en særskilt fordeling. Denne ekstranedsettelsen kompenseres til Høylandet kommune med kr 115.000 i 2024, og helårsvirkningen for 2025 og påfølgende år vil utgjøre kr 253.000 pr. år.

- **Kontantstøtten** endres også fra 1. august 2024. Etter denne dato kan kontantstøtten gis til barn som er mellom 13 til 19 måneder, og ikke 13 til 23 måneder som i dag. Regjeringen forventer en økt etterspørsel etter barnehageplasser. Kommunens merutgifter som følge av dette anslår de til 120 mill kroner og har økt rammetilskuddet tilsvarende. Økningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage. Høylandet sin andel er kr 22.076.
- **Pensjonspåslaget for private barnehager** ble redusert fra 13 til 10 % fra januar 2022, med treårig nedtrapping. Dette reduseres i rammetilskuddet til kommunene med 57 mill via delkostnadsnøkkel for barnehage. Høylandet sitt trekk utgjør kr 10.486.
- **Gratis barnehageplasser for tredje barn** ble innført høsten 2023, her har ramme-tilskuddet økt med 24 mill kroner når tiltaket får helårseffekt. Bevilgningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage. For Høylandet utgjør dette kr 4.415.

Kommunehelsetjenesten

- **Bevilgning til covid 19 vaksinasjon i 2023** var en engangsbevilgning og denne er trukket ut av rammetilskuddet i 2024.
- **Pasienttilpasset basistilskuddet** til fastleger foreslås styrket med 480 mill. kroner fra 1. mai 2023 og rammetilskuddet er økt tilsvarende med fordeling etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse. Det foreslås av knekkpunktet utvikles og at det innføres et risikoustert basistilskudd, for å understøtte betaling for arbeidsbelastning og bedre oppfølging av medisinsk krevende listeinnbyggere. Det risikobaserte basistilskuddet skal i første omgang baseres på alder, kjønn og

indikator for helsetilstand. For å dekke helårseffekten er rammeoverføringen for 2024 økt med 250 mill kroner fordelt på delkostnadsnøkkel for kommunehelse. For Høylandet utgjør dette kr 104.496.

Grunnskole

- **Ny opplæringslov** trer i kraft høsten 2024. Som kompensasjon for flere ulike lovendringer er rammetilskuddet til kommunen økt med 47,2 mill kroner i 2024 fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole. Økningen kommer i tillegg til de 5 mill kronene som ble lagt inn i rammetilskuddet i 2023. For Høylandet utgjør dette kr 13.567.
- **Nytt prøvegjennomføringssystem** øker graden av digitalisering og forventes å gi gevinst for kommunene, primært knyttet til digitalisering av kartleggingsprøvene. Rammetilskuddet er redusert med kommunenes anslåtte gevinst på kr 6,6 mill. kroner, fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole. Trekket for Høylandet utgjør kr 1.897.
- Det har blitt **flere elever i statlige og private skoler**, derfor er kr 106 mill kroner trekt ut av kommunerammen, gjennom innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen. Gjennom omfordeling gjennom korreksjonsordningen for statlige og private skoler trekkes kommunen etter hvor mange elever i disse skolene som er bosatt i kommunen. Høylandet har ingen elever i statlige eller private skoler, og får tilbakeført kr 1.143.000 av trekket fra kommunerammen.
- **Gratis 12 timer SFO for 2. trinn** ble innført høsten 2023, for å kompensere kommunene for helårseffekten er rammetilskuddet i 2024 økt med 864 mill kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole. For Høylandet utgjør dette kr 248.352.

Sosial

- **Veiledende sosialhjelpssatser** ble hevet med 10 prosent 1. juli 2023. Økningen får helårseffekt i 2024 og rammetilskuddet er økt med 296 mill kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for sosial. For Høylandet utgjør dette kr 40.084.

4.4.2 Integreringstilskudd flyktninger

For flyktninger mottar kommunen integreringstilskudd, som trappes ned over 5 år. Det første året er integreringstilskudd pr. flyktning avhengig av om vedkommende er enslig eller om det er en familie, og avhengig av om det er voksne eller barn. Voksen og barn kr 194 400 og enslige voksne kr 241 100 (2023-satser). Dette integreringstilskuddet nedtrappes så for hvert år, ned til kr 72 000 pr. person i år 5. Krigen i Ukraina, har medført en stor flyktningestrøm. I 2022 mottok Høylandet 40 flyktninger fra Ukraina, og innen utgangen av 2023 ventes det å ha kommet ytterligere 40 stk. fra Ukraina. Budsjettet for 2024 vil da inkludere integreringstilskudd år 2 (kr 249 500) og 3 (kr 177 400) for disse.

Det er viktig at kommunen klarer å gjøre de som bosettes mest mulig økonomisk selvstendige i løpet av den perioden kommunen får integreringstilskudd.

Det kommer eget tilskudd til norskopplæringen. Høylandet kommune ivaretar norskopplæringen selv.

4.5 Renteutgifter

Det er ved beregningen av renteutgiftene i økonomiplanperioden benyttet 5,25 % rente i 2024 og 5 % de påfølgende år og 4,75 % i 2027, som er tilnærmet lik kommunalbankens anbefalte budsjettrenter¹:

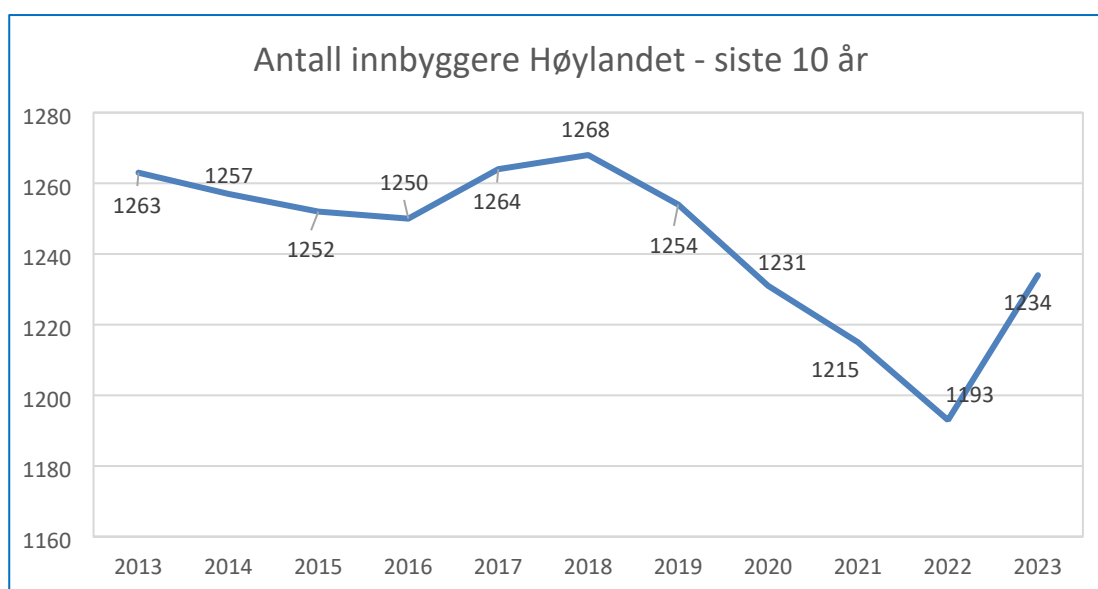
År	Anslag fra Norges Bank, pengepolitisk rapport 3/24				Anslag direkte fra rentemarkedet ("framtid-NIBOR")			
	Anslag styringsrente	Anslag påslag styringsrente	Anslag 3 mnd NIBOR	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån	NIBOR fwd	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån
2024	4,4	0,35	4,75	0,6	5,35	4,73	0,6	5,33
2025	4	0,35	4,35	0,6	4,95	4,26	0,6	4,86
2026	3,4	0,35	3,75	0,6	4,35	3,85	0,6	4,45
2027	3,33	0,35	3,68	0,6	4,28	3,68	0,6	4,28

Med en langsiktig lånegjeld, ekskl. pensjonsforpliktelser pr. 25.10.2023 på 174 millioner kroner har Høylandet kommune inngått fastrenteavtaler for 27,5 % av lånemassen.

En økning av renta på 1% på de lånene med flytende rente vil gi en merutgift på kr. 1.026.000 i året. Samtidig vil en kunne få kr. 200.000 – 300.000 mer i renter på bankinnskudd også (jf. Finansrapport 2. tertial 2023).

5. Kommunens ståsted i dag

5.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling

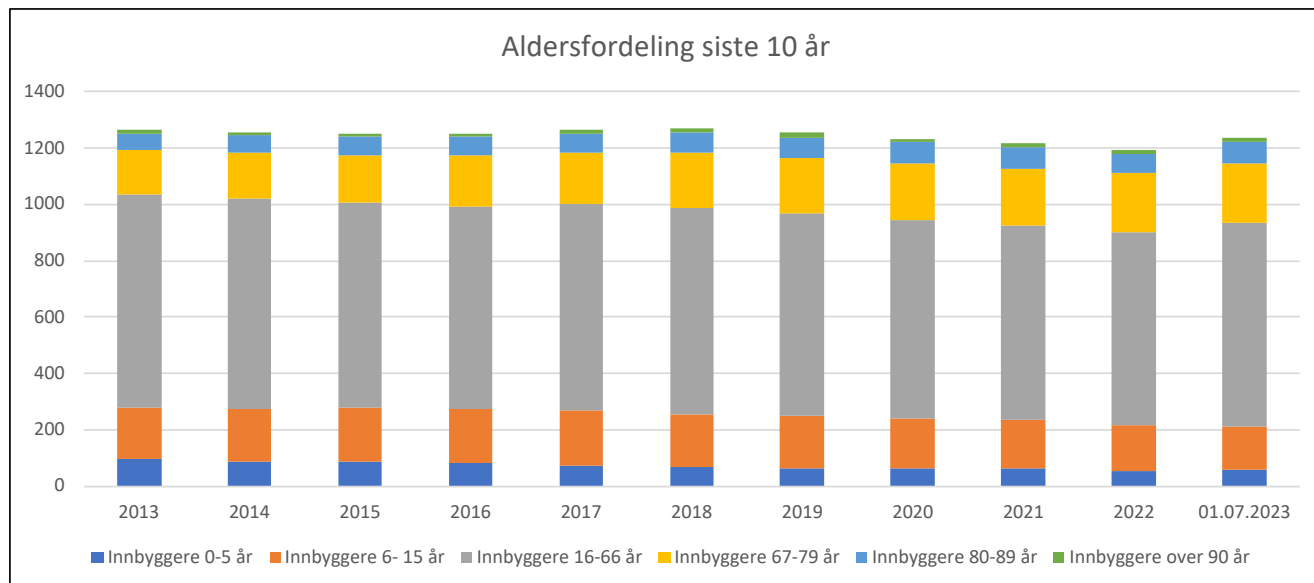

Ses det nærmere på folketallet de siste årene, så har det vært en jevn nedgang fra 2001 til 2005. Deretter forholdsvis stabilt fram til 2015. Folketallet gikk litt opp i løpet av årene 2016 til 2018, noe

¹ [Oppdatering budsjettrenter 2023-2026 - KBN](#)

som har sammenheng med bosetting av nye hållinger. Siden 2018 har det vært en betydelig nedgang i folketallet. For 2022 oppgir SSB at det var 1193 innbyggere i kommunen, 2. kvartal 2023 er tallet 1 234. En økning på 41 personer. Nye hållinger ankommet fra Ukraina i 2022 og 2023 har virket positivt på utviklingen.

Når det gjelder aldersfordelingen blant innbyggerne, har dette endret seg på følgende måte:

Grafen illustrerer den demografiske utviklingen der ulike aldersgrupper er lagt ovenfor hverandre for hvert år. Inndelingen er gjort etter den demografiske inndelingen i inntektssystemet.

Tall pr. 01.01	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	01.07.2023	2013-2023	2013-2023 i %
Innbyggere 0-5 år	97	89	86	81	74	69	65	65	62	54	57	-40	-41 %
Innbyggere 6- 15 år	182	187	192	191	194	187	184	177	172	164	154	-28	-15 %
Innbyggere 16-66 år	754	744	727	721	733	732	717	702	689	684	724	-30	-4 %
Innbyggere 67-79 år	161	165	169	183	184	197	197	199	204	212	208	47	29 %
Innbyggere 80-89 år	58	63	68	65	68	70	75	78	75	64	78	20	34 %
Innbyggere over 90 år	11	9	10	9	11	13	16	10	13	15	13	2	18 %
Innbyggere i alt	1263	1257	1252	1250	1264	1268	1254	1231	1215	1193	1234	-29	-2 %

(Kilde: SSB)

0-5 år: Nå er vi nede i 57 barn i denne aldersgruppe, en nedgang på 40 barn over 10 årsperiode.

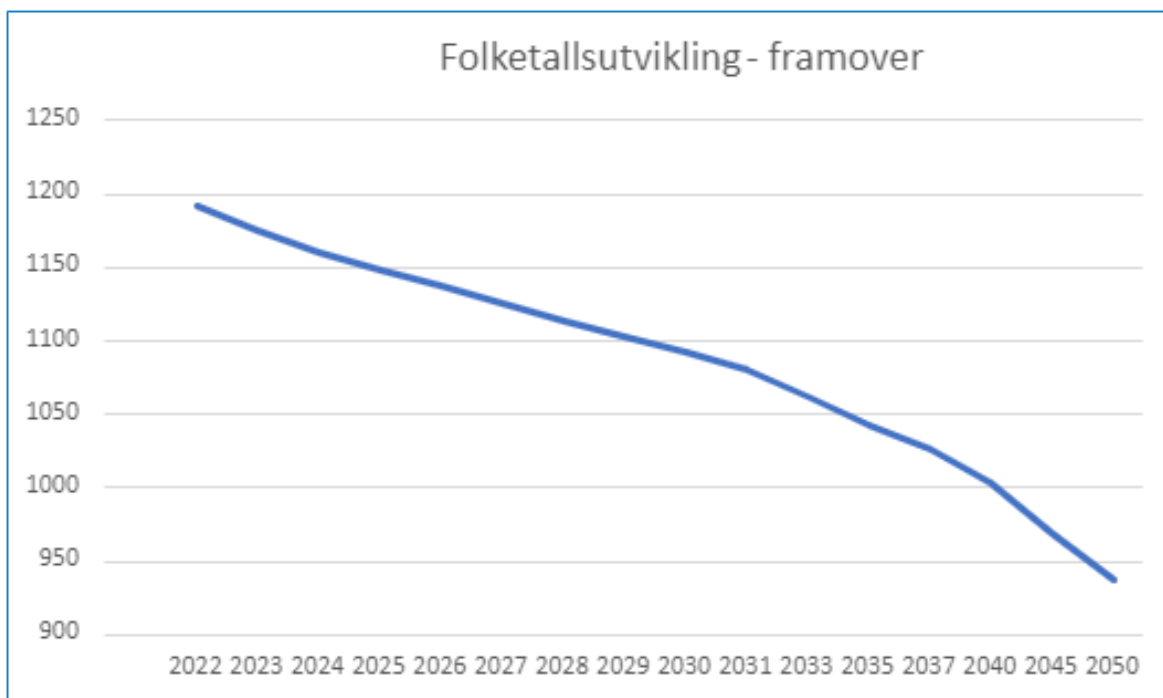
Når det gjelder barn i skolepliktig alder 6 – 15 år, var toppen i 2017 med 194 barn. Nå er tallet 154 barn (høst -23).

Dersom det ses på aldersgruppen 16 – 66 år, har det siden 2013 vært en nedgang i innbyggertallet. I 2013 var det 754 innbyggere i denne aldersgruppen, mens det nå i 2023 er 724 personer (økt med 40 fra i 2022, i hovedsak pga. flykninger fra Ukraina.). En nedgang på 30 personer siste 10 år. Det er denne aldersgruppen som skal produsere nye innbyggere og være med på å produsere de tjenestene som kommunen skal gi til sine innbyggere; barnehage, undervisning i skolen, SFO, kulturskole, helse- og omsorgstjenester, samt tekniske tjenester.

En aldersgruppe som har økt mye i perioden 2013 til 2023, er gruppen 67 – 79 år, økningen her er på 47 personer. Det er etterkrigsgenerasjonen som er kommet til denne aldersgruppen.

Aldersgruppen over 80 år har økt fra 2013 til i 2023 med 22 personer. Etter hvert som etterkrigsgenerasjonen kommer opp i denne aldersgruppen må en regne med en ytterligere økning av antallet personer her og naturlig nok også en økning i utgiftene innenfor helse- og omsorg pga mange eldre over 80 år.

5.2 Framskriving av folketall

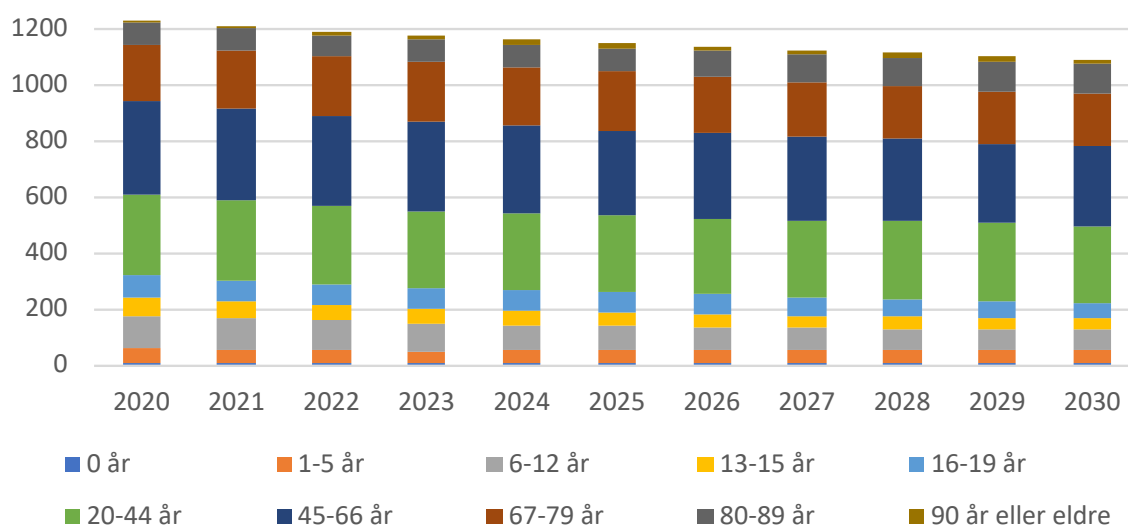
År	2022	2023	2024	2025	2026	2050
Innbyggere	1192	1176	1161	1148	1137	938

SSB utarbeidet sommeren 2021 en ny befolkningsframskriving fram mot 2100 for hele nasjonen, men pr kommune er befolkningsprognosen fremskrevet til 2050. Den prognosen som er gjengitt i denne analysen, er som tidligere basert på alternativ MMMM fra SSB sin prognoses som står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om; middels fruktbarhet, middels levealder, middels innlandsmobilitet og lav netto innvandring.

Prognosen fra SSB viser at kommunen forventes å ha 1192 innbyggere i 2022 (pr. 01.07.22 var det 1194 i kommunen), så prognosen har stemt bra hittil, fram til bosetting av flyktninger nå i 2022 og 2023, som vil påvirke statistikken i positiv retning. Prognosen gir et godt bilde av hvordan befolkningssammensetningen forventes og endre seg i forhold til antall eldre, barn og yrkesaktive.

Prognosen viser at folketallet i Høylandet vil reduseres fra 1192 i 2022 til 938 i 2050. Dette er prognoser uten tilflytting av flyktninger.

Framskrevet folkemengde Høylandet 1. januar År og alder SSB12882

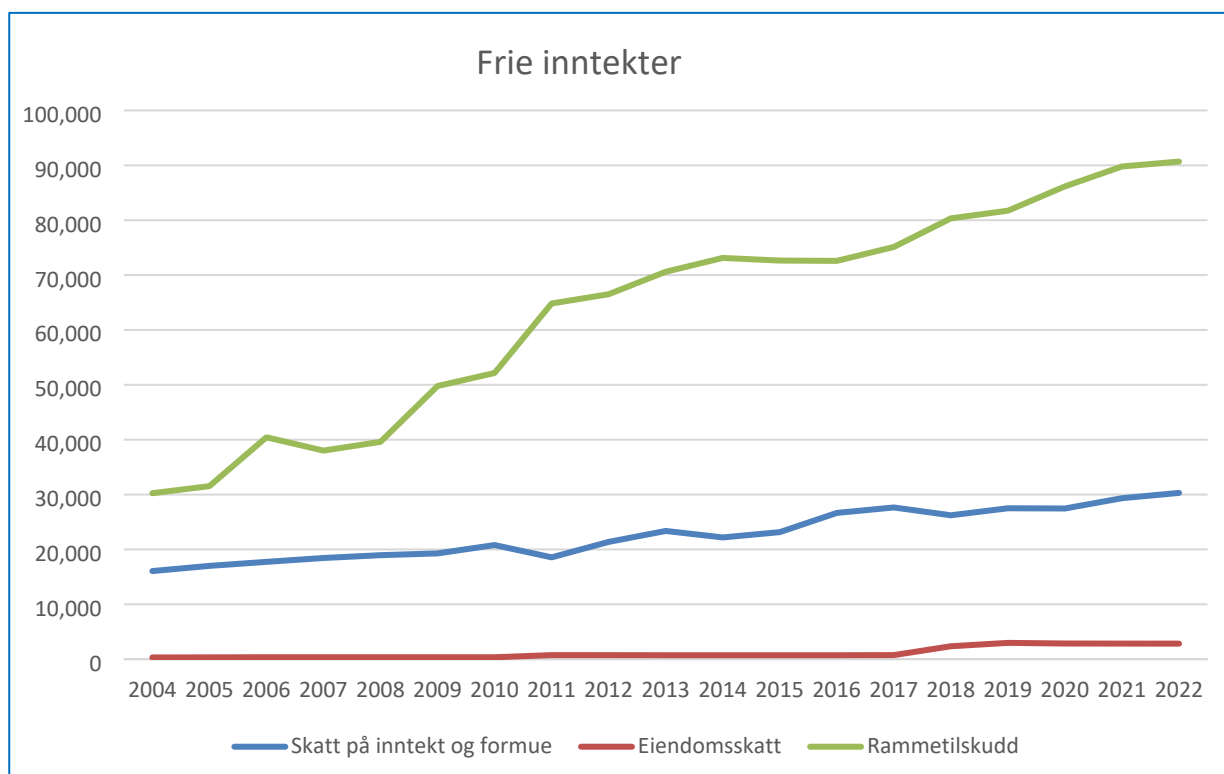
År	0 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år eller eldre
2023	8	45	99	50	77	270	321	214	78	14
2050	8	45	72	33	42	224	226	149	100	39
Endring fra 2023-2050: 16-66 år							Endring fra 2023-2050: Over 80 år			
2023							2023			
2050							2050			
1 %							-26 %			
							1 %			
							51 %			

Ifølge denne prognosen blir andelen 16-66 år redusert med 176 personer fra 2023 frem til 2050, noe som gjør at andelen av kommunens innbyggere som er i produktiv alder og yrkesaktiv alder går ned med 26%, mens andelen over 80 år øker betydelig mot 2050.

I økonomiplanperioden har en likevel forutsatt at kommunen greier å snu denne trenden og at dagens folketall opprettholdes, og kanskje økes. Dette skyldes en prioritert satsing på bolyst og tilflyttersatsing, og bosetting av flyktninger. Dette er viktige grep som er forventet å bidra til at folketallet holdes på dagens nivå og øker.

5.3 Økonomisk utvikling

5.3.1 Frie inntekter

Regnskapstall i hele tusen kroner

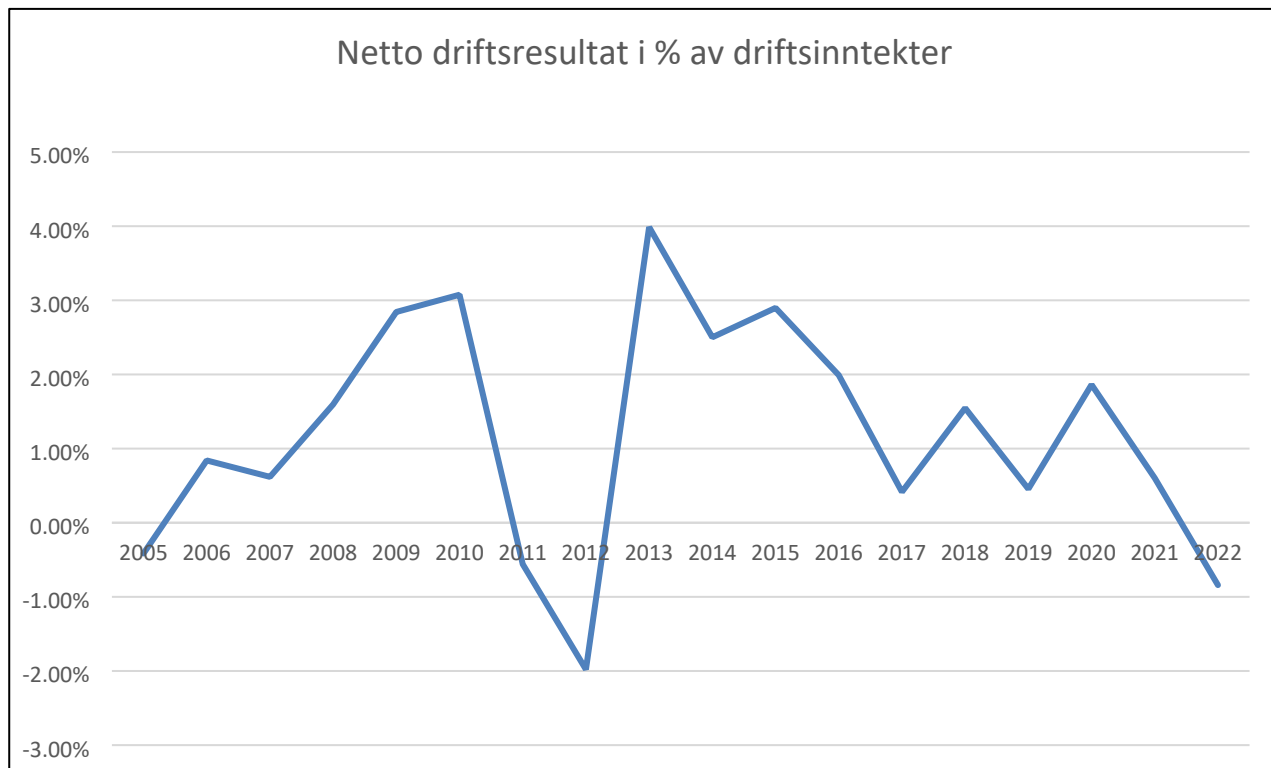
Tall i tusen kroner	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	23 368	22 187	23 151	26 653	27 648	26 225	27 501	27 461	29 339	30 299
Eiendomsskatt	722	722	722	720	746	2 355	2 970	2 856	2 839	2 835
Rammetilskudd	70 600	73 123	72 643	72 589	75 120	80 338	81 729	86 160	89 792	90 681
Sum frie inntekter nominelt	94 690	96 032	96 516	99 962	103 514	108 918	112 200	116 477	121 970	123 815

Figuren viser de frie inntektstypene lagt ovenfor hverandre for å synliggjøre den nominelle utviklingen av frie inntektene i perioden. Eiendomsskatten utgjør en liten andel av de frie inntektene.

Tabellen viser en større økning av rammetilskuddet i perioden. Her må en ha med i seg at det er en del nye oppgaver og kostnader som overføres til kommunen hvert år. Dette legges inn/kompenseres via rammetilskuddet, se pkt. 4.4 siste avsnitt som omhandler endringer i rammetilskuddet fra 2023 til 2024.

5.3.2 Handlingsfrihet

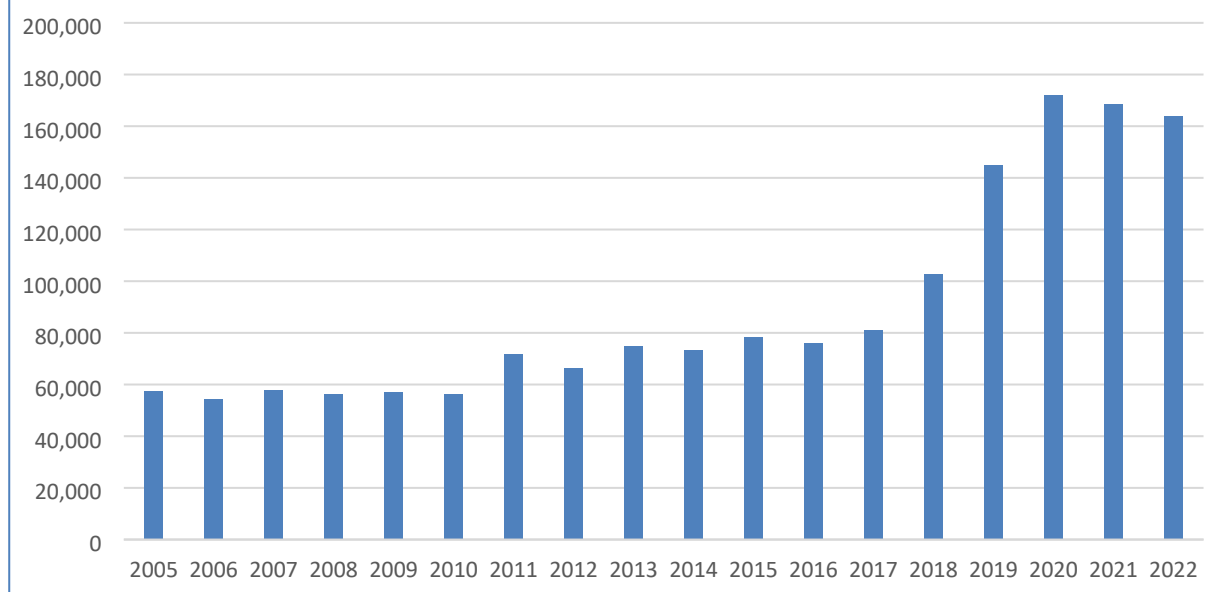
Netto driftsresultat er definert som kommunens økonomiske handlingsfrihet, og er det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avskrivninger.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter									
I 1000 kr	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sum driftsinntekter	-74 951	-84 284	-84 850	-92 063	-105 029	-109 158	-112 504	-117 054	-125 709
Netto driftsresultat	311	-708	-525	-1 469	-2 986	-3 357	629	2 317	-5 013
i %	-0,41 %	0,84 %	0,62 %	1,60 %	2,84 %	3,08 %	-0,56 %	-1,98 %	3,99 %
I 1000 kr	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum driftsinntekter	-129 760	-133 624	-143 854	-150 941	-161 179	-162 079	-161 385	-169 957	-176 214
Netto driftsresultat	-3 246	-3 872	-2 865	-628	-2 493	-739	-3 005	-1 024	1 482
i %	2,50 %	2,90 %	1,99 %	0,42 %	1,55 %	0,46 %	1,86 %	0,60 %	-0,84 %

En ser her handlefriheten eller netto driftsresultat i kroner og prosent av driftsinntekter i Høylandet kommune over en lengre periode. Handlingsfriheten bør årlig ligge på ca. 1,75 % av sum driftsinntekt, og dette ble oppnådd i 2020 (hovedårsaken til dette skyldes merinntekter og kompensasjoner i forbindelse med Covid-19 pandemien). I perioden 2017 – 2019, 2021 og 2022 ble ikke dette måltallet oppnådd. I 2022 var nettodriftsresultat negativt. I budsjettet for 2023 legges det opp til et negativt netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter og det må jobbes videre med å nå måltallet.

Lånegjeld Høylandet (i 1000 kr)

Lånegjeld (i 1000 kr.)

I 1000 kr	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lånegjeld	57 465	54 280	57 962	56 406	57 266	56 489	71 610	66 228	74 725
I 1000 kr	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lånegjeld	73 374	78 549	75 992	81 127	102 652	144 923	172 159	168 542	163 787

Her er utviklingen i Høylandet kommunes lånegjeld i nominelle kroner. Dette er lånegjeld uten pensjonsforpliktelse.

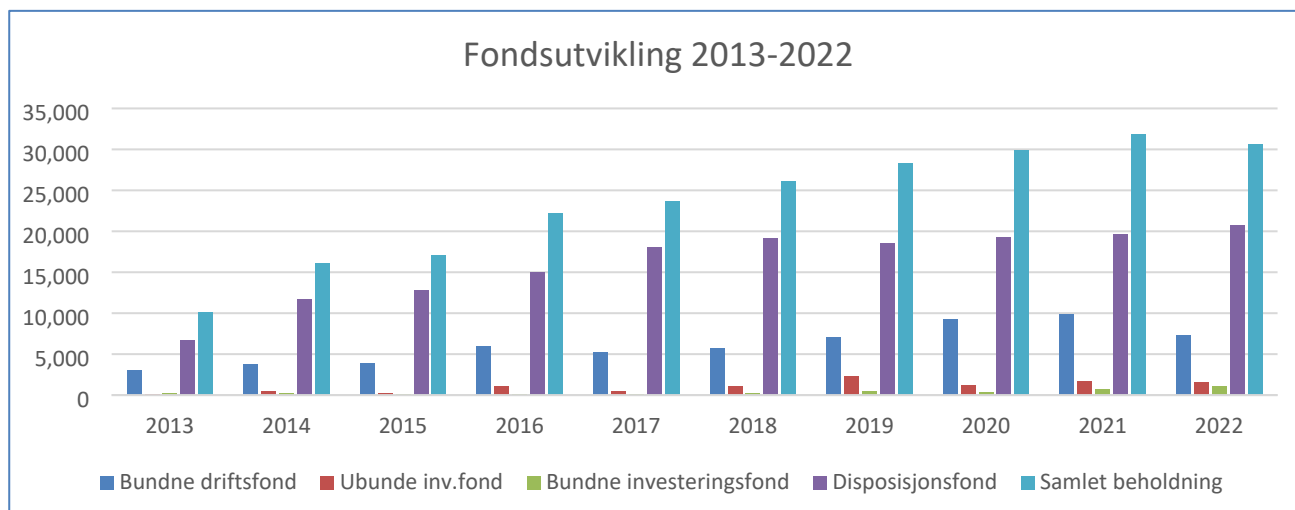
Deler av lånegjelden er kompensert med rente- og avdragskompensasjon fra staten, samt gjennom betaling av gebyrer/kommunale avgifter av kommunens innbyggere når det gjelder låneopptak på selvkostområdet (vann, avløp osv).

Lånegjeld ekskl. pensjonsforpl. pr. innbygger

(kroner)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Høylandet	54 672	62 126	70 627	114 209	140 751	146 925	139 918
Leka	47 058	74 538	82 981	94 097	87 496	88 361	118 624
Snåsa	84 451	87 137	84 451	93 690	132 883	133 909	132 822
Overhalla	84 437	96 165	97 538	108 131	124 787	160 676	161 529
Lierne	92 876	106 416	111 367	116 415	124 901	134 157	133 493
Namsskogan	115 116	120 634	134 067	137 278	136 678	162 859	166 014
Flatanger	67 475	85 529	137 680	133 307	115 662	115 994	111 349
Grong	149 106	160 004	164 578	160 199	160 146	189 690	186 178
Røyrvik	136 358	230 897	231 685	232 219	217 793	229 476	260 667

Sammenlignet med andre namdalskommuner har kommunen tidligere hatt en liten andel lånegjeld pr.

innbygger². Men dette har økt i 2019-2021 (kommunen har økt gjelden ved investeringer og innbyggertallet går ned). I 2022, hadde Høylandet en liten nedgang i gjeld pr innbygger.

I 1000 kr, pr. 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bundne driftsfond	3 073	3 772	3 875	5 983	5 166	5 694	7 039	9 218	9 887	7 342
Ubunde inv.fond	102	429	246	1 075	399	1 051	2 254	1 147	1 681	1 508
Bundne investeringsfond	243	243	139	139	140	227	436	324	642	1 050
Disposisjonsfond	6 637	11 683	12 764	15 030	17 997	19 145	18 539	19 241	19 598	20 660
Samlet beholdning	10 055	16 127	17 024	22 227	23 702	26 117	28 268	29 930	31 807	30 560

Oversikten ovenfor viser utviklingen i beholdningen av både bundne og ubundne fond i perioden

- ✓ Bundne driftsfond har i perioden gått ned fra kr 9,9 mill. i 2021 til kr 7,3 mill. i 2022
- ✓ Ubundne investeringsfond har gått ned fra kr 1,6 mill. i 2021 til kr 1,5 mill. i 2022.
- ✓ Bundne investeringsfond har variert litt, avhengig av utbetaling av tilskudd til spesielle investeringsprosjekt.
- ✓ Disposisjonsfondene har også gått litt opp og ned, men har i løpet av perioden økt fra kr 6,6 mill. i 2013 til kr 20,6 mill. i 2022. (Pr 31.12.2022 utgjør premieavviket kr 14,8 mill. av disposisjonsfondet – vi kaller dette den pensjonsregulerende del av disposisjonsfondet. En regnskapsteknisk disponering, som består av allerede brukte penger, som utgiftsføres i årene framover.) Se ytterligere omtale av premieavvik under kap. 4.2. I budsjettet for 2023 er det budsjettetert med bruk av 3,3 mill. kroner fra disposisjonsfondet.

² [12137: Finansielle nøkkeltall i kroner per innbygger, kommunekonsern, etter regnskapsbegrep \(K\) 2015 - 2022. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

5.4 KOSTRA-data

I Kommunal rapport sitt kommunebarometer for 2023 basert på regnskapstall for 2022 kom Høylandet kommune ut som nr. 245 i den endelige rapporten. I 2022 var kommunen på 222.-plass, i 2021 på 232 plass, i 2020 på en 284. plass, i 2019 på 202 plass og på 69-plass i 2018.

Mye god informasjon finnes på siden [Trøndelag i tall](#)³.

SSB har også laget et [fakta-ark](#)⁴ om hver kommune.

Flere nøkkeltall som gjelder KOSTRA tallene finnes ved å logge inn [her](#)⁵ - se også i trykte vedlegg.

6. Handlingsrommet

Konsekvensjustering.

Administrasjonen har gjennomgått grunnlaget for økonomiplanen og foretatt nødvendige justeringer i forhold til politiske vedtak som er fattet i perioden siden budsjettet for året 2023 ble vedtatt. I høst er også budsjettene konsekvensjustert med ny lønn og stipulert prisvekst.

Da forslag til Statsbudsjett kom i oktober, hadde vi klart for oss de frie inntektene, som er avgjørende for neste års budsjett. Anslaget på de frie inntekter der viste en nominell vekst for Høylandet kommune fra 2023 til 2024 på 3,4 prosent. I samme periode er det anslått en landsgjennomsnittlig vekst på frie inntekter på 4,3 %. Prisveksten for 2023 er anslått til 3,8 %, lønnsveksten 4,9 %. Med dette som utgangspunkt, ser vi at vi må stramme inn på drifta.

En annen av utfordringene i 2024-budsjettet, er **renteøkningen**. De siste årene har styringsrenten endret seg slik:

³ <https://trondelagitall.no/>

⁴ <https://www.ssb.no/kommunefakta/hoylandet>

⁵ <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hoylandet>

En slik renteøkning påvirker også rentekostnadene til Høylandet, da ca. kun 27.5 % av lånemassen har fastrenteavtaler. Vi har ved utgangen av oktober 2023 en samlet lånemasse på 173,8 mill. kroner, og en slik renteøkning har medført at en større andel av driftsinntektene de senere årene går til å betale renter og avdrag på lån.

I det fremlagte budsjettforslaget har renteutgiftene økt fra 7,6 mill. kroner i 2023 til 9,8 mill. kroner i 2024. Dette får direkte følge for rammeområdene i drifta, det blir 2,2 mill. kroner mindre å fordele i 2024 sammenlignet med 2023.

Minimumsavdrag på lån beregnes ut fra inngående verdier/ verdier pr 1.1. budsjettåret. Da det ikke er tatt opp så store lån i 2023, vil minimumsavdraget ikke endre seg så mye fra 2023 til 2024 (økes med kr 300 000, til kr 6,5 mill.). Ved nye investeringer i 2024, vil avdragene økes mer fra 2025. (Minimumsavdrag benyttes i driftsregnskapet – se avdrag på lån i bevilgningsoversikt drift, linje 14, i regnskapsskjema til sist i dokumentet her.)

Både renter og avdrag påvirker hvor mye av driftsmidlene som blir igjen til rammeområdenes tjenester. Dette har gjort det ekstra krevende for enhetene å komme med tilstrekkelige innsparingstiltak for å nå bevilgede rammer. Minimumsavdrag er basert på følgende stipulering av avskrivninger, bokførte verdier driftsmidler og lån:

	2023	2024	2025	2026	2027
	2023	2024	2025	2026	2027
Bokført verdi pr 1.1. (Avskrivbare driftsmidler)	231 676 209	243 351 827	289 699 699	294 380 681	284 592 909
Lån pr 1.1. (unntatt formidlingslån)	157 658 939	170 079 578	208 444 778	216 194 778	209 432 278
Avskrivninger i året	8 933 482	9 223 628	11 169 019	11 325 272	11 313 690
Minimumsavdrag:	6 079 361	6 500 000	8 100 000	8 300 000	8 300 000
Minimumsavdrag:					

I beregningen av rammene til de ulike enhetene er det tatt utgangspunkt i den rammen som foreligger for 2024 i gjeldende økonomiplan og deretter foretatt lønns- og prisjustering, samt at en har flytter kostnader – kr 6.740.654 med integreringstjenesten fra rammeområde 1 til rammeområde 2.

Det er i budsjettet for 2023 innarbeidet en rekke **innsparinger på hvert av rammeområdene, og noen enkelte nye tiltak. Vi viser til kap. 9** for hver av rammeområdene. Det vil for 2024 være tvingende nødvendig med en helhetlig gjennomgang av hva vi evt. gjør av tjenester som ikke er lovpålagte.

7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden

Kommunestyret vedtok i møte 07.09.2023, sak 46/2023 kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2023-2034. I handlingsdelen for kommende fire-årsperiode (2024-2027) tas det tas det utgangspunkt i samfunnsplanen.

Den overordnede målsettingen for samfunnsutviklingen for Høylandet er at **Høylandet er et attraktivt, skapende og inkluderende lokalsamfunn i vekst.**

Målsettingen skal nås gjennom fem fokusområder:

- Høylandet som et samskapende samfunn
- Høylandet som næringskommune
- Høylandet som bosted
- Høylandet som kulturkommune
- Høylandet kommune som organisasjon

Visjon til Høylandet er “**Bygd i lag**” - der samarbeid og samskaping mellom ulike parter (kommune, lag/foreninger, privat sektor, næringsaktører) vil være helt nødvendig for å sikre en god utvikling.

Høylandet kommune

Administrasjonen

7.1 Handlingsplan 2024-2027

Overordnet målsetting: «Flere hållinger og et attraktivt og skapende lokalsamfunn med trivsel, livskvalitet og bolyst»

1. Høylandet som et samskapende samfunn

Delmål	Strategi/tiltak	2024	2025	2026	2027
1.1: Høylandet er en kommune med god utviklingskraft- skapt i fellesskap	<ul style="list-style-type: none">Etablere en arbeidsgruppe med mandat å utarbeide forslag til hvordan samskaping kan skje på Høylandet. Bør involverer lag/foreninger, Frivilligsentral, IL Hållingen, næringsliv osv.	X			
	<ul style="list-style-type: none">Gjennomføre flere åpne folkemøter med tidsaktuelle tema.	X	X	X	X
	<ul style="list-style-type: none">Følge opp ungdomsråd, elevråd og barn og unges representanter i aktuelle saker.	X	X	X	X
	<ul style="list-style-type: none">Ungdomsrådet og fellesrådet skal inviteres til kommunestyret årlig.	X	X	X	X
	<ul style="list-style-type: none">Ungdomsrådet og fellesrådet skal inviteres til kommunestyret årlig.Samarbeid & samskaping Namdalen – viktig å avklare ønske/ambisjon mht. interkommunalt samarbeid.	X	X	X	X
1.2: Høylandet er synlig i hele Norge	<ul style="list-style-type: none">Videreutvikle merkevaren Høylandet gjennom tekst og bilder.	X			
	<ul style="list-style-type: none">Synliggjøre hva Høylandet har å tilby sine innbyggere.	X	X	X	X

	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til videreutvikling av revyfestivalen og gjennomføring av NM i revy i 2025 og 2027. 		X		x
--	---	--	---	--	---

2. Høylandet som næringskommune

Delmål	Strategi/tiltak	2024	2025	2026	2027
2.1: Samarbeid mellom bedrifter kompetansemiljø er viktig	• Utarbeide ny næringsstrategi for Høylandet.	X			
	• Tilrettelegging av byggeklart næringsareal med ferdig infrastruktur - Brøndbo industriområde iii.	X	X		
	• Oppfølging av den regionale distriktssatsingen I-LAG med fokus på næringsutvikling og boligsatsing.	X	X	X	X
	• Legge til rette for grundervirksomhet, inkl. blant unge.	X	X	X	X
	• Videreutvikle dagens næringsklynge/Hållingsmia.	x	x		

3.Høylandet som bosted

Delmål	Strategi/tiltak	2024	2025	2026	2027
3.1: Er et samfunn der folk trives og ønsker å bo og leve	<ul style="list-style-type: none"> Nye innbyggere skal ønskes velkommen til Høylandet på en god måte og det skal være fokus på god integrering. 	x	x	x	x
3.2: Infrastruktur for bolyst og blilyst	<ul style="list-style-type: none"> Oppfølging av plan for bolyst- og tilflyttersatsing Synliggjøring og markedsføring av tomter og boliger i kommunen. Kommunen skal aktivt investere og bidra til vekst i boligmarkedet gjennom flere satsinger Etablere nytt boligfelt på sørsiden - Hållingkollåsen Utarbeide stedsutviklingsplan for Høylandet sentrum Fiberutbygging Kongsmoen, Tyldum/Hammer og Brembu. 	X X X x	X X X X	X X	X x

4.Høylandet som kulturkommune

Delmål	Strategi/tiltak	2024	2025	2026	2027
4.1: Kulturen er en motor i samfunnsutviklingen	• Utvikle en helhetlig modell for samskaping/samarbeid med frivilligheten.	x			
	• Oppføring av statue Pål Tyldum med tilhørende arrangement.	x			
	• Etablering og oppføring av «Dagturhytta» med tilhørende områder.	x	x		
	• Sikre god aktivitet i Hållinghallen i tett samarbeid med lag/foreninger, enkeltpersoner.	x	x	x	x
	• Revidere kulturplanen	x			
	• Revidere retningslinjer kulturmidler	x			
4.2: Lokalhistorie og kulturminner skal ivaretas, brukes og videreutvikles.	• I samarbeid med Museet Midt følge opp og prioritere tiltak i kulturminneplan. Dette omfatter bla. Hammerbrua og ferdselesårer	x	x		
	• Revidere kulturminneplan		x		

5.Høylandet kommune som organisasjon

Delmål	Strategi/tiltak	2024	2025	2026	2027
5.1: En kommune med god og fremtidsrettet tjenesteyting	• Samfunnsplan for 2023-2035 skal ligge til grunn for en helhetlig og systematisk styring av kommunen	x	x	x	X
	• Utarbeidelse av planstrategi	x	x	x	
		X			
	• Utarbeidelse av nytt delegasjonsreglement	x			
	• Utarbeidelse av nytt økonomireglement	x	x	x	
		x			
	• Utarbeidelse av ny arealplan	x	x		
	• Ferdigstille ny arbeidsgiverpolitikk				
	• Ha et tydelig fokus på å sikre rett kompetanse, inkl. utarbeidelse av ny kompetanseplan	x	x		
		x	x	X	X
• Videreutvikle og etablere et helhetlig system for internkontroll, inkludert «restart» av Compilo.					
• Sikre digital utvikling på ulike fagområder inkl. -Innføring av Visma Tid -Avklaring mht. Helseplattformen	x	x	x	x	

	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide ny ROS (risiko og sårbarhetsanalyse) samt ny beredskapsplan 	x			
5.2: Bærekraftig økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre bærekraftig økonomistyring. • Sikre god kobling mellom plan- og økonomiarbeid, blant annet ved innføring av programmet <i>Framsikt</i>. 	x x	x x	x	x
5.3: Et trygt, godt og helhetlig oppvekstmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal skape et trygt og inkluderende barnehage- og skolemiljø som sikrer at alle blir sett og fulgt opp. • Videreføre kompetansetiltak i barnehagen knyttet til språklig bevisstgjøring gjennom REKOM • Videreføre kompetansetiltak i skolen knyttet til motivasjon og elevmedvirkning gjennom DEKOM • Følge opp ny opplæringslov fra 01.08.24 • Implementere bruk av BTI som samhandlingsmodell • Arbeide og iverksette tiltak knyttet til tillitsreformen i barnehagen og skolen 	X X X X x	X X X	X	X
5.4: Helse og omsorgstjenester av høy kvalitet	Implementering av omsorgsreformen "Bo trygt hjemme", som vil være, grunnlaget for tjenestene i årene som kommer.	X	X	X	X

	Implementering av tiltakene i Helsepersonellkommissjonen sin rapport "Tid for handling"	x	X	X	X
	Vi skal sette fokus på bedre organisering og samhandling i helse og omsorgstjenestene	X	X		
	Fokus på tydeligere oppgavedeling mellom de forskjellige yrkesgruppene	X			
	Fokus på arbeidsforhold og arbeidstid for de ansatte	X	X	X	X
	Utdanning og kompetanseutvikling	X	X	X	X
	Prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester	X			
	Digitalisering og teknologisk utvikling	x	x	x	x
5.5: Framtidsrettet teknisk drift og infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal aktivt jobbe for energieffektivisering av alle kommunal bygg. • Vi skal få energimerket formålsbyggene • Ferdigstille hovedplan VA slik at vi har et godt kunnskapsgrunnlag for fremtidige prioriteringer • Følge opp funnene i hovedplan for VA slik at vi sikrer en sikker infrastruktur for fremtiden • Rullere vedlikeholdsplan for kommunale bygg • Rullere vedlikeholdsplan for kommunale veger 	X	x	X	
		X	X		
			X	x	x
		x			
			x		

Høylandet kommune

Administrasjonen

8. Investeringsbudsjettet

8.1 Behovet for nye investeringstiltak

Det har over de siste årene blitt foretatt utredninger av flere av de største kommunale byggene. Flere kommunale bygg begynner å bli 30-40 år – bygg som er holdt i stand med begrenset vedlikeholdsbudsjett. Flere av disse byggene har et stort vedlikeholdsetterslep- og ombyggingsbehov.

Det er spesielt klare utbedringsbehov knyttet til helse- og omsorgsbygget. En teknisk utredning viste at det var svært nødvendig å få etterisolert og utbedret taket på bygget. Dette ble slutført i 2020. Det ble også byttet et ventilasjonsanlegg i forbindelse med takbyttet.

Videre medførte byggingen av flerbrukshallen, at brannstasjonen måtte flytte inn i midlertidige lokaler. I 2017 ble det gjennomført et tilsyn av Arbeidstilsynet ved Høylandet brannstasjon der det er gitt pålegg om betydelige utbedringer. Det har vært en del utfordringer med å få regulert område for plassering av en ny brannstasjon. Arbeidstilsynet som er tilsynsmyndighet og som har satt krav om utbedring er løpende orientert. I utgangspunktet var siste frist satt til 31.12.2023, men på bakgrunn av overnevnte er det enighet om at vi tar det så snart som mulig.

Følgende vurderinger er gjort mht. investeringstiltak:

8.1.1 Renovering/modernisering av Høylandet skole

8.1.1.1 – Omgjøring av areal til skoleformål etter flytting av ungdomsklubb

Det har over tid vært uttrykt behov for utvidet romareal ved Høylandet Barne- og Ungdomsskole. Elevantallet ved Høylandet skole er forventet å gå noe ned også i årene som kommer, men det vil fortsatt være behov for endringer for å sikre best mulig drift.

Ungdomsklubben er flyttet til Hållinghallen. Gjennom Mulighetsstudiet i 2012 ble det vurdert ulike løsninger og enkelte behov ble foreslått løst ved at «bankbygget» der ungdomsklubben har vært lokalisert, blir tatt i bruk for kunst- og håndverksfag, sløydsal, grupperom, spiserom samt, nyere forslag om at klasserom for ungdomsskolen samlokaliseres i 2. etasje i dette bygget. Det ble foreslått sist høst å sette av ressurser til et forprosjekt til å finne og forankre en løsning til hvordan man kan utnytte det ledige arealet i bankbygget på best mulig måte. Videre investeringer i bygget vil måtte besluttes politisk når et forprosjekt er ferdig.

Vurdering: På grunn av økte rentekostnader, og reduserte rammeoverføringer, finner vi ikke rom for dette prosjektet i planperioden 2024 – 2027.

8.1.1.2 – Ventilasjon på skole administrasjon med reversibel varmepumpe

Det erfares store temperatursvingninger i rom på skoleadministrasjonen som til tider gir krevende arbeidsforhold. Dette er knyttet til ventilasjonsanlegget. Kostnad for utbedring er kr 950.000 hvorav kr 190.000 kan finansieres av momskompensasjon. Det skal underveis i prosjektet undersøkes og søkes ut midler fra Enova som kan brukes for å redusere låneopptaket. Lånebelastningen av dette prosjektet vil således bli kr 760.000.

Vurdering: Da dette er et viktig tiltak for arbeidsmiljøet og arbeidsforholdene på skolen er dette tatt inn budsjettet for 2024.

8.1.1.3 – Ventilasjon gymsal og garderober ved skolen

Kostnad – kr 590.000 hvorav kr 118.000 finansieres av momskompensasjon. Av resterende kostnad på kr 472.000 kan 30 % - kr 141.600 finansieres av støtte fra Enova. Lånebelastningen av dette prosjektet vil således bli kr 330.400.

Vurdering: Dette tiltaket er innarbeidet i planforslaget i år 2026.

8.1.1.4 – Renovering av to gjenstående garderober skolen

I opprinnelig budsjett for 2021 ble det bevilget 1 mill. kroner til oppgradering av garderober ved skolen. De to største garderobene, som blir mest brukt og var i dårligst stand, ble renovert i 2022/23.

To av de mindre garderobene gjenstår og er nå moden for renovering. Kostnadene med å oppgradere disse garderobene til samme standarden som de andre, er kostnadsberegnet til kr 800.000, hvorav kr 160.000 finansieres gjennom momskompensasjon. Resterende kr 640.000 vil eventuelt måtte lånefinansieres.

Vurdering: Dette tiltaket er innarbeidet i planforslaget i år 2026.

8.1.1.5 – Bytte lys i gymsalen til LED

Et energisparende tiltak vil være å skifte ut dagens lysarmaturer til LED i gymsalen. Dette er kostnadsberegnet til kr 150.000,-.

Vurdering: Dette tiltaket er innarbeidet i planforslaget i år 2026.

Prosjekt 8.1.1.3, 8.1.1.4 og 8.1.1.5 anbefales å ses i sammenheng da de går noe inn i hverandre.

8.1.2 Renovering/modernisering av helse- og omsorgsbygg

Dette er et prosjekt som har vært grundig beskrevet i de siste års handlingsplaner, og kommunestyret fikk i møte 28.10.2021, sak 55/2021 en grundig gjennomgang av skisseprosjektet fremtidens helse- og omsorgsbygg.

Status eksisterende helse- og omsorgsbygg

Hovedbygget er fra 1981, og det ble påbygd i 2001 med omsorgsleiligheter, møterom, kantine og enhet for demente. I tillegg ble det bygd nytt bygg for miljøarbeidertjenesten i 2015 inkl. to nye omsorgsleiligheter.

Høsten 2016 ble det gjennomført en vernerunde i helse- og omsorgsbygget, som viste et stort behov for renovering av bygget. I 2018 ble Norconsult gitt i oppdrag av Høylandet kommune å utarbeide en tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim, med tilhørende kalkyle for tiltak. Tilstandsanalysen ble gjennomført i august 2018. Det vises til rapport «Tilstandsanalyse Høylandet sykeheim – Tilstandsanalyse av bygg og tekniske installasjoner» datert 14.09.18.

Den 25.10.2018 gjennomførte Namdal brann- og redningsvesen et branntilsyn ved helse- og omsorgsbygget. Tilsynet avdekket 2 avvik. Det vises til rapport «Tilsynsrapport – Alders- og sjukeheimen» datert 29.10.18. Avvik har blitt fulgt opp og de er lukket.

I tillegg til de behov som framgår av vernerunde i 2016, Norconsult sin rapport og rapport etter branntilsyn, har helse- og omsorgstjenesten (i tilknytning til arbeidet med «Strategiplan for helse og omsorg 2018-2030») utarbeidet en oversikt over de ulike tjenesteområdenes nye behov i forhold til dagens bygningsmessige forhold.

Det ble i 2023 utført en mindre oppgradering av kjøkkenet i 2023 i påvente av en mer omfattende renovering av bygget som beskrevet ovenfor. Det ble bevilget kr 200.000 til dette i 2023.

Status høsten 2023

I løpet av 2021 ble det gjennomført et innovasjon- og omstillingsprosjekt innen enhet for Helse og Omsorg. Med bakgrunn i denne omstillingsprosessen har det blitt jobbet med konkretisering av ulike tematiske områder. Hovedfokus har vært en omstilling som legger til rette for at innbyggere i kommunen kan bo lengst mulig hjemme og at en reduserer antall institusjonsplasser.

Som del av denne prosessen ble det i 2021 gjennomført en grundig prosess for å avklare status, fremtidige behov og mulige løsninger mht. bygningsmassen innen helse og omsorg med følgende forslag til bygningsmessige tiltak:

1. Antall sykehjemsplasser reduseres fra 25 til 20. Målgrupper:
Demente, langtidsopphold, avlastning/korttidsopphold, rehabilitering, kommunal øyeblikkelig hjelp døgn og familieleilighet for lindrende behandling. *Dette er fulgt opp og det er politisk vedtak på 20 sykehjemsplasser*
2. Det bygges et nytt bofellesskap med 8 leiligheter tilknyttet Miljøtunet med heldøgns tilbud. Målgrupper:
Barn/unge, funksjonshemmede og rus/psykiatri.
3. Etablere heldøgns tilbud i Storgata. Målgruppe: Eldre.
4. Det etableres et nytt produksjonskjøkken i tilknytning til sykeheimen i helse- og omsorgsbyggets 2. etg.
5. Eksisterende helse- og omsorgsbygg moderniseres og renoveres i tråd med de ulike tjenesteområdenes behov.

6. Selge 2 omsorgsleiligheter i Ålbruengen. *Her er det gjennomført salg av den ene.*
7. Omdefinere 3 leiligheter i Vargeia 3 fra omsorgsleiligheter til kommunal utleie, også for eldre. *Dette ble utført 2021*
8. Vurdere framtidig løsning av kommunal enebolig Furustua som i dag benyttes som avlastningsbolig for barn/unge. *Denne boligen har fra november 2022 vært brukt til flytninger.*

For 2021 ble det satt av kr 1.230.000 til skisseprosjekt. Det ble som allerede nevnt gjennomført en prosess med bistand fra Norconsult og resultatet ble presentert for KS 28.10.2021. For 2022 var det i økonomiplanen planlagt bevilget 50 mill kroner i 2025. Jfr. skisseprosjektet, jfr. K.sak 55/2021 er dette langt fra tilstrekkelig for å komme i mål med den omfattende investeringen som her står foran oss.

Ut ifra de kostnadsestimatene som pr i dag foreligger vil ombygging og nybygg på sykeheimen beløpe seg til ca. kr. 150 mill. og miljøtunet kr. 50 mill. Til finansiering av dette kan påregnes et tilskudd fra Husbanken på ca. kr. 50 mill. Det påpekes at dette er kalkyler fra 2021.

Vurdering: Det er i økonomiplanen lagt inn en investering på kr. 50,0 mill. til prosjektet i 2027. Årsaken til dette er at det er et stort og nødvendig behov for å få satt i gang prosjektet så snart kommuneøkonomien tillater det. For å få realisert prosjektet må imidlertid netto driftsresultat forbedres i forhold til det som ligger i denne økonomiplanen og vi er avhengige av at tilskuddsordningen fra Husbanken videreføres i Statsbudsjettet.

Det anbefales at det settes ned en arbeidsgruppe som skal se på gevinstrealisering, driftsfordeler og prioritering mht. bygningsmassen innen Helse og omsorg.

8.1.2.1 – SD-anlegg i helse- og omsorgsbygget

Teknisk drift etterspør et SD-anlegg i helse- og omsorgsbygget, et system for sentral driftskontroll av de tekniske anleggene i bygget. Det finnes i dag noen gamle SD anlegg som ikke fungerer som de skal. Dette anlegget vil lette teknisk personellet når det gjelder overvåking og regulering av de tekniske anleggene i bygget via PC, som f.eks. ventilasjonsanlegg, varmeanlegg, lys etc. Dette vil også ha en klar positiv virkning på energiforbruket. Montering av et SD-anlegg i helse- og omsorgsbygget er kostnadsberegnet til kr 250.000,

Vurdering: Dette er et viktig anlegg å få på plass og prosjektet er innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2024.

8.1.3 Helseplattformen

Det har over tid blitt jobbet med å etablere en journal for hele helsetjenesten i Midt-Norge – Helseplattformen. Helseplattformen er et prosjekt som skal legge til rette for elektronisk samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger. Prosjektet er forsinket, og planen er at dette skjer sammen med de andre namdalskommunene i oktober 2025 (Namdalskommunene samarbeider om et felles løp). Forutsetningen for dette er at hver enkelt kommune sitt kommunestyre skal gjøre avrop på avtalen i løpet av april 2024 (19 måneder før igangsetting)

Det er imidlertid stor usikkerhet i forhold til kostnader. For kommunens vil dette omfatte både investeringskostnader og driftskostnader.

Forventet kostnad for Høylandet kommune pr. november 2022, var som følger:

- Kr. 6 696 505,-

- Av dette er 3 688 733 investeringskostnad som kan lånefinansieres og avskrives over 15 år. Kroner 2 250 380 er driftskostnader som belastes budsjettet over 2 år- dette innbefatter opplæring, lokal prosjektledelse m.m.
- Årlige driftskostnader etter dette er beregnet til å ligge på 882 000,-
- Kr 487 392 er usikkerhetsavsetning- tilsvarende 7 % av forventet kostnad.
- Det som da ikke er med er rentekostnad (kommunens egen finansiering), egne driftskostnader, kostnader for å avslutte egne systemer og andelen vi må betale i Namdal Rehabilitering

Det vil jobbes med en mer eksakt beregning av investeringskostnadene, men denne må videre konkretiseres og kvalitetssikres.

Vurdering: På grunn av stor usikkerhet mht. både tidspunkt og kostnad, er det i forslaget til økonomiplan, ikke lagt inn noe til dette investeringsprosjektet.

8.1.4 Høylandet kommunes administrasjonsbygg

8.1.4.1 – Adm.bygget – oppgradering av ventilasjonsanlegg, etterisolering og skifting av vinduer

I klima og energiplan fra 2010 er ett av tiltakene bedring av energiforbruket i administrasjonsbygget. Bygget er fra 1975 med datidens krav til isolering. Oppvarming av bygget skjer ved elektrisk oppvarming samt 2 stk. varmepumper montert i 1. etasje.

I kommunebarometeret scorer Høylandet kommune svært dårlig på miljø og ressurser, og de to faktorene som kommunen vurderes på her er antall biler pr. 1000 innbyggere, og energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning pr. kvadratmeter. Den faktoren Høylandet kommune har størst mulighet til å gjøre noe med her er energikostnadene i kommunale bygg.

Det er skiftet lysarmaturer på alle kontorer, og gått over til LED-lys. Ventilasjonsaggregatets styring er imidlertid utdatert og fungerer ikke lenger, og gjør at det går mer strøm enn nødvendig

For å kunne forbedre energiforbruket ved administrasjonsbygget bør det gjennomføres en etterisolering på loft og yttervegger (utlektning med ny kledning) samt skifte ut alle vinduer med en optimalisering på U verdi. Besparingspotensialet med disse tiltakene vil være betydelig.

Ventilasjonsanlegget er gammelt, men fungerer. Utskifting av dette må tas som en del av en større renovering. Det er en reell fare for at anlegget kan kollapse da dette også er 30 år gammelt. Men inntil renoveringsplanene kommer på plass og økonomien tilsier at dette er gjennomførbart får man håpe det holder noen år til.

Teknisk sjef har kostnadsberegnet en etterisolering av loft, bytte av ventilasjonsanlegg og kanaler til en samlet kostnad på kr 2.562.000, herav kr 512.000 i mva som kompenseres. Videre er det en mulighet for 30 % støtte fra Enova for ventilasjonsbytte samt kanaler og etterisolering. Tilskuddet fra Enova anslås å utgjøre kr 615.000, noe som gir et lånebehov på kr 1.434.000 ved en eventuell gjennomføring av dette prosjektet. Det er da ikke tatt høyde for etterisolering av fasade samt bytte av vinduer.

Vurdering: Energiforebyggende tiltak som etterisolering, skifte av vinduer samt bytte av ventilasjon har vi ikke funnet rom for i denne planperioden. Det er viktig å vurdere videre energibesparende tiltak knyttet til kommunale bygg i tida fremover, inkl. administrasjonsbygget.

8.1.4.2 – Administrasjonsbygget – nytt inngangsparti

I forbindelse med økonomiplanarbeidet i høsten 2022 kom det flere innspill på at inngangspartiet til administrasjonsbygget bør utbedres. Slik dette fremstår i dag, gir det et dårlig førsteinntrykk for møtet med Høylandet kommune. Dette arbeidet bør ses i sammenheng med det pågående arbeidet for å få til et helhetlig layout i forbindelse med profilering av kommunen. Takoverbygget til inngangs trappa med belysning må byttes ut. Et anslag for kostnadene på dette er ca kr 150.000.

Vurdering: Det er ikke vurdert å være rom for dette i økonomiplanen.

8.1.5 Ny brannstasjon

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn på Høylandet brannstasjon i september 2016. Under tilsynet og befaringen ble det registrert en rekke fysiske mangler ved den gamle brannstasjonen. Det ble gitt pålegg om at lokalene må være utbedret innen 01.01.2020. Det ble søkt om forlengelse av denne fristen, og fristen for godkjent, gjennomført utbedring er nå satt til 31.12.2023.

Det ble i 2018 satt ned en arbeidsgruppe som vurderte alternativene for brannstasjon nærmere. Denne gruppen vurderte de ulike alternativene ovenfor, gikk gjennom kostnadene på nytt, og leverte i mars 2018 sin konklusjon der de anbefalte bygging av ny brannstasjon til en kostnad estimert til 10 mill. i 2017-kroner

Det er det siste året gjort forskjellige vurderinger i forhold til de løsningene som kan være aktuelle. Det har vært vurdert to forskjellige alternativer. Ref KS sak 54/21

- ✓ Plassering på dagens lokasjon i den gamle vaktmester garasjen.
- ✓ Samlokalisering på Brøndbo industriområde sammen med nytt rensesanlegg.

Kostnadmessig vil plasseringen av brannstasjon ha liten betydning.

Anbefalingen fra administrasjon var at det blir bygd ny brannstasjon på Brøndbo industriområde. Det ble i 2022 igangsatt detaljregulering av området rett øst for Brøndbo bru. Det ble utarbeidet planforslag som ble sendt ut på høring til respektive sektormyndigheter. Som et resultat av dette kom det inn 2 innsigelser fra NVE og 4 innsigelser fra Statsforvalteren. Dette sett i sammenheng med at det også har kommet inn økt behov for annet næringsareal, har ført til at man kjøpte et areal, fikk utarbeidet og behandlet en reguleringsplan bak PH Takstoler AS – reguleringsplan for industriområde Brøndbo III ble vedtatt av kommunestyret 07.09.2023, sak 50/2023.

Det ble i opprinnelig budsjett for 2023 bevilget kr 13.440.000 til dette prosjektet, hvorav kr 12.815.000 søkes overført til budsjettet for 2024, jfr. Økonomisk tertialrapport nr. 2-2023.

De opprinnelige kalkylene var fra 2020, og for å prisjustere opp dette anslaget til 2024-priser har en økt prisanslaget med kr 2.366.500 som da må bevilges i opprinnelig budsjett for 2024.

Når en har overført ubrukte midler fra 2023 inn i 2024-budsjettet vil en ha en disponibel bevilgning på dette prosjekt i 2024 på kr 15.181.500.

Vurdering: Det planlegges oppstart i 2024, og det bevilges i tillegg til opprinnelig budsjett kr. 2.366.500 til dekning av prisveksten fra kalkylene ble laget og frem til 2024-nivå.

8.1.6 Rehabilitering av Høylandet renseanlegg

Renseanlegget er fra 1980. Noe av det tekniske anlegget er utskiftet, men mye av det gamle går fortsatt. Anlegget er nedskrevet i sin helhet, og behovet for rehabilitering er stort. Det ble i 2017 engasjert konsulent for å forestå en teknisk vurdering av anlegget i et forprosjekt.

Det er foretatt en teknisk vurdering som konkretiserer følgende status og behov. Det er dimensjonert for 600 personekvivalenter (pe) men behandler i dag avløpet fra 750 pe. Dette medfører at vi i dag bare så vidt klarer å holde kravene til rensegrad og kravene i utslippstillatelsen, og det er ikke rom for ytterligere tilknytning til anlegget. I tillegg er anlegget gammelt, og har etter hvert et økt vedlikeholdsbehov pga. av utslitt mekanikk. Det tilfredsstillter heller ikke dagens krav til rene og skitne soner i fht. arbeidsmiljø. Rundt juletid i 2019 hadde vi et totalhavari på renseanlegget, og dette aktualiserte behovet for forsering av prosjektet betydelig.

Ifølge rapporten fra Norconsult er det nødvendig å bygge et nytt renseanlegg, og helst i litt mer avstand fra sentrum. Det er det siste året gjort forskjellige vurderinger i forhold til de løsningene som kan være aktuelle. Det har vært vurdert to forskjellige alternativer, og dette ble fremlagt for kommunestyret i møte 28.10.2021, i KS sak 54/21. Disse er:

- Plassering på dagens tomt i tilknytning til brannstasjonen kr. 21.000.000
- Samlokalisering på Brøndbo industriområde sammen med ny brannstasjon kr. 24.540.000

Det ble i 2022 igangsatt detaljregulering av området rett øst for Brøndbo bru. Det ble utarbeidet planforslag som ble sendt ut på høring til respektive sektormyndigheter. Som et resultat av dette kom det inn 2 innsigelser fra NVE og 4 innsigelser fra Statsforvalteren. Dette sett i sammenheng med at det også har kommet inn økt behov for annet næringsareal, har ført til at man kjøpte et areal, fikk utarbeidet og behandlet en reguleringsplan bak PH Takstoler AS – reguleringsplan for industriområde Brøndbo II som ble vedtatt av kommunestyret 07.09.2023, sak 50/2023.

Det ble i opprinnelig budsjett for 2023 bevilget kr 16.540.000 til dette prosjektet, samt at en fikk overført 1 mill fra 2022-budsjettet. Budsjettet for 2023 har derfor 17.540.000, hvorav kr 17.040.000 søkes overført til budsjettet for 2024, jfr. Økonomisk tertialrapport nr. 2-2023.

Vurdering: Det planlegges oppstart i 2024, og når en får overført en bevilgning på kr 17.040.000 fra 2023-budsjettet, mener vi det er tilstrekkelig bevilgning for 2023, da planlegger ferdigstilling av denne delen av fellesprosjektet brannstasjon/renseanlegg til slutt. I økonomiplan for 2023 -2026 var det planlagt en bevilgning til dette prosjektet på kr 7.000.000 i 2024, det kan forskyves til 2025 sammen med bevilgningen av en prisvekst på kr 3.850.000. Kalkylene for dette byggeprosjektet er fra 2020, og en har beregnet at prisstigningen til 2024-nivå utgjør kr 3.850.000. Det vil da være et behov for en bevilgning til dette prosjektet i 2025 på kr 10.850.000. Samlet kostnadsramme for prosjektet er stipulert til kr 28.640.000.

8.1.7 Midtre Høylandet avløpsnett

8.1.7.1 - Midtre Høylandet avløpsnett – oppgradering av pumpestasjon i Ulvebyen

Pumpestasjonen i Ulvebyen begynner å vise svakhetstegn, og det anbefales at det etterhvert settes av penger til denne. Behovet er ikke akutt slik det vurderes pr dato, men vil komme.

Vurdering: Dette er tiltak som har ligget i planen lenge. Ser ingen grunn til at dette skal forseres før vi har en hovedplan for både vann og avløp som vil si noe om prioriteringene i årene fremover. Planen er planlagt ferdigstilt i 2024.

8.1.7.2 - Midtre Høylandet avløpsnett – oppgradering av avløpsnett etter hovedplan

Vi vet at vi har mye gammelt avløpsnett som bør skiftes, så her vil det påløpe kostnader i de nærmeste årene, men vi avventer anbefalinger i hovedplan som pr. i dag er under utarbeidelse. Vi kommer tilbake til denne saken ved neste rullering.

8.1.8 Midtre Høylandet vannforsyningsnett

8.1.8.1 - Midtre Høylandet vannforsyningsnett – vannmålere på nettet

Vi har et aldrende vann nett, der vi tidvis har slitt med til dels store lekkasjer, med påfølgende krevende søk etter feilen. Det ville vært formålstjenlig å installere vannmålere på nettet, slik at man hurtigere kunne identifisere på hvilken del av vannledningsnettet man har lekkasjer på. Investering i Vannmåler er stipulert til kr 500.000.

Vurdering: Dette er tiltak som har ligget i planen lenge. Ser ingen grunn til at dette skal forseres før vi har en hovedplan for både vann og avløp som vil si noe om prioriteringene i årene fremover. Planen er planlagt ferdigstilt i 2024. Midler er ikke lagt inn i økonomiplanen.

8.1.9 Næringsbygg

8.1.9.1 Høylandet skysstasjon

Kommunestyret vedtok i møte 16.03.2017, sak 13/2017 å kjøpe Skysstasjonen. Bygget er ikke universelt utformet da det ikke er montert heis i bygget og det er rom i 2. etasje som brukes som møterom/undervisningsrom for voksenopplæringen. I tillegg bruker Frivilligsentralen deler av 2. etg. til bruktbukkutsalg/aktivitetsrom.

Montering av heis i bygget anslås å ha en stor kostnad, da det konstruksjonsmessig også vil være store utfordringer for å få dette gjennomført. Det vil medføre en betydelig ombygging av inngangspartiet for å kunne betjene begge fløyene av bygget.

Badene på skysstasjonen trenger sårt en oppgradering, da baderomsplatene er fra byggeåret, og har spriket i sammenføyningene i dusjsonen over noe tid. Dette gir mulighet for alvorlige byggskader, og kan ikke neglisjeres. Vi antar at hvert bad koster ca kr 250.000 å oppgradere.

Utskifting av teppegolv på møterom er også ønskelig, da teppegolvet er utbrukt, vanskeliggjør effektiv rengjøring og er uheldig for innemiljøet. Utskifting av golv i 2.etg/trapp er beregnet å koste kr. 110.000.

Det er også et prekært behov for å gjøre noe med kjølerom/fryserom. Det har i mange år vært klaget fra leietakere på at kjølerommet lukter mugg. Man kan ikke lagre matvarer som ikke er hermetisk lukket på dette rommet. Løsningen her er å rive ut alt som er der, da det er store fuktskader på baksiden av dagens plater. Løsningen etter renovering av rommene er å sette inn frittstående kjøleskap og fryser.

Dette vil ha en kostnad på kr 2-300.000.

Vurdering: Det hadde vært ønskelig å kunne bevilget kr. 2.000.000 til dette prosjektet i 2025 som forutsettes brukt til forebyggende oppgradering for å unngå forringelse på bygningskroppen, men den økonomiske situasjonen til kommunen nå gir ikke rom for dette.

8.1.9.2 Hållingsmia

I 2019 kjøpte kommunen et sentrumsnært bygg som ble renoverert og ombygd til et næringsbygg med 9 kontorer, lager- og fellesareal. Deler av 2. etasjen ble ikke tatt med i denne renoveringen ettersom en ville se behov og interessen i markedet. I løpet av 2019/2020 ble alle kontorene utleid, men det siste året har noen kontorer stått ledig. Det bør imidlertid vurderes om en bør iverksette renovering av siste del slik at en har flere kontorer tilgjengelig. Dette må eventuelt planlegges som et nullspill der leiepriser skal dekke renoveringsomkostninger. Kostnaden med renovering av siste halvdel i 2. etg er stipulert til kr 1.700.000 ekskl. mva.

Vurdering: I forslag til økonomiplan er det ikke lagt inn midler til renovering av resterende del av næringsbygget. Behovet må imidlertid vurderes fortløpende og at det eventuelt legges frem en egen sak på dette, eller at det vurderes og tas inn i neste revidering av økonomiplanen.

8.1.10 Kommunale veger og gateløp

8.1.10.1 - Oppgradering av Lona bru

Det ble sommeren 2021 gjennomført en hoved inspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet Safe Control. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 3.740.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig vedlikeholdsplan.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for denne utbedringen i økonomiplanen.

8.1.10.2 - Rønningen bru

Formannskapet vedtok i møte 03.06.2021, sak 37/2021 at Høylandet kommune skulle overta vegansvaret for den private vegstrekningen fra Almåsvegen til Almås 88. På denne vegstrekningen har vi Rønningen bru. Det er gjennomført en Inspeksjon av brua den 21.09.2021, og det er observert skader av betydning for bruas bæreevne. Videre heter det i rapporten at Vinge i akse 1 nedstrøms er knust og utvasket, dette vil på sikt rase ut og medføre skade på hovedkonstruksjon. Ny vinge anbefales etablert. Det er også utvasking og støpesår i begge landkar. Vi må ta på alvor at det er skader av betydning for bruas bæreevne. Estimert utbedringskostnad på kr 525.000 inkl. mva.

Vurdering: Det er ikke vurdert å være rom for dette i økonomiplanen.

8.1.10.3 – Oppgradering av Børstadvegen

Standarden på Børstadvegen – fra X Fv17 og til boligområdet Børstad bør absolutt oppgraderes. Store deler av vegen må forsterkes og asfalteres. Arbeidet er kostnadsberegnet til kr 1.900.000 hvorav kr 380.000 vil kunne finansieres gjennom momskompensasjonsordningen. Resterende kr 1.520.000 vil måtte lånefinansieres.

Når kommunen aktivt skal legges til rette for boligbygging på de ubebygde tomtene i Børstad II, er en oppgradering av innførselsvegen viktig.

Vurdering: I denne planperioden satses det på å få fart i boligbygging, og vi ser nærmere på å få til byggeaktivitet i del II av Børstad boligfelt. Vi ser det som svært viktig å oppgradere den kommunale vegen fra X Fv 17 til avkjørsel til Børstad boligfelt, for at nye innbyggere skal ha lyst til å bosette seg i dette området. Det er derfor innarbeidet kr 1.900.000 i året 2024. Vegstandarden i selve boligfeltet er i akseptabel stand.

8.1.11 Omsorgsboliger

8.1.11.1 – Terrasse på vestsiden av omsorgsboligene på Vargeia 13, 15, 17 og 19

Beboerne i disse 4 omsorgsboligene har etterspurt terrasser på denne siden av boligene, slik at de kan sitte ute og nyte ettermiddags- og kveldssolen. Det er sett på mulighetene for å bygge ut en terrasse ved hver boenhet, og dette er kostnadsberegnet til kr 250.000.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for dette tiltaket i denne omgang.

8.1.12 Ordinære utleieboliger

Etterspørselen etter ordinære utleieboliger har over tid vært noe større enn boliger tilgjengelig. Administrasjon er kjent med at familier som har ønsket å bosette seg på Høylandet ikke har funnet bolig, og bosatt seg i en av nabokommunene. Dette er ikke ønskelig, da vi vil at flere skal flytte inn i kommunen, og vi ønsker å beholde de som allerede bor her.

Krigen i Ukraina har medført et økt boligbehov på Høylandet. Kommunen har leid ut sine boliger/leiligheter og private huseiere har vært velvillige til å leie ut sine kårleiligheter, kårboliger mv – slik at Høylandet har kunnet påta seg å bosette 80 flyktninger de siste 2 årene. Men nå er det vanskelig å finne ledige boliger.

IMDI – Integrerings- og mangfoldsdirektoratet – har anmodet kommunen om å ta imot ytterligere 15 flyktninger i 2023, men kommunestyret vedtok i møte 07.09.2023, å ikke bosette flere enn de 40 flyktingene som en hadde vedtak på å bosette, hovedsakelig på grunn av mangel på boliger.

I tillegg er det kommet anmodning fra IMDI om å ta imot 35 flyktninger i 2024. Dette spørsmålet vil bli fremlagt for kommunestyret i egen sak i første kommunestyremøte i 2024.

Teknisk kontor har derfor sett på muligheten for å øke antallet utleieboliger.

8.1.12.1 - Boligsatsinger

Det er sett på flere muligheter for å komme i gang med boligbygging, og det jobbes tett opp mot Husbanken for å finne gode løsninger.

De har bl.a. sett på mulighetene for å bygge småhus for utleie/salg tiltenkt unge etablerere, flyktninger og vanskeligstilte generelt. Da bygges det små hus på inntil 50 kvm, men samtidig gjøres det klart for at en enkelt kan bygge på boligen ett trinn til, dersom en har behov for flere soverom og større stue.

Foreløpige kalkyler viser en kostnad på kr. 1,7 mill. for første byggetrinn og 3 mill. på en bolig som er oppført med begge trinnene. Husbanken vil også kunne være med på tilskudd til en slik boligsatsing ved bruk som utleieboliger. Denne type boliger omfattes ikke av momskompensasjonsordningen.

I tillegg er det foretatt en beregning om å bygge en 4-mannsbolig på Børstad for mottak av flyktninger fra Ukraina. Kostnadene med bygging av en slik 4-mannsbolig er kalkulert til kr 12.000.000,- inkl. mva. Dette er en ordinær utleiebolig, ingen momskompensasjon. Det gis imidlertid tilskudd gjennom Husbanken til oppføring av utleieboliger for vanskeligstilte på kr 8.500 pr. kvm, men maks utmåling pr. boenhet kr 680.000.

For å oppnå maks utmåling pr. boenhet, må boligens totale areal til Primærom (P-rom) være ca. 80 kvm. 4 stk, boenheter med et primæromareal på ca. 80 kvm vil kunne utløse et tilskudd på kr 2.720.000,-.

Vurdering: Administrasjonen anbefaler at en må satse på boligbygging, skal vi få unge familier til å flytte til kommunen, vi må ha boliger å tilby, enten at de får leie eller som de kan kjøpe. Vi har heller ikke boliger å tilby eventuelle nye flyktninger. Prosjektene er ikke nok utredet til å si noe om hvilken type hus en bygger på hvilken tomt, men vi anbefaler at det avsettes en pott til boligsatsing på 8,1 mill kroner i 2024 og nye 5 mill. kroner i 2025. Så vil en komme tilbake til kommunestyret med nærmere konkretisering i et igangsettingsvedtak så snart som mulig.

8.1.12.2 - Bygging av en 2-mannsbolig på Vargeia

Det er også en ledig tomt i boligområde Vargeia II, – her foreslås det oppført en 2-mannsbolig til bosetting av flyktninger fra Ukraina. Kostnadsberegnet til kr 6.000.000. Et tilskudd fra Husbanken vil i denne saken utgjøre 1.360.000. Lånebehovet for denne bolig blir kr 4.640.000, som rente og avdragskostnader på kr 370.000.

Vurdering: Dette tiltaket er innarbeidet i planperioden, år 2024. Under forutsetning av at Husbanken innvilger tilskudd til oppføring av en 2-mannsbolig med formål utleie til flyktninger/vanskeligstilte bevilges det i 2024 kr 6.000.000 til oppføring av en 2-mannsbolig i boligområde Vargeia II.

8.1.12.3 - Kjøp av leiligheter i Elveparken borettslag

Kommunestyret vedtok i møte 23.09.2023, sak 46/21 å selge tomt til byggetrinn II på Elveparken boligtau til Byggmester Kjølstad AS. Videre vedtok kommunestyret i møte 26.01.2023, sak 1/23 at oppgjøret for tomtekostnaden kr 2.820.000 skjer først når siste leilighet i byggetrinn II er solgt. I samme sak under pkt. 2 vedtok kommunestyret at administrasjon skulle legge frem en sak om garanti dersom resterende leiligheter ikke er solgt innen 01.06.2023.

Ved utgangen av oktober 2023 er fortsatt 2 leiligheter ikke solgt.

To leiligheter på 70 kvm hver. De har en innløsningssum på henholdsvis kr 1.808.715 og kr 1.813.905 - totalpris inkl.fellesgjeld er på kr 3.636.965 og 3.647.345- Sum 7.284.310. Leilighetene kan brukes til vanskeligstilte eller flyktninger, og en kan søke ut tilskudd fra Husbanken og lånekalkulatoren beregner andelen tilskudd til 16 % - kr 595.000 pr. leilighet. Dersom en kjøper de to siste, vil Høylandet kommune få utbetalt refusjon for tomtekostnader fra utbygger. kr 2.820.000.

Inntekt fra tomtsalg og tilskudd fra husbanken vil alene finansiere et slikt kjøp, og vi må kjøpe begge for å kunne hente ut inntekter fra tomtsalg da det ikke utbetales før siste leilighet er solgt. Den månedlige husleien pr. i dag er på kr 11.885 og 11.910 pr. måned.

Vurdering: Det anbefales at kommunen kjøper de siste leilighetene i Elveparken borettslag som medfører et bevilgningsbehov på kr 3.810.000. Investeringen finansieres av inntekter fra tomtsalg og tilskudd fra husbanken.

8.1.13 Nye boligområder

I planperioden skal arealplanen rulleres, og det åpner for muligheter for å få regulert inn nye sentrumsnære boligområder.

Det er satt i gang en prosess for å se på mulighetene for et nytt boligfelt på Sørsida. Det er tatt kontakt med grunneiere for å lodde stemningen i forhold til dette, og dette var positivt. Veien videre er at dette må tas med i rulling av arealplan samt at det bør innarbeides et forprosjekt i økonomiplanen. Estimert kostnad ca. 1,25 mill. i 2022 kroner. I et forprosjekt må alle eventualiteter synliggjøres. Dette gjelder infrastruktur så som, vei, vann, kloakk, bredbånd, strøm og renovasjon. Et forprosjekt vil gi et godt kunnskapsgrunnlag om det bør prioriteres økonomiske midler til etablering av et nytt boligområde. Med tanke på siste tids befolkningsnedgang vurderes dette som et viktig tiltak som bør iverksettes så snart som mulig.

Vurdering: Utarbeidelse av et forprosjekt vurderes som en viktig prioritering, ikke minst med tanke på at et godt utvalg av tomter vurderes som et viktig grep for å tilrettelegg for økt boligbygging. Det er imidlertid ikke lagt inn i økonomiplanen, men det vil jobbes videre med konseptet.

8.1.14 Ventilasjon på tannlegekontor med rev. varmepumpe

Kostnadsberegnet til kr 520.000 ekskl. mva. Det skal underveis sjekkes om det er muligheter for å innhente tilskudd til energitiltak fra for eksempel Enova. Lånebelastningen av dette prosjektet vil således bli kr 520.000.

Vurdering: Ut ifra de tilbakemeldingene som er fra leietakerne, samt den leiesummen som er på dette lokalet, vurderes dette som viktig å få gjort og er derfor innarbeidet i planen for 2024.

8.1.15 Høylandet sokn – behov for investeringstiltak

Høylandet fellelsråd har i møte 29.08.2023, sak 31/2023 behandlet økonomiplan for perioden 2024 – 2027, og de har prioritert nytt klokketårn ved Drageid kirke.

I saksfremlegget til fellelsrådet beskrives behovet slik:

Klokketårn ved Drageid kirke er absolutt viktigst. Rådet vurderer å legg ned "hatten" på tårnet før høststormene, for å være sikre på at tårnet ikke velter utover noen eller noe.

Fellelsrådet har gjort slik prioritering når det gjelder investeringer for planperioden;

2024: Nytt klokketårn Drageid kirke	kr 250.000,-
2025: Automatisk ringing Høylandet kirke	kr 250.000,-
2026: Bygging redskapshus, nedre kirkegård	kr 500.000,-

Vurdering: Det er ikke funnet rom for noen av disse tiltakene i denne økonomiplanen.

8.1.17 Løfteredskap til vaktmesterteamet

Behov for anskaffelse av et løfteredskap, så som avant, liten hjullaster el.
Kostnadsberegnet til kr 500.000.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for dette tiltaket i denne omgang.

8.2 Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden

7.2 Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden					
Prosjekt	Investeringsprosjekter	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
		2024	2025	2026	2027
7575	Ny brannstasjon	2 366 500			
7579	Ny kloakkrensning i sentrum		10 850 000		
7624	Fremtidens helse- og omsorgsbygg				50 000 000
7637	Boligsatsing - bygging av småhus	8 100 000	5 000 000		
7648	Oppføring av 2-mannsbolig på Vargeia	6 000 000			
7649	Nytt SD-anlegg på helse- og omsorgsbygget	250 000			
7650	Oppgradering av Børstadvegen	1 900 000			
7651	Kjøp av leiligheter i Elveparken borettslag	4 010 000			
7652	Oppgradering ventilasjon på skole administrasjon med reversibel varmepumpe	950 000			
7653	Oppgradering ventilasjon gymsal og garderobe			587 500	
7654	Oppgradering ventilasjon på tannlegekontor med reversibel varmepumpe	490 000			
7655	Oppgradering av to garderobes ved Høylandet skole			800 000	
7656	Utskifting av lys i gymsalen til LED			150 000	
	Sum investeringer i varige driftsmidler / finansieringsbehov	24 066 500	15 850 000	1 537 500	50 000 000
	Tilskudd fra Husbanken	-2 610 000			
	Momskompensasjon	-1 093 300		-307 500	-10 000 000
	Salg av varige driftsmidler	-2 820 000			
	Bruk av ubundne investeringsfond				
	Låneopptak	-17 543 200	-15 850 000	-1 230 000	-40 000 000
	Sum finansiering	-24 066 500	-15 850 000	-1 537 500	-50 000 000
		0	0	0	0

Når det gjelder prosjekt «Fremtidens helse- og omsorgsbygg» er dette et svært ønsket prosjekt som det er stort behov for å få igangsatt. Men for å få gjennomført dette må det i økonomiplanperioden arbeides med å få et større handlingsrom i driftsbudsjettet (økte renter og minimumsavdrag belastes i drift.). Det må også jobbes videre med å prioritere bygningsmessige behov innen helse- og omsorgssektoren. Viser for øvrig til omtale i pkt. 8,1.

9. Driftsbudsjettet

9.1 Tverrgående tema

9.1.1 Digitalisering

Med bakgrunn i den omfattende og raske utviklingen når det gjelder digitale tjenester ble det i 2021 valgt å etablere en 100% stilling som Fagleder digitalisering. Hovedoppgaven til faglederen er å bidra til planlegging, koordinering og iverksettelse av digitale tjenester på ulike fagområder i kommunen, slik at vi får utnyttet digitale muligheter i organisasjonen. Det er etablert digitale ressurspersoner i alle avdelinger som former et "team" som jobber tett opp mot fagleder digitalisering. Formålet er at vi aktivt nyttiggjør digitale tjenester på alle fagområder og at ansatte har god kompetanse til å bruke etablerte verktøy og tjenester. Dette omfatter også dialog og tjenester mot kommunens innbyggere.

9.1.1.1 Digitalisering og IKT

Utviklingen innen digitale tjenester skjer raskt og gir mange muligheter for videreutvikling av dagens sosiale- og administrative tjenester. Strategi for digitalisering 2023 – 2027 ble utarbeidet og vedtatt i Kommunestyre 15.12.22. Denne strategien tydeliggjør hva digitalisering innebærer og hvordan vi ønsker å bruke digitalisering fremover i Høylandet kommune til å forbedre og effektivisere våre tjenester. Gevinstfokus er viktig. Vi skal digitalisere organisasjonen slik at den blir mest mulig effektiv og kostnadsbesparende, både i form av ressursbruk og prosesser, i alle ledd og på tvers av organisasjonen. Det er viktig å ta med at digitalisering ikke bare er innføring av digitale verktøy, det handler om endringsprosesser i organisasjonen.

Høylandet kommune har en ressursgruppe for digitalisering. Det er en faggruppe bestående av en representant fra hvert område organisasjon, som er fagleders kontaktperson innen digitalisering i kommunen. Denne gruppa bedrer samarbeidet på tvers av enhetene innenfor digitalisering. Gruppa er både en ressurs for fagleder, hverandre og ledelsen. Gruppa fokuserer på kompetanseheving på systemene som er i bruk, slik at vi alle kan jobbe bedre og mer effektivt. Gruppa jobber med alle tema innenfor digitalisering på tvers i organisasjonen, og har fokus på gevinster og utfordringer med digitaliseringen.

En godt fungerende infrastruktur/IKT system er en grunnstein for å kunne nyttiggjøre seg mulighetene innen digitalisering. Høylandet er en del av IKT Indre Namdal IKS. Det er viktig for kommunen å være med i et interkommunalt samarbeid i forhold til felles strategiske satsinger, inkl. innkjøp og drift av program på en rekke fagområder. I tillegg deltar Høylandet i digitale samarbeid med Namsos/Midtre Namdalen på noen fagområder (regnskap, lønn og personal).

Høylandet kommune vil fortsette å kjøpe "IT-support" gjennom Overhalla IT (OVIT) innenfor det mer tekniske innenfor digitalisering. Det er utfordrende å ha samarbeid innenfor digitalisering med mange aktører. Vi må forholde oss til både Namsos/Midtre Namdal, IKT Indre Namdal IKS og OVIT. Det må fortløpende vurderes og avklares hvordan de ulike aktørene sikrer best mulig samspill og godt fungerende digitale løsninger i hele kommunen. Høylandet kommune hadde vært tjent med å ha færre aktører som drifter våre system.

Større digitale satsinger i planperioden omfatter:

- Det vil bli innført et timeregistreringssystem fra 1. januar 2024 for alle merkantile ansatte, renholdere og vaktmestere. All timeregistrering vil bli digitalisert, samt fraværsregistrering og

permisjonssøknader. Dette vil bli tidsbesparende i mange ledd i organisasjonen, samt kvalitetssikre utgiftsføringen på bygg og prosjekt.

- BTI handlingsveileder og den digitale stafettloggen vil implementeres i løpet av 2024. Denne vil gjøres tilgjengelig på kommunens hjemmeside.
- Digital vaktbok for MAT og helse og omsorg.
- Kjernejournal skal innføres på legekontorets journalsystem, Pridok.
- Det er et ønske fra den administrative ledelse at en kunne ta i bruk Framsikt. Framsikt er en løsning for helhetlig virksomhetsstyring. Løsningen inneholder flere ulike moduler, inkl. budsjett og økonomimodul.

Vi har 10 infoskjermene i kommunen, som inneholder informasjon til innbyggerne og ansatte fra kommunen, samt lag og foreninger. Skjermene er plassert ut på administrasjonsbygget, biblioteket, Coop Prix, kafèkroken Kongsmoen, legekontoret, fellesstue omsorgsboligene, sykeheimen, hållinghallen (2 stk) og Frivilligsentralen.

9.1.1.1.1 - Helse og omsorg

Velferdsteknologi. Høylandet kommune har tidligere vært med på en felles satsing på velferdsteknologi i Namdalen gjennom prosjektet VINA – Velferdsteknologi i Namdalen, der Høylandet var vertskommune. Dette prosjektet er nå avsluttet. Kommunen har nå etablert 2 x 20 %-stillinger innenfor velferdsteknologi. De ansatte har tilhold på sykeheimen og i hjemmetjenesten, og vil være en veldig viktig ressurs for videreutviklingen innenfor velferdsteknologi. De har ansvaret for oppfølgingen av plattformen som benyttes. Plattformen er en helhetlig løsning for alle tjenester hvor pasientvarsling (sykeheim) og trygghetsalarmer (hjemmetjeneste) varsles og følges opp i en app. Opplæring i bruk av den nye løsningen er digitalisert og tilgjengelig i samme appen. Strategien for velferdsteknologi er utarbeidet og vil tre i kraft januar 2024, og det blir et vedlegg til “Strategi for digitalisering” som ble vedtatt i 2022.

Helseplattformen. Det jobbes med å etablere en journal for hele helsetjenesten i Midt-Norge – Helseplattformen. Helseplattformen er et prosjekt som skal legge til rette for elektronisk samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger. For pasienten vil dette bety at kontakten med helsetjenesten blir enklere fordi helsearbeideren (uavhengig av om det er fastlegen, kommunehelsetjenesten eller sykehuset) til enhver tid vil ha oppdatert informasjon. En innbygger, en journal.

Det er opprettet et lokalt innføringsprosjekt i Trondheim kommune i samarbeid med Helse Midt-Norge. Alle kommunene i Trøndelag og Møre og Romsdal (85 kommuner) har opsjonsavtale knyttet til Helseplattformen, inkl. Høylandet. Utrulling for alle kommuner/sykehus er blitt forskjøvet. Pr. i dag er planen at Helseplattformen blir utrullet i Namdalen i februar 2025. Namdalskommunene kjører felles innføring- og prosjektarbeid knyttet til Helseplattformen.

Kostnadene til eventuell innføring av Helseplattformen AS er basert på en generisk modell for estimering utviklet av en regional arbeidsgruppe for Midt-Norge. Den foreløpige oversikten er beskrevet i pkt. 8.1.3. Kostnadsmodellen er blitt en mer og mer komplisert, og endres kontinuerlig etter hvert som noen har innført systemet. Høylandet kommune er også eierkommune i Namdal Rehabilitering IKS og har en sterk interesse av at også Namdal Rehab IKS tar i bruk Helseplattformen. Kommunen må forvente å finansiere Namdal Rehabs anskaffelse av Helseplattformen i tråd med sin eierandel.

Høylandet må fatte politisk vedtak innen april 2024 om deltakelse i Helseplattformen. Det er for tiden store utfordringer i prosjektet både pga. utfordringer de som har innført systemet har møtt på, og at kostnadene økes mer og mer.

Høylandet kommune bruker Norse, som er et digitalt samtaleverktøy som benyttes på psykososialt team, individuelt og individuelt i skolehelsetjeneste. Dette er og utviklet i samarbeid med Norse til å benyttes til 8. klasse, 10. klasse og elever 1. vg., der Høylandet er først ut med å tenke at det kan benyttes til grupper og ikke bare individuelt. Verktøyet er forskningsbasert, og her er Høylandet kommune i front med sin bruk av verktøyet.

Kjernejournal er innført i Profil som MAT og Helse og omsorg benytter, men er ikke på plass i journalsystemet til legekantoret.

9.1.1.1.2 - Oppvekst og kultur.

Skolens IKT-plan er nå revidert og blitt en del av strategiplanen for hele kommunen. Det er i løpet av de siste årene tatt en betydelig utbedring/utskifting av IKT materiale/utstyr hos elever og lærere ved Høylandet barne- og ungdomsskole. Dette koblet med utbedring av infrastrukturen på et tidligere tidspunkt, har bidratt til et betydelig løft innen IKT på skolen. Parallelt rettes det fokus på kompetansestyrking. Fra høsten 2022 var vi i mål med en til en til elevene på digital enhet. 1-4 klasse har iPad, 5-10 klasse har PC'er. Chromebookene som 5. klasse tidligere hadde, er byttet med voksenopplæringa. Skolen har prøvd på leasing en periode, men er nå tilbake til å kjøpe. Vi har fortsatt noen pc'er vi har leasingavtale på som må gjennomføres. En leasingavtale er ferdig til jul, og da har vi bare en igjen.

Høsten 2023 ble det gjennomført en gjennomgang av framtidige utstysrbehov, løsninger og IKT kostnader økonomiplanperioden. Eventuelle nye kostnader vil tas inn i neste revidering av økonomiplan.

Voksenopplæringa har en til en til alle deltagere. En klasse har nå Chromebook, mens de andre har PC'er.

9.1.1.1.3 – Framsikt

Det er et ønske fra den administrative ledelse at en kunne ta i bruk programmet Framsikt. Framsikt er en digital programløsning for helhetlig virksomhetsstyring. Løsningen inneholder flere ulike moduler bl.a.

- Analysemodul hvor de har samlet statistikkdata i et brukervennlig grensesnitt
- Planmodul – som gir mulighet for å skape helhet i plan- og styringssystemet
- Her kan en utarbeide handlings- og økonomiplaner samt virksomhetsplaner
- En modul for løpende økonomistyring og overordnede rapporteringer
- Framsikt har også en egen modul for å utarbeide klimabudsjett

Kostnaden med å anskaffe deler av denne løsningen (økonomiplanmodulen og årsbudsjettmodulen) er stipulert til kr 200.000 inkl. en årlig lisens på kr 80.000,-. Denne løsningen vil erstatte bruken av

Arena Budsjett som Høylandet i mange år har brukt i sitt arbeidet med utarbeidet økonomiplaner og årsbudsjett som har en årlig lisenskostnad på kr 50.000,-.

For å effektivisere rapporteringsarbeidet er det svært ønskelig å kunne ta i bruk også denne modulen, som har en inngangspris på ca. kr 175.000. pluss årlige lisenskostnader på kr 86.000.

Vurdering: Flere i lederteamet har brukt Framsikt i sin virksomhetsstyring hos tidligere arbeidsgiver og viser til gode erfaringer, og etterspør denne løsningen hos oss. Vi har innarbeidet kr 200.000 til anskaffelse av økonomiplan- og årsbudsjettmodulene i 2024, og rapporteringsmodulen i 2025.

9.1.1.1.4 *Borgermelding*

For å bedre kommunikasjon fra innbyggere og inn til kommunen er dette en elektronisk tilbakemeldings App. Denne er i bruk i de fleste kommunene i rundt oss. Denne vil redusere telefonhenvendelsene samt oppmøte på kommunehuset. Det er en kostnad på kr. 37.500.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

9.2 Rammeområde 1 - Sentraladministrasjon

9.2.1 – Drift av rammeområde 1 - Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjon omfatter utgifter med:

Politisk organisering

Politisk organisering som bl.a. omfatter godtgjørelse til ordfører og varaordfører og møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste til kommunestyre og formannskapetets medlemmer. Her ligger også utgifter med kontrollfunksjoner; kontrollutvalg, revisjon og skjenkekontroll. Utgifter i forbindelse med avvikling av valg de årene det skal gjennomføres. (Stortings- og sametingsvalg eller kommune- og fylkestingsvalg).

Råd og utvalg

Videre kommer også utgifter med diverse råd og utvalg under dette rammeområde, utvalg som Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, ungdomsråd, og sakkyndig nemnd for arbeide med eiendomsskattetaksering.

Kommunedirektørens stab

Kommunens hovedadministrasjon, dvs. drift av kommunedirektørens kontor med 6,6 stilling, økonomikontoret med 1 stilling. Det kjøpes lønn- og regnskapstjenester fra Namsos kommune. Sentraladministrasjon dekker også kostnader med porto, telefon, kopieringskostnader, og andre felles lisenser, for eksempel lisens til kvalitetssystemet Compilo, som også er et internkontrollsystem. Forsikring av kommunens arbeidstakere, ressurser til bedriftshelsetjeneste og kostnader med opplæring i hht. kompetanseplan.

Lønn og regnskap

I 2020 ble det inngått et administrativt vertskommunesamarbeid med hjemmel i kommunelovens § 20-2 med Namsos kommune som vertskommune om leveranse av lønnstjenester, regnskap og innfordringstjenester. Leveransen omfatter også programvare på økonomiområdet, Visma ressursstyring (turnus) og KomTek (kommunale avgifter og eiendomsskatt). Dette er en videreføring av avtalen som kommunen hadde med Midtre Namdal Samkommune fra 2014. Namsos kommune har økt leveransen tilsvarende deflatoren som ble innarbeidet i statsbudsjettet for 2024, dvs. 4,3%.

Hærva

Høylandet kommune har i en årrekke gitt ut bladet «Hærva» - et informasjonsblad for innbyggerne i kommunen. Det har de siste årene blitt gitt ut månedlige papirutgivelser av Hærva. Fra 2024 vil en legge opp til at Hærva blir digital.

GDPR

En ansatt i servicekontoret har innehatt ombudsrollen som personvernombud fra og med 1. mai 2019. Rollen inngår som en del av hennes faste stilling og vil gjennomsnittlig utgjøre ca. 5% av full stilling

Digitalisering og felles IKT-tjeneste

Det ble i 2021 opprettet en 100 % stilling som fagleder digitalisering som har et overordnet ansvar for kommunens digitaliseringsarbeid. I driftsrammen til sentraladministrasjon inngår også utgifter til felles IKT-tjenester, der det kjøpes fagkompetanse fra Overhalla IT. Videre er kommunen deleier i selskapet IKT Indre Namdal IKS, hvor vi betaler vår andel av kostnadene med bruk av en rekke program.

Profilering av kommunen

Det er som i 2023 bli avsatt et beløp - kr 41.000 til profilering, omdømmebygging i budsjettet for 2024. I tillegg er det innarbeidet kr 21.000 med tanke på sommeren 2024, hvor vi av erfaring vet en at det blir spørsmål om bl.a. litt ekstra beplantning.

Det kommunale Næringsfondet

Innenfor dette rammeområdet kostnadsføres også tilskudd fra Næringsfond samt tilskudd til bla. Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival, samt midler til profilering av kommunen. Høylandet kommune har fortsatt ca. kr 240.000 disponibelt til bruk, stående på det bundne næringsfondet, og vil også i 2024-budsjettet ha innarbeidet at det kan innvilges tilskudd fra næringsfondet til prosjekt som kommer inn under retningslinjene for bruken av fondet.

Årslønnsvekst

Det er avsatt en felles pott som skal dekke konsekvensen av lønnsoppjøret – årets lønnsvekst. Dette er beskrevet nærmere i pkt. 4.2.

Integreringstjenesten

Kostnader med integreringstjenesten er fra budsjettåret 2024 overført fra sentraladministrasjon til rammeområde 2 Oppvekst og kultur.

9.2.2 Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 1.

Tilskudd til Norsk Revyfaglig Senter (Ansvar 1223)

Virksomheten får tilskudd til drift og for 2024 er det budsjettert med et tilskudd på kr 88.519, det er ikke prisjustert fra 2023-nivået. Dette utløser ytterligere tilskudd fra andre offentlige instanser. Senteret er også aktive til å tilføre aktivitet og prosjekter til kommunen. Tas tilskuddet bort vil de sannsynligvis måtte legge ned.

Tilskudd til Norsk Revyfestival (Ansvar 1224)

Kommunestyret vedtok i behandlingen av årsbudsjettet for 2016, sak 116/2015, pkt.11 å øke tilskuddet til Norsk Revyfestival til kr 82.000 for 2016. Dette nivået er innarbeidet i framtidige budsjett, med korrigerende for prisvekst. Det er ikke prisjustert fra 2023-nivået. For 2024 er det budsjettet med et tilskudd på kr 92.260. Dette tilskuddet utløser tilskudd fra stat og fylkeskommune.

I tillegg til disse tilskuddene bidrar kommunen også til gjennomføring av revyfestivalen annenhvert år. Bidrag fra kommunen omfatter gratis utleie av skolen og flerbrukshall gjennom festivalperioden, forskjønning av sentrumsområdet mht. grøntområder og beplantning, opparbeidelse av nødvendige uteområder, tilrettelagt parkeringsområder osv. I tillegg har kommunen koordinert en beredskapsøvelse i forkant av festivalene på aktuelle situasjoner som kan oppstå.

9.2.3 Behovet for nye driftsmidler på rammeområde 1 - Sentraladministrasjon.

9.2.3.1 Oppfølging av tilsyn fra Arkivverket

Våren 2022 ble det gjennomført et tilsyn av arkivholdet i Høylandet kommune i regi av arkivverket. Tilsynet hadde hovedfokus på arkivorganisering og elektronisk arkivdanning, blant annet arkivplan, journalføring og fagsystemer. I tilsynsrapporten fikk Høylandet kommune 5 ulike pålegg;

- Oppdatere arkivplan
- Kartlegg og dokumenter aktive og avsluttede elektroniske systemer som inngår i organets arkiv.
- Utarbeide rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter
- Utarbeide en plan for å ordne og listefører bortsatte, eldre og avsluttede papirarkiver.
- Sikre bortsatte, eldre og avsluttede arkiver.

Det har blitt jobbet med å lukke avvikene i 2023, men fortsatt gjenstår avvik som vi må jobbe videre for å lukke i 2024. Evt. kostnader knytte til oppfølging av pålegg er ikke lagt inn i økonomiplanen.

Arkivansvarlig har i tillegg påpekt at etter år 2000 har ikke møteprotokollene blitt innbundet. Protokollene har i dag et løsløst system, og de burde blitt innbundet for å sikre at ingen ark forsvinner. Dette gjelder møteprotokoller fra hovedsakelig kommunestyret, formannskap, næringsfondsstyre, administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, administrative utvalg. Det anslås at det er behov for innbinding av ca. 70 protokoller.

Arkivansvarlig vil etterspørre pris på innbinding fra et trykkeri, men det anslås at denne innbindingen vil utgjøre en kostnad på ca. kr 70.000.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å bevilge dette i denne omgang, men vi vil se på om det ikke er rom for å sende et mindre antall protokoller hvert år til innbinding innenfor den rammen vi har på sentraladministrasjonen i dag.

9.2.3.2 ROS analyse

Kommunens helhetlige ROS-analyse ble utarbeidet i 2015 og det er behov for å utarbeide en ny ROS. Dette er en oppfølging av tilsyn med kommunes beredskapsplikt som ble gjennomført av Statsforvalteren i desember-22. Dette vil danne grunnlag for utarbeidelse av en ny beredskapsplan for kommunen.

Vurdering: Etter pålegg om å få utarbeidet en ROS-analyse foreslås bevilget kr 150.000 til dette arbeidet i 2024.

Innsparingstiltak innenfor rammeområde 1

		Tall i hele tusen			
Innsparinger og nye tiltak		Omstillingen får konsekvens for årene			
Rammeområde 1: Sentral adm	Ansvar	B-2024	B2025	B2026	B-2027
Vakanse i stilling som HR-leder - ny tiltredelse ca. 1. febr.	1200	-61	0	0	0
Vakanse i stilling som økonomisjef - ny tiltredelse ca 1. febr.	1203	-41	0	0	0
Innsparing forskjøning (blomstertårn) i sentrum	1221	-30	-30	-30	-30
Digitaliseringn - reduksjon porto, og kjøp av distribusjon, brev sendes digitalt	1202	-90	-90	-90	-90
Nye driftstiltak:					
Innføring av Framsikt	1201	200	60	60	60
Utarbeidelse av helhetlig ROS-analyse	1200	150			
Sum innsparing og nye tiltak sentral adm		128	-60	-60	-60

Totalt sett har enheten framlagt innsparinger på til sammen kr. 222 000 i 2024, men på grunn av to nye tiltak – Innføring av Framsikt – et helhetlig virksomhetsstyringsprogram for kommuner og utarbeidelse av helhetlig ROS – er rammen til sentraladministrasjonen økt med 128.000, mens den reduseres de påfølgende årene med 60.000 fordi utarbeidelse av ROS og vakanse i stillinger kun har virkning i 2024.

9.2.4 Virksomhetsplan Sentraladministrasjon 2024:

- Koordinere og gjennomføre en omstilling- og utviklingsprosess i hele organisasjonen, inkl. Sentraladministrasjonen.
- Innføre Framsikt – et helhetlig virksomhetsstyringsprogram
- Innføring av VismaTid – et tidsregistreringssystem
- Gjennomføre en helhetlig Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)
- Koordinere gjennomføring av prosjektsatsing «Bolyst og tilflytting Høylandet»
- Ferdigstille ny Arbeidsgiverstrategi.
- Koordinere gjennomføring av digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune
- Igangsette streaming av politiske møter
- Personvernombudsordning fulgt opp i organisasjonen.
- Følge opp at kvalitetssystem Compilo brukes i hele organisasjonen.

9.3 Rammeområde 2 - Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av følgende tjenesteområder: kultur, ungdomsarbeid, barnehage, skole/SFO, barnevern, PPT, bibliotek, kulturskole, integreringstjenesten og voksenopplæring.

Enhet for oppvekst og kultur utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk. De tre største områdene er regulert i Lov om barnehager (Barnehageloven), Lov om grunnskole og den videregående opplæring (Opplæringslova) og Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (Integreringslova). Det er utarbeidet en Kulturplan (2015-2023) og plan for forbyggende arbeidshelhetlig oppvekstplan (2022-2026) for Høylandet kommune. Disse i tillegg til virksomhetsplaner i de ulike enhetene er styrende verktøy for kommunens arbeid for å kvalitetssikre våre tjenester.

Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen tredde i kraft 1.1.2022. Kommunene har fått økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Høylandet kommune kjøper barnevern- og PPT-tjenester fra Indre Namdal med Grong kommune som vertskommune.

Fra september 2022 kunne kommunen tilby flyktningene norskopplæring og de voksne ble registrert som deltakere i introduksjons-programmet. Staten bidrar med integreringstilskudd for bosatte flyktninger over en 5 årsperiode.

9.3.1 Oppvekst og kultur - ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen oppvekst og kultur:

Ansvarsområde 2100- Oppvekst og undervisningskontor.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 60 % kommunalsjef oppvekst og kultur.

30% av dette utgjør DEKOM-koordinator for Indre Namdal, som betales eksternt.

Ansvarsområde 2150 Integreringstjenesten

Integreringstjenesten er betydelig styrket i 2023 som følge av flyktninger fra Ukraina etter utbruddet av krigen i 24. februar 2022. Tjenesten er bemannet med 2,1 årsverk, deler som midlertidig engasjement som er lagt inn videreføring av.

Ansvarsområde 2152 Voksenopplæring.

Innbefatter norskopplæring i introprogram.

Ansvarsområde 2125 Barnevernets administrative kostnader.

Innbefatter kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Utgiftene til dette området er gitt etter en fordelingsnøkkel som er utregnet fra 10 % fordelt likt mellom samarbeidskommunene og 90 % etter faktisk tidsbruk (timesbasert).

Oppvekstreformen (også kalt barnevernsreformen) som tredde i kraft fra 01.01.2022 gir større ansvar til kommunen på barnevernsområdet, og styrke kommunens forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Formålet er at barn og unge som trenger det, skal få riktig hjelp til riktig tid. Budsjettet er økt i 2024, ut fra budsjettforslag fra Indre Namdal barnevern.

Ansvarsområde 2126 Barneverntiltak i familien

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune.

Budsjettet er økt i 2024, ut fra budsjettforslag fra Indre Namdal barnevern.

Ansvarsområde 2127 Barn i fosterheim

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune.

Budsjettet er økt i 2024, ut fra budsjettforslag fra Indre Namdal barnevern.

9.3.1.1 Økte utgifter barnevern

Indre Namdal barnevern forventer cirka kr 2 000 000 i økte utgifter for barnevernet i 2024, enn i 2023.

Vurdering: Dette er innarbeidet i budsjettet for 2024.

Ansvarsområde 2160 Kulturadministrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 40 % kommunalsjef og 40 % kulturkonsulent.

9.3.1.2 Felles ressurs mellom kommunen og frivillighet.

Kommunen har mottatt brev fra leder i IL Hållingen i 2021, med behov for å se på muligheten for en stillingsressurs opp mot frivillig arbeid. Dette med tanke på rekruttering, drift av bla Hållinghallen, tilskuddsarbeid med mer. En slik ressurs ville styrket vårt arbeid med å sikre et godt kultur- og fritidstilbud her på Høylandet.

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Ansvarsområde 2172. Idrett.

Tilskudd til Høylandet trakk til innkjøp av ny trakkemaskin utgjør kr 36.000.- og fast tilskudd på 30 000,-. Siste året for utbetaling av tilskudd er 2025. De resterende midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger (kulturmidler).

9.3.1.3 Utsmykking Hållinghallen

Det er arbeidet med å se på utsmykking av Hållinghallen. Premiesamlingen til Pål Tyldum er ferdig og står i inngangen. Det er innsamlet ulike fotografier som er tenkt brukt til utsmykking. Det ble laget ei sak til formannskapet i 2022, men midler ble ikke funnet. Kr 110.000.- for utsmykking

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Ansvarsområde 2179. Kulturmidler – tilskudd lag og foreninger

Midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger.

Ansvarsområde 2191. Samfunnshus/Grendehus.

Midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger.

9.3.1.4 Kulturmidler

Det fordeles totalt ca. kr. 300.000 til kulturmidler fra ansvar 2172, 2179 og 2191. Dette er det eneste faste tilskuddet fra kommunen til frivilligheten, og er viktig for frivillighetens drift. Reviderte retningslinjer forventes politisk behandlet våren 2024. Kommunedirektøren foreslår ikke å gjøre endringer, men dette er ikke en lovpålagt oppgave og kommer da inn i kommunens handlingsrom.

Vurdering: Det er ikke gjort endringer til 2024.

Ansvarsområde 2181. Ungdommens kulturmønstring.

Det foreslås å ikke gjennomføre UKM i 2024.

Ansvarsområde 2200 Grunnskole.

Ansvarsområdet skal i hovedsak dekke ansvaret ovenfor opplæringsloven, med en 10-årig grunnskole. Kvalitetsmeldingen for grunnskole gir et godt innblikk i Høylandet barne- og ungdomsskole. Det har de siste årene vært en nedgang i antall elever, hvor det er 148 elever i dag, mot forventet 142 kommende skoleår. På relativt kort tid har elevmassen endret seg til mer mangfoldig og flerspråklig, på grunn av mottak av flyktninger fra Ukraina.

Det arbeides med å slutføre alle leasingavtaler på iPader/PCer, hvor vi i hovedsak fast kjøper nye PC-er/I-pader til 1. og 5. klasse hvert år. Elevene har da dette utstyret ut skoletiden. Det er handlingsrom knyttet til 290 000,- satt av til lærebøker, hvor det er sterkt ønskelig å fortsatt ha en god balanse mellom fysiske lærebøker og digitale verktøy for å fremme en best mulig opplæring.

9.3.1.5 Behov for inventar i skolen.

Det er behov for utskiftning/renovering av møbler på personalrommet på skolen. Kostnad 95.000.-
Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

9.3.1.6 Lærling i barne- og ungdom.

Hvert andre år tas det inn lærling under oppvekst. År en er lærlingen i barnehagen, og år to i skolen. Dette er innarbeidet i budsjettet. Neste lærling kommer da i 2025. Det er ønskelig å ha to lærlinger, slik at man har inntak av lærling til barnehagen hvert år.

Vurdering: Det er ikke funnet midler til å øke til to lærlinger i 2024.

9.3.1.7 Skjermer klasserom skole

Det er ønskelig fra skolen å skifte ut prosjektorer med interaktive skjermer. Dette fungerer som en stor iPad, hvor man kan skrive på skjermen, lagre dette til PDF-filer og bruke internett for filmvisning med mer. Pris per skjerm er 45 000,-. Ønskelig med 10 skjermer.

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

9.3.1.8 Digitale enheter

Det er satt av rundt kr 110 000,- til kjøp av datautstyr på skolen pluss kr 120 000,- til leasing. Av dette vil kr 27 000,- brukes på utkjøp av 10 ipader og 20 PCer fra utgått leasingavtale 31.12.23. Videre leasingavtaler går ut 01.07.24 (seks HP-pcer) og 01.01.25 (20 chrombooks). Det er ønskelig at vi går ut av leasingavtalene, og går over til å eie det digitale utstyret. Det er da nødvendig fra 2025 å komme inn i en rullering hvor det kjøpes nye iPader i 1.klasse og PCer i 5.klasse.

Vurdering: Dette er innarbeidet i budsjettet for 2024

Ansvarsområde 2202 Skolefritidsordning.

Opplæringsloven §13-7 sier at kommunen skal ha et SFO tilbud før og etter skolestart. Inntil 12 timer per uke er gratis for 1 og 2.trinn. Det er ikke noe lovkrav om å ha SFO tilbud i skolens ferier, men det er et viktig tilbud for de som har behov. Kommunen kan komme i en posisjon hvor det å stenge SFO i feriene påfører andre tjenester økt behov.

Påmeldinga til skolefritidsordninga varierer fra skoleår til skoleår. Sommeren 2023 var oppmøtet på SFO i ukene 25 til 32 på mellom 0 og 6 barn (påmeldingen var en god del høyere enn faktisk oppmøte). Fra og med 2024 foreslås det å kun holde SFO åpent på skoledager.

Ansvarsområde 2290. Skoleskyss

Innbefatter skyssutgifter til grunnskoleelever. Det er fylkeskommunen som har ansvar for organisering av skoleskyssen, og dette ansvarsområdet dekker kommunens egenandel. I tillegg dekker dette kommunal skoleskyss til elever som har rett på kommunal skoleskyss etter retningslinjer for kommunal skoleskyss KS sak 20/18. Denne posten er redusert noe ut fra tidligere etter at gangs-/sykkelvegen fra Hjorten til Litj Tyldum står ferdig høst 2023.

Ansvarsområde 2294 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Budsjettet er lagt med det grunnlaget som er framlagt fra PPT Indre Namdal. Budsjettet samsvarer med mottatt budsjett fra Grong kommune.

9.3.1.9 Økte utgifter PPT

PPT forventer cirka 125 000kr i økte utgifter for PPT i 2024, enn i 2023.

Vurdering: Dette er innarbeidet i budsjettet for 2024.

Ansvarsområde 2300 Ungdomsarbeid.

Har til og med budsjettet for 2023 innbefatter lønns- og driftsutgifter til 40 % stilling til ungdomsarbeider, men er fra 2024 lagt inn med 15% lønnsramme, for å opprettholde klubbtilbudet på tirsdager. Jmført 9.3.1.2 og 9.3.1.10 bør denne stillingen ses i sammenheng med andre behov. Det er ønskelig å øke denne stillingen til 100% som kombinerer flere behov.

9.3.1.10 Forebyggende arbeid

Tidligere ungdomsarbeiderstilling er ikke lyst ut på nytt. Ungdomsklubben er bemannet midlertidig på timesbasis. Det er ønskelig at denne stillingen ses opp mot punkt 9.3.1.2, samt behov i skolen for miljøarbeider. Det er økende behov i skolen for tverrfaglig kompetanse og utvidelse av forebyggende arbeid utover skoletiden.

Total kostnad 100% stilling: Cirka kr 800 000,-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Ansvarsområde 2310 MOT

Innbefatter lønnsutgifter til MOT-coacher og MOT koordinator, totalt 20%, og kontingent for medlemskap i MOT. Det arbeides godt med skoleprogrammet, og det rekrutteres og skolerens nye ungdommer med MOT (UMM) hvert år. Dette er ikke en lovpålagt oppgave, men er viktig for det forebyggende arbeidet rundt oppvekstmiljøet på skolen. Kommunedirektørens vurdering er at ressursene brukt her er vel anvendte. Ansvar har dog et mulig innsparingspotensial ved å gå ut av MOT.

9.3.1.11 MOT super

Tilpasset program for barneskolen for å bidra til å etablere et trygt, godt og inkluderende klassemiljø. Undring, sosiale koder og inkludering står sentralt. Grunnskolen ønsker å kunne ta i bruk dette programmet for å øke muligheten til forebyggende arbeid. Kostnad: kr 35 000,-.

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Ansvarsområde 2400 Kulturskolen.

Kulturskolen har pr 15.10.2023 54 elevplasser med 2 elever på venteliste og er hjemlet i opplæringsloven. Innen dette området selges det dirigenttjenester til kor og korps i Grong og Snåsa, noe som er nødvendig for å kunne fylle stillingene til de som er ansatt i kulturskolen.

9.3.1.12 *Inventar og instrumenter på kulturskolen.*

Det er behov for ny kontorpult og skap. Kostnad kr 30.000.-

Det er også behov for et digitalt piano med kasse. Kostnad kr 51.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Ansvarsområde 2610 og 2612 Barnehage

Barnehagen er hjemlet i barnehageloven og skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Kvalitetsmeldingen for barnehage gir et godt innblikk i Høylandet barnehage. Kommende barnehageår er det forventet en nedgang på 7 barn. Fra høsten 2024 planlegges det at avdelingene blir redusert fra 4 avdelinger til 3 avdelinger. Barnehagen har på kort tid blitt mer mangfoldig og flerspråklig, på grunn av mottak av flyktninger fra Ukraina. Staten har satt makspris i barnehagen til kr 1.500 fra 01.08.24.

9.3.1.13 *Behov for møteroms- IKT utstyr i barnehagen.*

For å kunne gjennomføre digitale møter, mangler barnehagen utstyr for dette. Innkjøp av TV skjerm og høyttalere. 3 lys kanoner og lerret for å ha på avdelingene. Kostnad kr 60.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i 2024

9.3.1.14 *Behov for inventar i barnehagen.*

Det er behov for utskiftning av barnestoler. Kostnad kr 20.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024

9.2.1.15 *Sklie barnehagen*

Småbarnsavdelingen har behov for en utendørs sklie. Kostnad: kr 50 000,-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024

Ansvarsområde 2700 Bibliotek.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 50 % biblioteksjef og 25 % bibliotekassistent. Organiseringa av bibliotekjeneste som et kombinasjonsbibliotek gir en effektiv ressursutnyttelse. Utlånet er stabilt. Biblioteket er en populær møteplass både for barn og voksne i bygda. Biblioteket går over til nytt utlånssystem som er billigere enn i dag sent i 2024 eller tidlig 2025, men da innføringsdato er ukjent er ikke budsjettet redusert på denne kontoen.

9.2.1.16 *Inventar biblioteket.*

Det er behov for utskiftning av publikum skranke på biblioteket. Kostnad kr 70.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette i 2024.

Innsparingstiltak oppvekst og kultur:

Følgende innsparingstiltak og nye tiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

Innsparinger og nye tiltak	Ansvar	Omstillingen får konsekvens for årene			
		B-2024	B2025	B2026	B-2027
Rammeområde 2 - Oppvekst og kultur					
Red. med 200 % lærerstillinger fra høsten 2024, ytterligere 100 % stilling fra høsten 2025 og 100 % stilling fra høsten 2026	2200	-723	-2097	-2964	-3074
Vinterleirskole	2200	-60	-60	-60	-60
Stenge SFO i alle ferier - 130 % stilling	2202	-362	-868	-868	-868
Prosjekstilling i biblioteket som har vært hovedsakelig tilskuddsfinansiert videreføres ikke.	2700	-102	-246	-246	-246
Barnehagen: Reduksjon til 3 avdelinger. Reduksjon 300% årsverk.	2610	-834	-1146	-1146	-1146
Reduksjon ungdomsarbeider, fra 40% til 15%	2300	-245	-245	-245	-245
Nye driftstiltak:					
Prosj.1200 bosetting av 15 flyktninger 2024	215*	208	1655	1020	
Prosj.1200 bosetting av 10 flyktninger 2025	215*		1110	635	
Sum innsparing og nye tiltak Oppvekst og kultur		-2118	-1897	-3874	-5639

Ansvar 2200: Grunnskole

1) Reduksjon 200% lærer, gjeldende fra 01.08.24. Skolen har over tid hatt nedgang i antall elever og det forventes at elevtallet vil stabilisere seg rundt 100 elever om 7-10 år. Skolen opplever dog ikke nedgangen i dag på grunn av mottak av flyktninger. Det er 149 elever i skolen i dag, mens det forventes 142 elever kommende skoleår 24/25. Skolen har et teoretisk innsparingspotensial fra skoleåret 22/23 på 7,3 stillinger over lærernormen (minstenormen). Samtidig har elevmassen blitt mer sammensatt med blant annet en relativt stor andel minoritetsspråklige elever på kort tid. Skolen opplever allerede rammene i dag som utfordrende.

2) Vinterleirskole – kr 60 000

Opplæringsloven krever at skolen tilbyr et leirskoleopphold. Høylandet tilbyr to leirskoleopphold, sommer for 6.trinn og vinter for 9.trinn. Det foreslås å spare inn kr 60 000 ved å ikke tilby vinterleirskole fra 2024.

Ansvar 2202: SFO.

Redusere antall åpningsdager til antall skoledager. Dette medfører altså å ikke ha SFO tilbud når det er skoleferie. Bemanning reduseres tilsvarende reduksjonen i åpningstiden, altså 130% fagarbeider.

Ansvar 2610: Barnehage Reduksjon en avdeling.

Barnehagen planlegger da for en småbarnsavdeling og to storbarnsavdelinger, med forutsetning om 7 færre barn kommende barnehageår. Samlet ordinær grunnbemanning reduseres til 1127 fra nytt barnehageår, fra 1427. Det vil da være en viss mulighet for å fortsette løpende opptak i barnehagen også neste år, men bemanningen vil være betydelig nærmere minstenorm, spesielt på småbarn. Det vil i denne sammenheng også være behov for å se på åpningstiden til barnehagen, da færre ansatte som skal dekke et en lang åpningstid vil være krevende.

Ansvar 2300. Ungdomsarbeider.

Reduseres fra 40% stilling til 15%, for å holde åpent ungdomsklubben på tirsdager. Jamført 9.3.1.2 og 9.3.1.10 er det ønskelig at denne stillingen økes og ses i sammenheng med andre behov.

Ungdomsarbeider har vært kontaktperson for ungdomsrådet, noe som i dag ligger på kommunalsjef. Det er lagt inn 15% stilling til ungdomsarbeider for 2024.

Ansvar 2700 Bibliotek

Ikke videreføre stilling basert på prosjektmidler. Gir betydelig reduksjon i åpningstid for 2024. Dette tiltaket er utelukkende av økonomiske hensyn.

Virksomhetsplan oppvekst og kultur 2024:

- Implementere forebyggende plan (Helhetlig oppvekstplan) i alle enheter, herunder innføring av BTI som samhandlingsmodell og stafettloggen.
- Ferdigstille BTS modellen digitalt.
- Arbeide videre med lokalt forankrede utviklingstiltak basert på kvalitetsarbeid i skolen (DEKOM) og barnehagen (REKOM).
- Følge opp ny opplæringslov fra 01.08.24 samt revidere alle påvirkede rutiner.
- Arbeide med tillitsreformen.
- Følge opp omstillingsvedtakene for tjenestene.
- Utarbeide nye retningslinjer for kulturmidler.
- Ferdigstille rullering av Kulturplan.
- Oppstart rullering Kulturminneplan.

9.3.2 Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 2.

Tilskudd til Høylandet Tråkk (Ansvar 2179)

Tidligere budsjetttramme til kultur og tilskudd til Høylandet Tråkk på kr 30.000 til løypekjøring videreføres.

Kommunestyret vedtok i K.sak 116/2015, pkt. 13a) at IL Hållingen ved Høylandet Tråkk skulle innvilges et årlig tilskudd på kr 36.000 i 10 år til anskaffelse av tråkkemaskin, siste tilsagnsår er 2025. Dette er innarbeidet i planperioden.

9.4 Rammeområde 3 - helse og omsorg

Helse og omsorg består av følgende tjenesteområder:

- Ledelse og merkantile tjenester.
- Legetjeneste (herunder legevakt og kreftsykepleier).
- Helsestasjon, skolehelsetjeneste, flyktningehelsetjeneste og jordmortjeneste.
- Re-/ rehabiliteringstjeneste og fysioterapi.
- Koordinerende enhet
- Forebygging inklusive Frisklivstilbud
- Rus- og psykisk helsetjeneste.
- Sykeheim med akutt-, korttids-, langtidstilbud, samt skjermet enhet (tilbud 24/7).
- Hjemmetjeneste (herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp) (tilbud dag/aften/helg).
- Miljøarbeidertjeneste til ulike grupper funksjonshemmede og avlastning (tilbud 24/7).
- Kommunalt produksjonskjøkken.
- Kommunal del av NAV med Namsos kommune som vertskommune.

Enhet for helse og omsorg utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk og forskrifter. Bl.a. Helse- og omsorgstjenesteloven. NAV-loven. Sosialtjenesteloven. Pasient- og brukerrettighetsloven. Helsepersonelloven. Folkehelseloven. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Forskrift om en verdig eldreomsorg.

9.4.1 Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen helse og omsorg:

Administrasjon

Ansvarsområde 3100 – Helse- og sosialadministrasjon

Innebefatter lønns- og driftsutgifter for kommunalsjef helse og omsorg samt tilhørende merkantilressurser.

Helse og familie

Ansvarsområde 3200 – Helsesøstertjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til ledende helsesykepleier og spesialsykepleier, samt flyktningehelsekoordinator.

Ansvarsområde 3201 – Jordmortjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til jordmor.

Ansvarsområde 3202 – Frisklivssentral/Forebygging

Ansvarsområdet omfatter nå utgifter til forebyggingstiltak. Utgifter til miljørettet helsevern blir også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3203 – Forebyggende tiltak barn og unge

Innebefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til barn og unge. Eks. avlastning, støttekontakt besøkshjem.

Ansvarsområde 3400 - Rehabiliteringstjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunefysioterapeut, og driftstilskudd til en privatpraktiserende fysioterapeut. Fra 2016 er det etablert et samarbeid med Namdal Rehabilitering om turnusfysioterapeut som arbeider 60 % ved NR og 40 % i kommunen. Fra 2020 omfatter samarbeidet også ergoterapeut i 20 % stilling. Kommunefysioterapeuten er kommunens habilitering- og rehabiliteringskoordinator, samt ansvarlig for hjelpemidler.

Ansvarsområde 3401 – Medisinsk rehabilitering

Innbefatter budsjett til kjøp av utstyr.

Ansvarsområde 3402 – Namdal Rehabilitering IKS

Kjøp av tjenester fra Namdal Rehabilitering IKS.

Ansvarsområde 3830 – Psykisk helsevern

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens rus- og psykiske helsetjeneste (psykososialt team).

Ansvarsområde 3834 – Forebyggende edruskapsvern

Innbefatter lønn- og driftsutgifter til rus- og SLT-koordinator. Stillingen er via tilskudd økt til 60 % fra 2019.

Legetjenesten

Ansvarsområde 3300 - Legetjeneste

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til leger og medarbeidere ansatt ved legekantoret. Kommunen selger i dag legetjeneste, og kreftsykepleier til Namdal Rehabilitering En av sykepleierne ved legekantoret arbeider som kommunal kreftsykepleier og kontorleder. Utgifter til legevakt, der Namsos er vertskommune, er også regnskapsført her.

NAV/Sosialtjenesten

Ansvarsområde 3500 – Sosialavdeling administrasjon - NAV

Fra 01.10.20 ble det inngått vertskommuneavtale med Namsos i forhold til kommunal del av NAV. Ansvarsområdet omfatter kostnader knyttet til kjøp av denne tjenesten.

Ansvarsområde 3510 – Økonomisk sosialhjelp

Innbefatter tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering som gjelder innbyggere i Høylandet, selv om tjenesten utføres av Namsos som vertskommune. Her er det usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene for 2024, avhengig av hva som skjer etter at introduksjonsprogrammet for flyktninger fra Ukraina er avsluttet.

Pleie- omsorgstjenesten

Ansvarsområde 3700 – Pleie og omsorg - administrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til saksbehandler og sekretær som utfører tjenester for de fleste avdelinger/enheter i helse og omsorg.

Ansvarsområde 3701 – Høylandet sykeheim pleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for sykeheimen.

Ansvarsområde 3703 – Høylandet sykeheim kjøkken

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens produksjonskjøkken.

Ansvarsområde 3704 – Høylandet sykeheim vaskeri

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av vaskeritjenester fra NAMAS vaskeri.

Ansvarsområde 3801 - Hjemmesykepleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

Miljøarbeidertjenesten

Ansvarsområde 3810 - Miljøarbeidertjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til området.

Ansvarsområde 3812 – Støttekontakter/avlastning

Innbefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til voksne.

Ansvarsområde 3815 – Ungdomsbolig

Omfatter drifts- og lønnsutgifter til institusjonstilbud til ungdom.

Ansvarsområde 3819 – Arbeidstilbud til funksjonshemmede

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av tjenester fra NAMAS.

Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg

I 2019-2018 så man behov for å få bistand av eksterne fagressurser til å ta en gjennomgang av status og utfordringsbildet innen helse og omsorg som grunnlag for å kunne rigge tjenestene for fremtidens behov og muligheter. Etter en anbudsrunde ble Ressurscenter for omstilling i kommunene (RO) valgt. RO startet sitt arbeid i oktober 2019, og avga sin sluttrapport «Omstilling og innovasjon innen helse og omsorg» 30.03.20. RO påpekte i sluttrapport kommet følgende observasjoner og anbefalinger:

- Endringer i demografi. – Større andel eldre og færre til å yte tjenestene.
- Høy andel brukere med stort bistandsbehov.
- Endringer i ønsker å behov. – Bo lengre hjemme, delta aktivt i samfunnet, leve uavhengig og selvstendig.
- Brukere/pasienter har mer kunnskap og andre forventninger.
- Brukere/pasienter ønsker og har krav på aktiv deltagelse i beslutninger knyttet til behandling og tjenestetilbud.
- Faglig og teknologisk utvikling medfører økte og nye behandlingsmuligheter lokalt.
- Nye oppgaver og ansvar overføres til kommunene.
- Behov for endret kompetanse blant ledere og ansatte, knyttet til framtidige behov.
- Behov for mer og tettere tverrfaglig samarbeid.
- Trangere økonomiske rammer.
- Behov for faglig omstilling og nye arbeidsmetoder for å sikre en bærekraftig framtidig helse- og omsorgstjeneste.
- Behov for økt bruk av velferds-, mestrings- og trygghetsteknologi.
- Nedslitt bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for dagens og framtidens drift, med stort behov for renovering og modernisering.

Med bakgrunn i koronaepidemien fikk oppfølgingsarbeidet med å konkretisere tiltak først et hovedfokus i 2021. Dette året ble det gjennomført et omfattende utvikling- og omstillingsarbeid i organisasjonen der flere prosjekt- og arbeidsgrupper ble etablert og jobbet med sine respektive mandat. Konkret ble det etablert en prosjektgruppe som hadde fokus på pleie og omsorgstjenestene og en prosjektgruppe med fokus på helsetjenester. I tillegg var det ressursgrupper som hadde fokus på følgende områder i) Nærværarbeid, ii) digitalisering, inkl. velferdsteknologi, iii) bygningsmasse innen helse og omsorg, iv) samarbeid med frivilligheten, v) kommunikasjon. En overordnet styringsgruppe hadde den overordna styringen av arbeidet.

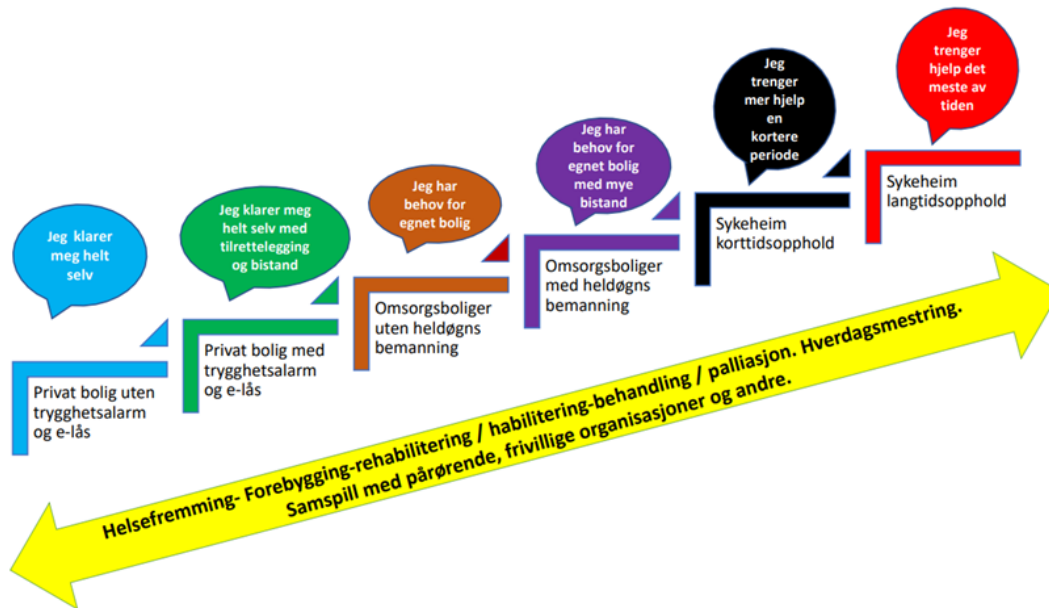
Prosessen var omfattende, og det ble satt godt fokus på mange viktige tema for dagens og morgendagens drift. Basert på råd og oppfølging fra RO-rapporten så en behovet for å redusere antall sykehjemsplasser fra 25 til 20 plasser og et fremtidig fokus der innbyggere kan bo i eget hjem lengst mulig (det være opprinnelig hjem eller etterhvert en omsorgsbolig som hjem).

Videre ble det satt fokus på bla.:

- Med utgangspunkt i omsorgstrappa å avklare målgruppe og tjenestetilbud for de ulike trinn, inkludert forslag til endrede tildelingskriterier og praksis.
- Med bistand av KS-konsulent ble det gjennomført en grundig og deltakende prosess med fokus på alternative arbeidstidsordninger/organisering innen pleie og omsorg. Dette som grunnlag arbeid med turnuslegging.
- Bevisstgjøring rundt bruk av kompetanse og kompetansestyrking.
- Forslag til utviklings av helsetjenestene, som blant annet satte fokus på styrket koordinering og forebyggende arbeid. Det ble også reflektert over områder som kan gi videre inntektsmuligheter.
- Nærværarbeid. På flere områder innen helse og omsorg har en over tid har en i perioder hatt et relativt høyt sykefravær og dette har blitt gitt betydelig fokus.
- Mulighetene knyttet til digitale løsninger, spesielt velferdsteknologi, både ved institusjon, men også for hjemmeboende.
- Vurdere muligheter knyttet til samarbeid og samspill med frivilligheten.
- Helse og omsorgsbygg. Det ble gjennomført en omfattende prosess knyttet til bygningsmassen innen helse og omsorg. Dette omfattet bla. forslag til både renovering og delvis ny bygningsmasse knyttet til helse og omsorgsbygget (sykehjemmet) samt økte boligbehov knyttet til miljøarbeidertjenesten (bofellesskap).

Det ble høsten 2021 fattet politisk vedtak om å redusere antall sykehjemsplasser og etablere en tilnærming i tjenestene slik at innbyggere kan bo lengst mulig hjemme. Dette være seg hjemme i egen bolig eller en omsorgsleilighet. Konkret ble det fattet vedtak om å redusere sykehjemsplasser fra 25 til 20 plasser.

Pleie- og omsorgstrappa - skjematisk framstilt

Flere tilrådninger fra denne prosessen har blitt iverksatt, men flere gode anbefalinger og satsinger har blitt noe forsinket mht. oppfølging og gjennomføring (blant annet grunnet flere leder- og ansatte skifter innen helse og omsorg). Anbefalingene og arbeidet med omstillingsarbeidet i 2021 gir nå godt fokus og danner grunnlag for videre utvikling og drift av tjenestene i 2024 og årene fremover. Ikke minst danner dette bakteppet for tiltak/grep som foreslås i økonomiplanen.

9.4.2 Økte utgifter innen helse og omsorg

9.4.2.1 Helseplattformen

Viser til pkt. 9.1.1.1.1.

9.4.2.2 - Økte utgifter ressurskrevende tjenester.

Fra 2021 er det meldt om flere yngre brukere med stort omsorgsbehov, og økt behov for ressurser til miljøarbeidertjenesten. Tjenesten ble da styrket med denne begrunnelsen – økt antall yngre brukere med større omsorgsbehov i 2022-budsjettet. Når kostnadene med omsorgstjenesten for den enkelte bruker overstiger et innslagspunkt på kr 1.608.000, kan kommunen søke staten om støtte av 80 % av kostnadene over dette innslagspunktet. Det er flere brukere som gis et tjenestenivå som nærmere seg innslagspunktet for statstilskudd. For 2024 er det fra regjeringen foreslått en økning på innslagspunktet, som er betydelig høyere enn lønns og prisveksten.

Vurdering: I denne planperioden ser en at det er utfordrende å klare å videreføre dette nivået, og tjenesten må se om det er smartere måte å bruke de ressursene en har, slik at kommunen gir brukerne de omsorgstjenesten som er lovpålagt.

9.4.2.3 - Reduserte egenandeler/refusjoner som er budsjettert for mye på legetjenesten og sykeheimen.

Korrigerer i denne økonomiplanen disse beløpene slik at de blir mer realistiske i forhold til de inntektene som faktisk kommer inn, jfr. erfaringstall fra 2020 og 2021. Dette utgjør en mindreinntekt på helse og omsorg på kr. 900.000. En del av dette inntektsbortfallet forklares med at:

- Vi har en av fastlegene er under ALIS utdanning (Allmennleger i spesialisering). For lavere produktivitet, utbetales det ett årlig ALIS tilskudd på kroner 567 000,-
- Vi selger ut en stillingsprosent til Namdal Rehabilitering, noe som medfører redusert inntekt på legekantoret i perioden vedkommende fastlege er borte.
- Vi har fått på plass en 20 % stilling som kommuneoverlege som p.t en av fastlegene innehar, i denne 20 % bortfaller også inntektene på legekantoret.

Vurdering: Inntektene er oppdatert. Mindreinntekten må tas inn på helse og omsorg.

9.4.2.4 Kommunepsykolog.

Dette er en lovpålagt tjeneste som en tidligere ikke har funnet rom for. Det er i tillegg til lovkravet, økende behov for denne tjenesten i kommunen. Ved økt bosetting av flyktninger fra Ukraina, har behovet for kommunepsykolog økt. Dette for veiledning av de som utøver de kommunale tjenestene opp mot brukergrupper, og oppfølging av enkeltpersoner.

Vurdering: Omfanget og kostnaden av tjenesten må konkretiseres og implementeres som en tjeneste i løpet av 2024.

9.4.2.5 Velferdsteknologi.

VINA prosjektet ble avsluttet 31.12.2022 og en plan for videre implementering av velferdsteknologiske løsninger innenfor helse og omsorg, er utarbeidet. Det har kommet på plass 2 stk 20 % stillingsressurser innenfor helse og til dette arbeidet. Det er for disse, søkt ut kompetanse og innovasjonsmidler fra Statsforvalteren, til videreutdanning Velferdsteknologi 30 st.p . Det er i tillegg innenfor dette området, utarbeidet en egen strategiplan som er innlemmet i kommunen sin overordnede plan for digitalisering.

Vurdering: Det er gode tilskuddsordninger innenfor dette området, som det må søkes på i vår framtidige satsing. Utover dette er det ikke funnet rom for ytterligere satsing enn det som allerede er satt i gang i 2023

9.4.2.6 Stipendordning sykepleiere og vernepleiere

Rekruttering av sykepleier- og vernepleierkompetanse er en varslet utfordring, der vi må legge til rette for utdanningsforløp for de som er motivert for dette. Det har kommet på plass en stipendordning for disse yrkesgruppene med virkning fra og med 2023. I denne stipendordningen, kan nevnes:

- Det deles ut inntil 2 stipend hvert år og søkere i Høylandet kommune prioriteres.
- Kun heltidsstudenter eller studenter som velger et 4-årig studieløp kan få stipend.
- Dersom studenten ikke allerede har et fast ansettelsesforhold i Høylandet kommune, vil studenten få fast ansettelse i 20 % stilling innenfor Pleie /Omsorg under studietiden.
- Studentene er sikret jobb i sommerferier og etter endt utdanning.

- Det utbetales 50 000,- i utdanningsstipend for hver av studentene i en 3 års periode.
- Det er en bindingstid på 2 år etter endt utdanning.

Vurdering: Stipendordningen er finansiert av eksterne kompetansemidler og vil fortsette med 2 nye i 2024 i tillegg til de som allerede har fått stipend i 2023.

9.4.2.7 Stenging SFO i ferier

I oppvekst sitt forslag til innsparing, ligger stenging av SFO i ferier. Dette tilbudet benyttes av brukere fra Miljøarbeidertjenesten. Helse må ved en eventuell stenging av tilbudet, oppbemanne med ressurser når behovet for tjeneste fra miljøarbeidertjenesten øker for disse dagene.

Vurdering: Denne kostnaden er avhengig av kommunestyret sitt vedtak vedrørende innsparingsforslag oppvekst om stenging av SFO i ferier. Kostnadsestimatet må utarbeides deretter, men en del av disse brukerne kommer inn under ordningen “Ressurskrevende brukere”. Utfordringen er og har vært å få tak i kompetanse.

Forslag til innsparingstiltak i helse og omsorg for 2023

Mellom 86 % og 87 % av helse og omsorgs utgifter er knyttet til lønn. Tiltak knyttet til innsparingskrav vil derfor naturlig nok i stor grad være knyttet til reduksjon av stillingsressurser, selv om man også leter etter muligheter for å øke inntektene.

Som beskrevet er det blitt gjennomført en prosess med omstilling og innovasjon innenfor helse- og omsorgstjenesten. Behovet for en slik prosess er beskrevet under «Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg». Kort oppsummert: Dagens drift av helse- og omsorgstjenester ligger betydelig over kommunens økonomiske rammer. I tida framover vil det bli flere eldre og færre i arbeidsdyktig alder. I løpet av neste 5. års periode vil ca 15 % av dagens medarbeidere slutte pga oppnådd pensjonsalder. D.v.s. at helse og omsorg skal levere tjenester til flere innbyggere med mer kompliserte behov, for mindre penger og med færre ansatte.

Følgende innsparingstiltak og nye tiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

		Tall i hele tusen			
Innsparinger og nye tiltak		Omstillingen får konsekvens for årene			
Rammeområde 3 - Helse og omsorg	Ansvar	B-2024	B2025	B2026	B-2027
Effektivisering av legetjenesten	3300	-240	-481	-481	-481
Effektivisering av omsorgstjenestene og innsparing som følge av velferdsteknologi	37* /38*	-500	-1000	-1000	-1000
Videreutdanning, kompetanse og innovasjon	3701	-100			
Reduserer 50 % stilling i miljøarbeidertjenesten	3810	-313	-313	-313	-313
Effektivisering i institusjon	3701	-200	-655	-655	-655
Nye driftstiltak:					
Prosj.1200 bosetting av 15 flyktninger 2024	3510	240	100	180	360
Prosj.1200 bosetting av 10 flyktninger 2025	3510		250	250	500
Sum innsparing og nye tiltak helse og omsorg		-1113	-2099	-2019	-1589

Ansvar 3300 Effektivisering legetjenesten – reduksjon 240 000

Tiltaket innbefatter en effektivisering av legekantoret der det ses både på muligheter for økte inntekter samt reduserte kostnader. Er en oppfølging av en pågående omstilling på enheten.

Ansvar 3810 Miljøarbeidertjenesten: Innsparing som følge av velferdsteknologi.

Reduksjon kr 250 000,-

En har i 2023 fått på plass 2 stk 20 %v stillinger som skal jobbe med velferdsteknologi. Disse startet høsten 2023 på en 30 studiepoengs videreutdanning innen velferdsteknologi. I tillegg har vi i fått på plass en plan for digitalisering med en plan for velferdsteknologi som underplan. Summen av disse satsningene, forventes det at vi tar effekter av ifra 2024

Ansvar 3700: Pleie og omsorg – Innsparing som følge av velferdsteknologi.

Reduksjon kr 250. 000

En har i 2023 fått på plass 2 stk 20 %v stillinger som skal jobbe med velferdsteknologi. Disse startet høsten 2023 på en 30 studiepoengs videreutdanning innen velferdsteknologi. I tillegg har vi i fått på plass en plan for digitalisering med en plan for velferdsteknologi som underplan. Summen av disse satsningene, forventes det at vi tar effekter av ifra 2024

Ansvar 3701 Høylandet sykeheim pleie Videreutdanning, kompetanse og innovasjon.

Reduksjon kr 100 000,-

Vi har muligheter til å føre en del av lønnskostnadene for de som har fått permisjon med lønn for å ta videreutdanning, på tilskuddsmidlene fra Statsforvalteren.

Ansvar 3810 Miljøarbeidertjenesten: Redusere 50 % stilling. Reduksjon kr 313 000,-

Det vil være viktig å hensynta Helsepersonellkommissjonen sin rapport "Tid for handling" mtp oppgavefordeling, organisering og prioriteringer. Likevel vil det som nevnt tidligere, være behov for økte ressurser hvis SFO stenger i ferier

Ansvar 3701: Høylandet sykeheim pleie: Effektivisering institusjon Reduksjon kr 200.000

Stipendordning vedrørende utdanning sykepleiere/vernepleiere dekkes nå av Statsforvalteren. Det vil videre være viktig å hensynta Helsepersonellkommissjonen sin rapport "Tid for handling" mtp oppgavefordeling, organisering og prioriteringer.

Nye driftstiltak

Økte kostnader vedrørende økning i økonomisk sosialhjelp ved integrering av evt nye ukrainske flyktninger.

Virksomhetsplan for helse og omsorg i 2024:

1. Videreføre helhetlig omstilling-utviklings prosess i enheten, basert på RO sin rapport fra 2019 og påfølgende arbeidsgrupper
2. Gjennomføre tjenesteutvikling som setter fokus på å redusere institusjonsplasser til at flere kan bo hjemme lengt mulig.
3. Gjennomgå/revidere tildelingspraksis av tjenester innenfor alle avdelinger/enheter og iverksette avklart praksis.
4. Ta i bruk velferdsteknologi innen aktuelle områder. Herunder fokus på kunnskap og nye arbeidsmetoder.
5. Avklare og sikre samarbeid med frivilligheten.
6. Kompetansemobilisering. Rett kompetanse på rett plass til riktig tid. Fag-/kompetanseteam på tvers.
7. Legge til rette for aktivt leder- og medarbeiderskap.
8. Videreføre tilrettelagt utdanning som sikrer god kompetanse.
9. Evaluere og videreføre stipendordningen for sykepleiere/vernepleiere.
10. Gjennomføre økt salg av legetjeneste og utrede andre inntektsmuligheter i legekantoret

9.4.3 Bevilging av Øremerkede tilskudd fra rammeområde 3.

Tilskudd til Høylandet frivilligsentral (Ansvar 3832)

Tilskuddet til frivilligsentraler er blitt lagt som øremerket finansiering f.o.m. 2021 og blir utbetalt over kulturdepartementets budsjett. I 2023 fikk kommunen, fra Lotteri- og stiftelsestilsynet, utbetalt kr. 471 198 til drift av frivilligsentral. I tillegg må frivilligsentralen finansieres minimum 40 % lokalt (av kommunen). For 2023 utgjorde dette kr 314 132. Til sammen kr. 785 330 ble utbetalt til Høylandet frivilligsentral i driftstilskudd 2023. Ordningen videreføres. Tilskudd fra kommunen skal utgjøre minst 40% av samlet tilskudd, 60% fra Lotteri- og Stiftelsestilsynet.

9.5 Rammeområde 4 - Teknisk

Fra driftsåret 2023 har en samorganisert teknisk og næring/landbruk. De har fremdeles to rammer i økonomiplanen, men ledes av teknisk sjef. Nå innbefatter den nye organiseringen teknisk og næring: teknisk, næring, jordbruk, skogbruk, utmarksforvaltning, samt det nye prosjektet ILAG som vi har sammen med fylkeskommunen

9.5.1 Avdeling for teknisk drift – ved teknisk sjef

Enhet for teknisk drift omfatter fagområdet teknisk kontor, byggesaksbehandling, kart og oppmåling, matrikkel og GIS. I tillegg omfatter teknisk drift av kommunale veger, gateløys, VAR-tjenester, brann, drift av kommunale formålsbygg, utleieboliger, næringsbygg og andre kommunale eiendommer.

Byggesaksbehandling

Ivaretas av avdelingsingeniør ved teknisk kontor

Oppmåling/kart

Oppmåling kjøpes i dag av Ing. Jorleif Lian AS. Tidligere ble denne tjenesten kjøpt av Grong kommune, men på grunn av kapasitetsutfordringer i Grong, kjøpes tjenesten i dag av privat aktør. Matrikkelføring ivaretas av teknisk kontor.

GIS

Alle kommuner i indre Namdal deltar i fellesprosjektet GIS som tidligere. Videre er vi deltakere i Geovekstsamarbeidet, som er et samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon mellom Norges energiverksforbund, Kommunenes Sentralforbund, Landbruks-departementet, Statens vegvesen, Statens kartverk og Televerket.

Renholdstjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere i 100% stilling. samt to vikarer. Det er også tatt inn en person på tiltak gjennom NAV fra høsten 2023. Det ble gjennomført en god prosess med å fokusere på riktig nivå på renholdet i alle kommunale bygg i 2019/2020, og derigjennom effektiviserte vi bort en 50% vikarstilling samtidig som en innarbeidet renhold av den nye Hållinghallen. I budsjettforslaget er det innarbeidet til sammen 550 % lønn renhold faste stillinger.

Vaktmestertjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere samlet i 417 % stillingsressurs på vaktmestertjenesten. Den ene av disse gikk fra 01.06.2023 av med AFP i 20% slik at denne ressursen reduseres tilsvarende. Vi har en fleksibel vaktmestertjeneste med kompetanse på ulike fagområder som gjør at vi løser daglige driftsoppgaver med begrenset innleie av eksterne aktører. Vi har tradisjon for å være serviceinnstilte, men også for vaktmestertjenesten må vi i 2024 fokusere på å gi riktige tjenester i fht. den økonomiske ramma vi har.

Offentlige områder parker etc.

Vi har også i 2023 leid inn NAMAS til å ivareta det av parker og grøntområder vi ikke har ressurser til å ivareta selv. Avtalen med NAMAS forutsettes videreført.

Kommunale veier

Kommunale veier er i år som tidligere år budsjettområdets en av de største utgiftspostene. Men god infrastruktur i kommunen er nødvendig for å opprettholde næringsaktivitet og bosetting, og derfor helt nødvendig. Med mindre siste tertial byr på ekstreme værforhold, kan det se ut til at vi dette året kan klare å holde oss innenfor budsjetttramma for veg. Like fullt bør vi ha fullt fokus på dette budsjettområdet, slik at vi vet at vi får best mulig utnyttelse av ressursene. Både sommer og vintervedlikehold er satt ut til eksterne entreprenører, og dette ser ut til å fungere bra.

Framkommelige veier er en forutsetning for at folk skal kunne bo i grendene våre. Totalt har kommunen 32,4 km kommunal veg inkl. gang-/sykkelveg. Da mye av vår vegstruktur består av grusdekke, krever dette kontinuerlig vedlikehold. Dette gjelder for dekke, grøfter, stikkrenner++ Det ble i 2021 utarbeidet en veivedlikeholdsplan. Det tiltaket som kan gjennomføres og har størst virkning er privatisering av veier.

Det har kommet en henvendelse fra Hammer veglag om mulighetene for at kommunen kan ta tilbake Hammer vegen til kommunalt eierskap. Ut ifra en vurdering der det allerede er problemer med å holde de kommunale veiene i forsvarlig og god stand, kan vi ikke se at det er midler til dette for neste planperiode. Om det i løpet av planperioden skal tas en vurdering av dette, mener vi det da må tas en generell gjennomgang av alle kommunale veier slik at det blir likebehandling.

9.5.1.1 Generell styrking av vegvedlikeholdsbudsjettet

Vi har et etterslep på vedlikehold som vi de siste årene aktivt har jobbet for å ta igjen noe av. Vi sliter likevel med å ta igjen dette etterslepet. En økning i forhold til behovet i vegvedlikeholdsplanen er ønskelig. Det refereres til Vegplan PS 57/21 som ble behandlet 28.10.2021 for tilstand og prioriteringer på vei. Det kan samtidig nevnes at Høylandet Kommune bruker vesentlig mindre i vegvedlikehold pr km vei kontra de vi kan sammenligne oss med. Ref. tabell under.

6.1.2 Sammenlignbare tall med andre kommuner

Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate inkl. gang- og sykkelveg:						
År	Høylandet	Grong	Overhalla	Kostra gr 06	Landet eks Oslo	N-T
2018	123296	95216	97559	96708	140444	140092
2019	106815	100353	113971	101757	147675	149748
2020	82407	95706	119721	109356	150639	148346

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for ekstra midler til vedlikeholdsbudsjettet i planperioden.

9.5.1.2 Kommunale bruer

Det ble sommeren 2019 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 2.965.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig plan (som en investering).

Det refereres også her til Vegplan for tilstand og prioriteringer av bruer.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å avsette driftsmidler til disse tiltakene i denne planperioden.

Kommunale vannverk

Midtre Høylandet vannverk har pr dato god kapasitet. Automatikken på grunnvannsbrønnene på Vadamoen er skiftet ut, og fungerer godt. Oppgradering av reservevannforsyningen ble litt mer komplisert enn vi hadde sett for oss, ble ferdigstilt i 2021.

Vassbotna vannverk, tilknyttet Overhalla vannverk, fungerer godt. I forbindelse med ferdigstilling av reservevannkilden har vi flyttet det gamle høydebassenget fra Vassbotna til Høylandet. Vi har også demontert og ryddet opp i pumpehuset på Brekka og det gamle anlegget der vannet var tatt fra Grongstad vatnet. I tillegg er brønnpumpene i Brekka nå fjernet.

Kommunale avløpsanlegg

Vi har kommunale avløpsrenseanlegg (renseanlegg) med biologisk/kjemisk renseprosess i sentrum og i Vassbotna. Disse fungerer tilfredsstillende, noe prøveresultater på rensegrad viser. Men vi har noen luktproblemer når slammet skal avvannes, og dette klarer vi ikke å få rettet på med dagens utstyr. Den mekaniske drifta av renseanlegget i sentrum har også vært kilde til stor bekymring, da også denne er fra åttitallet. Ifølge faglige vurderinger/råd fra ressursperson ved NTNU, er renseanlegget svært gammelt innenfor sitt slag og blir i så måte svært sårbart mht. drift og reparasjoner (inkl. tilgang til reservedeler).

Vi har et kommunalt infiltrasjonsanlegg på Kongsmoen som fungerer, men det vil i forbindelse med hovedplan for vann og avløp bli foretatt en kartlegging av dette.

Det ble i 2020 tatt i bruk et minirenseanlegg på avløp for Vadamoen boligområde, slik at dette nå er forskriftsmessig, nytt, og har god kapasitet. Det vil etter at hovedplan er ferdig bli tatt en kalkulasjon på om det skal påkobles flere abonnementer på dette. Det er flere hus på oversiden som er rimelig enkel å få koblet på.

9.5.1.3 Hovedplan for vann og avløp

Høylandet kommune har ikke en godkjent hovedplan for vann og avløp og arbeidet med å få utarbeidet en plan er i gang. Planen skal gi et helhetsbilde av infrastrukturen til kloakk, overvann og drikkevann. Dette inkluderer pumpestasjoner, høydebasseng, trykkøkningsstasjoner og all styring og overvåkning som tilhører dette. Dette er en plan som skal ha kartlagt alt av infrastruktur, rørnett, kummer, strømtilførsel og svakheter med eksisterende anlegg. Denne planen skal brukes som et arbeidsverktøy når det skal tas avgjørelser i forhold til nye investeringer på områdene i fremtiden. Mye av ledningsnettet er digitalisert, men planen skal også inneholde en tilstandsanalyse av alle kummer, sluser og rørnett som naturlig faller inn under dette punktet. I forhold til drikkevann er dette en plan som mattilsynet har etterspurt de to siste årene i forbindelse med revisjon av ros analysene i forhold til leveringssikkerhet på vann.

Vurdering: Det er i planen innarbeidet 1,0 mill. kroner til innleie av ekstern bistand for gjennomføring av dette arbeidet. Fordeling av kostnadene på disse feltene er ca. 60% på kloakk / overvann og 40% på drikkevann. Kostnaden for dette skal dekkes opp av selvkost.

Kommunale bygg

Kommunens bygningsmasse har i løpet av 2023 blitt enda et år eldre, og vi ser fortsatt at det er behov for oppgraderinger på ulike bygg. Vedlikeholdskostnadene vil øke med alderen på bygget. Det har blitt utarbeidet en vedlikeholdsplan over kommunale bygg som gir en god oversikt over behov og gir grunnlag for hva som må prioriteres for oppfølging.

Barnehagen har fått en nybygd avdeling og nye personalrom, utbedring av resterende gammelbygg, samt nytt uteområde. Barnehagen har slik fått et skikkelig løft.

De byggene som er klargjort for vannbårenvarme er påkoblet fjernvarmeanlegget som driftes av Høylandet bioenergi AS. Leveransen har vært stabil og det har vært veldig lite driftsforstyrrelser.

Hållinghallen har nå vært i drift en periode, og dette er et bygg som fungerer veldig bra. Det er lite driftsforstyrrelser, men det krever ganske mye å følge opp alt det teknisk, samt renhold av et slikt bygg.

Det ble i 2019 kjøpt et næringsbygg i sentrum, som ble istandsatt for utleie av kontorlokaler – Hållingsmia. Etter sommeren 2022 har tre av kontorene stått tomme noe som påvirker inntektene til dette kapitlet.

9.5.1.4 *Utgifter til vedlikehold av kommunale bygg*

Det ble i 2020 utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg, som viser at vi har et stort vedlikeholdsetterslep. Vedlikeholdsbehovene og etterslepet på vedlikehold er store. Det refereres til vedlikeholdsplan på bygg ref PS56/21 som ble behandlet i KS 28.10.2021.

Dette har gitt oss grunnlag for å ferdigstille en boligpolitisk handlingsplan, og slik ha et grunnlag for å si noe om hvor mange og hvilke bygg man skal ha i kommunalt eie fremover. Det blir viktig å avklare om det er bygg som kommunen er best tjent med å selge – både mht. mulige inntekter samt å redusere vedlikeholdskostnaden både på kort og lengre sikt.

Teknisk enhet ber om en generell styrking av bygg vedlikehold/oppgradering i 2024, jfr. behov i vedlikeholdsplan.

Vurdering: Dessverre ser det ut som det også for 2024 ikke vil være rom for videreføring av de ekstra vedlikeholdsmidlene, noe vi anser som meget beklagelig.

Brannvesen:

Vi har felles brannvesen gjennom Namdal brann- og redningsvesen sammen med Grong og Overhalla kommune der Grong kommune er vertskommune. Dette en ordning som fungerer bra, men som utgjør en stor del av budsjettet vårt. Vi jobber fremdeles med å finne en løsning på

utfordringene rundt brannstasjonen etter tilsynet i 2016. Tilsynet konkluderte med behov for oppgradering med etablering av rene og skitne soner, vaskemuligheter, dusjer etc. Dette fremkommer i krav fra Arbeidstilsynet, samt i henhold til forskrifter. Nå er plassering avklart, og bygging av ny stasjon vil starte våren 2024

Feiing

Feiertjenesten er etablert under Namdal brann- og redningsvesen med 2 faste stillinger som utfører feiing og tilsyn i kommunene Høylandet, Grong og Overhalla. Erfaringer så langt er at dette er en ordning som fungerer godt og videreføres i henhold til vertskommuneavtalen vedr. Namdal brann- og redningsvesen. Fra 2019 er også feiing av fritidsboliger innlemmet i vertskommunesamarbeidet. (Se omtale av gebyrsatser i pkt. 4.3)

Renovasjon

I beregning av renovasjonsgebyret, har en tatt utgangspunkt i MNA sitt forslag til gebyrsatser for 2023 og lagt til kr 50,- til dekning av kommunens egne administrative kostnader. (Se omtale av gebyrsatser i pkt. 4.3)

Slamtømmeordningen

Kommunestyret vedtok i mars 2019 å inngå avtale med MNA om at de administrerer slamtømmeordningen heretter. Etter mange år med økning i akkumulert underskudd på denne ordningen, vedtok kommunestyret i møte 23.09.2021, sak 47/2021 at slamavgiften fastsettes i hht foreslått slamavgift fra MNA med et påslag av kr 600,- til dekning av administrative kostnader og delvis inndekning av akkumulert underskudd. Dette videreføres i 2024. (Se omtale av gebyrsatser i pkt. 4.3)

Innsparingstiltak:

		Tall i hele tusen			
Innsparinger og nye tiltak		Omstillingen får konsekvens for årene			
Rammeområde 4 - Teknisk drift	Ansvar	B-2024	B2025	B2026	B-2027
Reduksjon vegvvedlikehold	4560	-200	-200	-200	-200
Nye driftstiltak:					
Etablering av lydisolertrom i tilknytning til SFO	4721	38			
Sum innsparing og nye tiltak Telnisk drift		-162	-200	-200	-200

Det har de siste tre årene vært en gjennomgang og fokus på kostnader i forbindelse med teknisk drift. Rutiner og bemanningsbehov er gått igjennom for alle avdelingene. Det er redusert lønnskostnader samt at vi har tatt inn Hållinghallen uten å få økt opp for dette. Fra 01.02.2022 har vi redusert en vaktmesterstilling. Vi gikk ytterligere ned med 20 % stilling grunnet naturlig avgang fra 01.04.2023. En av våre vaktmestere er utleid til Namdal rehabilitering i 80%. Dette vil si at vi fra 01.04.2022 har 280% ressurser for å utføre vann, avløp pluss alle bygningsmasse. Vi anser det som meget utfordrende å utføre disse oppgavene med mindre ressurser enn vi allerede har.

Virksomhetsplan for teknisk drift i 2024:

- Starte arbeidet med arealplan
- Forestå gjennomføring reguleringsarbeid.
- Gjennomføre helhetlig ROS for Høylandet
- Forestå prosjektledelse samt byggeledelse av ny brannstasjon
- Forestå prosjektledelse samt byggeledelse for oppstart av nytt renseanlegg
- Gjennomføre utbygging av en 2mannsbolig på Vargeia
- Komme i gang med boligsatsing på Børstad med småhus
- Få gjennomført kjøp av to leiligheter på Elveparken.
- Få satt i gang og gjennomført oppgradering av Børstadveien
- Gjennomføre anbudskonkurranser på investeringsprosjekter.
- Gjennomføre bytte av ventilasjon på administrasjon på skolen
- Gjennomføre bytte av ventilasjon på tannlegekontoret.
- Ferdigstille renovering av Vargeia 149

9.6 Rammeområde 6 - Næring

Det har vært behov for å styrke kommunens ressurser på næring, og i august 2023 ble det ansatt en Fagleder for Næring og Utvikling. Det har også vært behov for å knytte Teknisk, Næring og Landbruk (jord og skog) tetter sammen enn tidligere og er nå under felles ledelse av teknisk sjef.

Høylandet er nå med i distriktssatsingen I-Lag sammen med 5 andre kommuner. Det er ansatt en egen prosjektleder i 100% stilling. Næring, Landbruk og I-Lag prosjektet har nå 4 fulle stillinger. Kommunen ønsker å legge vekt på å være en aktiv tilrettelegger og rådgiver for lokalt næringsliv der nettverksarbeid og kobling mellom relevante fag- og kompetansemiljø blir viktig. Fagleder Næring og Utvikling vil behandle søknader om støtte og tilskudd fra lokalt og regionalt næringsfond.

Landbruksavdelingen ivaretar jordbruk, skogbruk og miljø, og består av jordbrukssjef og skog/naturforvaltningskonsulent. Avdelingen sørger for veiledning og forvaltning av saker som skal behandles i henhold til Konesjonsloven, Jordloven, Viltloven, Naturmangfoldloven, Skogloven, Motorferdselsloven (utmark og vassdrag) og Forpaktingsloven. Avdelingen behandler også søknader om produksjonstilskudd og regionalt miljøtilskudd i tillegg til en rekke andre ordninger for landbruket. Landbruksavdelingen ivaretar også kommunens miljørelaterte oppgaver med bl.a. viltforvaltning, forurensning, fisk og vann. I tillegg står de for kommunal forvaltning av Høylandets åtte naturreservater, og driver en rekke prosjekter bl.a. med bekjemping av fremmede skadelige arter. Avdelingen ivaretar også sekretærfunksjonen for Høylandet fjellstyre.

Klimaarbeid inngår også i arbeidsoppgavene til avdelinga. Søknader om midler, og det å gjennomføre klimafokus i det hverdagslige kommunale arbeidet styres herfra.

9.6.1 Fagteam Næring og utvikling

Utgifter med landbruk og miljøforvaltning samt næring er blitt flyttet til rammeområde 6 som et fagteam for Næring og Utvikling med virkning fra budsjettåret 2023.

		Tall i hele tusen			
Innsparinger og nye tiltak		Omstillingen får konsekvens for årene			
Rammeområde 6 - Næring	Ansvar	B-2024	B2025	B2026	B-2027
Deler av jordbruksjefstillingen vakant i 2024	6200 / 6300	-250			
Nye driftstiltak:					
Kommuneplanens arealdel	6101	250	500	250	
Sum innsparing og nye tiltak Næring		0	500	250	0

Virksomhetsplan for Næring og Utvikling i 2024:

- Ferdigstille plan for Dagsturhytta
- Revidere Næringsplan, inkl. landbruk
- Aktivt bidra til god næringsutvikling på Høylandet
- Bistand og oppfølging for aktører som vil satse på andre typer tilleggsnæring
- Arbeide videre med Tilleggsnæring f.eks Grønne Perler/overnatting/mat/opplevelser

- Forvalte lovverk som er tillagt landbrukskontoret
- Forvalte tilskudd som er tillagt landbrukskontoret
- Arrangere landbruksdager og landbrukskonferanse
- Etablere strukturer for diverse næringsfora
- Klargjøre om det blir utbygging av Ytteråa kraftverk
- Boligutvikling, Bo og Bli lyst og næringsutvikling (I-LAG)
- Oppfølging og veiledning mot gårdbrukere mht. til fremtidige planer /drift. Spesielt fokus på å være synlig i fht nye gårdbrukere, og på å bistå til utvikling av det tradisjonelle landbruket.
- Oppfølging for aktivt skogbruk. Deltagelse i prosjekt skogsatsing Trøndelag.
- Organisering av jakt/ fiske spesielt og utmarksnæring generelt, og bistå aktører som ønsker å utvikle dette til en næring

9.6.1.1 - Revisjon kommuneplanens arealdel

Kommunestyret vedtok i møte 07.09.2023 kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2023 – 2034.

Det vil derfor være naturlig at en fortsetter med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Sist vi reviderte arealplanen var vi i teknisk samarbeid med Grong kommune. Arbeid med spesielt arealplan er krevende og krever kompetanse, og man bør sette av noe ressurser til dette uavhengig av hvem som skal gjøre jobben.

Vurdering: Det er i denne planen foreslått bevilget kr 250.000 til oppstart av dette arbeidet i 2024, og med en videreføring i 2025 med kr 500.000 og en ferdigstilling i 2026 med kr 250.000. Totalt kostnadsbehov på kr 1 mill. kroner.

9.7 Rammeområde 5 - Kirkelige formål

Under ansvaret kirkelige formål ligger bevilget driftstilskudd til Høylandet sokn. Høylandet sokn har 1,45% stilling. De har ansvaret for drift og vedlikehold av 3 kirker – Høylandet kirke, Kongsmoen kirke og Drageid kirke med tilhørende kirkegårder.

9.7.1 Høylandet sokn – behov for økning av driftsmidler

Høylandet fellestråd har i møte 29.08.2023, sak 31/2023 behandlet økonomiplan for perioden 2024 – 2027, og de har to driftstiltak på sin prioriteringsliste:

- 2024 - Økt ramme som følge av lønnsoppgjøret 2023 - kr 21.000,-
økningen er differansen mellom 5,4 % og 3 %
- 2023 - Restaurering av kirkemur ved Høylandet kirke – kostnad kr 120.000,-.

I saksutredningen til Høylandet fellestråd skriver de;

Høylandet kirkelige fellestråd har hatt kontakt med Museet Midt, Interreg og Høylandet kommune om å få arrangert et kurs i tørrmuring av kistemur på Høylandet. Kurset vil da foregå på den sammenraste muren ved Høylandet kirke. Kurset ble i våren 2022 avlyst grunnet liten påmelding. Høylandet kirkelige fellestråd må derfor opprettholde ønske om å få restaurert kirkemuren ved hjelp av tilskudd fra kommunen. Muren er forsøkt satt opp av bygdefolk tidligere, men raser ut igjen ettersom dette er et fagområde som krev

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

9.8 Andre tiltak

9.8.1 - Arbeid med tilflyttersatsing og bolyst

Med bakgrunn i synkende folketall de siste årene er det viktig med prioritert fokus på bolyst og tilflyttersatsing i kommunen. Det er etablert en prosjektgruppe med mandat å utarbeide en plan samt å koordinere dette arbeidet. Det er ikke funnet rom for generelle midler til denne satsinga i økonomiplanen og arbeidet må i utgangspunktet utføres av eksisterende stillingsressurser i kommunen. Det blir imidlertid viktig å aktivt søke ut prosjektmidler til dette arbeidet. En del konkrete tiltak er lagt inn i handlingsplan for 2024-2027, samt at det er utarbeidet en egen plan for dette.

9.8.2 Utbygging av bredbånd i Høylandet

Med bistand fra Trøndelag Fylkeskommune ble det i 2019 foretatt en kartlegging/ gjennomgang av bredbånd og mobildekningen i hele kommunen. De siste årene har det blitt foretatt utbygging rundt Øievatnet til Rosendal og Mjøsundet, Brøndbo Industriområde med Telenor som utbygger.

NTE Marked AS har gjennomført bredbåndsutbygging i områdene Skarland, Okstad, Almås, Grongstad/Mørkved/Aavatsmarka, Børstad/Lilleenget samt Vassbotna.

Nå er det vedtatt fiberutbygging også på Tyldum/Hammer og Kongsmoen. Siste område som skal få fiber, blir Brembu. Dette er nå ute på anbud og leverandør vil bli valgt i slutten av 2023.

9.8.3 Lakseveg nord

I samarbeid med Trøndelag fylkeskommune er det igangsatt et forprosjekt for utbedring av Lakseveg Nord Rørvik til Gartland. De tre kommunene Høylandet, Nærøysund og Grong er blitt utfordret på en egenandel på ca. 2,5 mill. til planarbeid. Fordelingsmodell mellom de tre kommunene er ikke endelig avklart men Høylandet kommune er forespeilet at de må dekke inntil kr. 250.000 av disse plankostnadene. Det har imidlertid dratt ut i tid å få en avklaring av prosessen fremover. En sak på disse kostnaden må legges frem til politisk behandling så snart disse kostnaden er endelig avklart. Det er ikke funnet rom for å ta dette over eksisterende rammer og det må legges opp til bruk av fondsmidler for slike kostnader.

9.8.4 Mobildekning Lakseveg nord og Høylandet sentrum

Det har tidligere vært planlagt en mast på Råum. Denne planen er nå skrinlagt. Et tidligere behov for en sammenkopling mellom mast på Råum og Lilleenget for å mobilutfall (via hovedmast på Geitfjellet), er blitt løst med at det er lagt fiber til masta i Lilleenget.

Mast Småklumpan; Når en mast settes opp, er det krav om nok strømkapasitet til at flere utbyggere kan etablere seg i masta. Det er ikke nok strømkapasitet på trafoen ved Loddoenget til å få koblet på en mast på Småklumpan med disse kravene. Tilførsel av strøm fra Brembu blir en så stor økning i kostnadene på denne masta, at også denne masta er skrinlagt. Det er krav om nok strømkapasitet til at flere utbyggere kan kobles på masta.

9.9 Oversikt over behovet for nye driftstiltak og innsparingstiltak i planperioden

Tiltaket er beskrevet under pkt.	Tiltak	Kostnad	Innarbeidet i planperioden	2024	2025	2026	2027
9.1.1.1	Digitalisering og IKT		Nei				
9.1.1.1.1	Helse- og omsorg m/velferdsteknologi, helseplattform		Nei				
9.1.1.1.2	Oppvekst og kultur		Nei				
9.1.1.1.3	Framsikt - virksomhetsstyringsprogram	200 000	ja	200 000	60 000	60 000	60 000
9.1.1.1.4	Borgermelding	37 500	Nei				
9.2.3.1	Oppfølging av tilsyn fra arkivverket		nei				
9.2.3.2	RDS-analyse	150 000	ja	150 000			
9.3.1.1	Økte utgifter barnevern	2 000 000	ja	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
9.3.1.2	Felles ressurs mellom kommunen og frivillighet.		nei				
9.3.1.3	Utsmykking Hållinghallen	110 000	Nei				
9.3.1.4	Kulturmidler - innsparingstiltak	- 300 000	nei				
9.3.1.5	Behov for inventar i skolen	95 000	Nei				
9.3.1.6	Lærling i barne-og ungdom.		Nei				
9.3.1.7	Skjermer klasserom skole	45 000	Nei				
9.3.1.8	Digitale enheter	230 000	ja	230 000	230 000	230 000	230 000
9.3.1.9	Økte utgifter PPT	125 000	ja	125 000	125 000	125 000	125 000
9.3.1.10	Forebyggende arbeid - ungdomsarbeid	800 000	Nei				
9.3.1.11	MDT super	35 000	Nei				
9.3.1.12	Inventar og instrumenter på kulturskolen	81 000	Nei				
9.3.1.13	Behov for møteroms- IKT utstyr i barnehagen.	60 000	Nei				
9.3.1.14	Behov for inventar i barnehagen.	20 000	Nei				
9.3.1.15	Sklie barnehagen	50 000	Nei				
9.3.1.16	Inventar biblioteket.	70 000	Nei				
9.4.2.1	Helseplattformen		Nei				
9.4.2.2	Økte utgifter ressurskrevende tjenester.		Nei				
9.4.2.3	budsjettetert for mye på legetjenesten og sykeheimen.	900 000	ja	900 000	900 000	900 000	900 000
9.4.2.4	Kommunepsykolog		Nei				
9.4.2.5	Velferdsteknologi.		Nei				
9.4.2.6	Stipendordning sykepleiere og vernepleiere		Ja				
9.4.2.7	Stenging SFD i ferier						
9.5.1.1	Generell styrking av vegvedlikeholdsbudsjettet		Nei				
9.5.1.2	Kommunale bruer	2 965 000	Nei				
9.5.1.3	Hovedplan for vann og avløp		Ja				
9.5.1.4	Utgifter til vedlikehold av kommunale bygg		Nei				
9.6.1.1	Revisjon kommuneplanens arealdel	1 000 000	ja	250000	500 000	250 000	
9.7.1	Økt driftsramme Høylandet sokn som følge av lønnsoppgjør	21 000	Nei				
9.7.2	Restaurering av kirkemur	120 000	Nei				
9.8.1	Arbeid med tilflyttersatsing og bolyst		Nei				
9.8.2	Utbygging av bredbånd i Høylandet		Nei				
9.8.3	Lakseveg Nord		Nei				
9.8.4	Mobildekning Lakseveg nord		Nei				
9.8.5	Mobildekning Høylandet sentrum		Nei				

10.1 Finansielle måltall

Høylandet kommunestyre vedtok i sak 76/19 av 17.12.2019 at følgende måltall skulle innarbeides i budsjett og økonomiplan. De konkrete måltallene gjelder i et tidsperspektiv innenfor økonomiplanperioden dvs. 4 år:

- ✓ Netto driftsresultat, minimum 1,75 % av driftsinntektene
- ✓ Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene, bør ikke overstige 105 %.
- ✓ Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4 % av driftsinntektene.
- ✓ Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%

Måltall nettodriftsresultat:

En av strategiene i handlingsplan for 2023 – 2027, pkt. 3.6 - er at å ha et netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av brutto driftsinntekt. Dette vil en ikke greie å oppnå i planperioden, og det budsjetteres med et negativt netto driftsresultat i hele planperioden.

Høylandet er i den stillingen at de fleste av våre kommunale bygg har et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov, noe som er beskrevet også tidligere i kap. 8 og 9. Alle disse investeringene påvirker netto driftsresultatet fordi en får økninger i renter og avdrag og andre driftsutgifter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i planperioden.

Utvikling i netto driftsresultat i perioden 2023-2027:

	2023	2024	2025	2026	2027
Driftsinntekter	kr -172 270 078	kr -195 951 893	kr -192 687 193	kr -185 780 193	kr -179 965 893
Driftsutgifter	kr 171 950 079	kr 191 107 822	kr 184 154 436	kr 178 397 634	kr 174 308 060
Brutto driftsresultat	kr -319 999	kr -4 844 071	kr -8 532 757	kr -7 382 559	kr -5 657 833
Eksterne finansieringsinntekter	kr -1 410 686	kr -1 710 686	kr -1 710 686	kr -1 710 686	kr -1 710 686
Eksterne finansieringsutgifter	kr 13 809 079	kr 16 265 081	kr 18 891 112	kr 19 341 112	kr 18 841 112
Motpost avskrivninger	kr -8 209 526	kr -8 532 302	kr -8 532 302	kr -8 532 302	kr -8 532 302
Netto driftsresultat	kr 3 868 868	kr 1 178 022	kr 115 367	kr 1 715 565	kr 2 940 291
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-2,25	-0,60	-0,06	-0,92	-1,63
Burde vært 1,75 %: dvs for lavt netto driftsresultat	6 883 594	4 607 180	3 487 393	4 966 718	6 089 694

Dette viser at kommunen må jobbe svært fokusert med å effektivisere driften de neste årene for å kunne klare å oppfylle målet om netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av driftsinntektene. I 2024 budsjetteres det med et negativt netto driftsresultat, dvs. ca. kr. 4,6 mill. dårligere enn det det burde ha vært ifølge måltallet.

Måltall lånegjeld

Måltallet som omhandler at netto lånegjeld i % av driftsinntektene ikke bør overstige 105% vil også bli vanskelig å oppnå i økonomiplanperioden. Årsaken til at blir liggende over måltallet i skyldes store låneopptak i 2019 og 2020, samt de planlagte investeringene i denne økonomiplanperioden. Måltallet øker til 131% i 2027 pga. låneopptak i forbindelse med investeringer framover. (Helsebygg innlagt med lån kr 50 mill. i 2027).

Tabellen under viser hvordan gjelda vil utvikle seg i økonomiplanperioden med de planlagte investeringene som nå foreligger (i gjeldsoversikten er det trukket ut lånet på 5,7 mill. som er forskudd på spillemidler Hållinghallen, samt Startlånene som blir nedbetalt av de som har fått disse videre utbetalt fra kommunen). (Alle tall til kroneverdi 2023)

For ytterligere informasjon om lån – se økonomiske finans-/tertialrapporteringer gjennom året. (Behandles i kommunestyret.)

	2023	2024	2025	2026	2027
Driftsinntekter	kr 172 270 078	kr 195 951 893	kr 192 687 193	kr 185 780 193	kr 179 965 893
Lånegjeld pr.31.12. (belaster driftsregnskapet)	kr 164 399 578	kr 202 764 778	kr 210 514 778	kr 203 752 278	kr 235 452 277
Netto lån i % av driftsinntektene	95 %	103 %	109 %	110 %	131 %
Lån som belaster investeringsregnskapet					
Startlån	kr 6 900 000	kr 8 700 000	kr 10 400 000	kr 12 000 000	kr 13 500 000
Forskudd spillemidler Hållinghallen	kr 5 680 000				

Måltall disposisjonsfond

Måltallet som gjelder at disposisjonsfondet ekskl. det pensjonsregulerende fondet skal utgjøre minimum 4% av driftsinntektene vil heller ikke bli oppnådd (Ved utgangen av 2023 er øvrige disposisjonsfond brukt opp.). Oversikten nedenfor viser hvordan disposisjonsfondet vil utvikle seg i økonomiplanperioden:

Disposisjonsfond i økonomiplanperioden 2024 - 2027					
Måltall: disposisjonsfond eks. pensjonsregulerende fond, bør utgjøre minimum 4 % av driftsinntektene					
	2023	2024	2025	2026	2027
Pensjonsregulerende fond (en andel av disp.fondet) antatt pr. 01.01.	13 423 741	14 822 851	14 822 851	14 822 851	14 822 851
Øvrige disposisjonsfond inntektsregulerende fond antatt pr. 01.01	7 236 438	4 107 277	3 513 061	3 428 780	1 744 311
Bruk av disposisjonsfond pr. år	-3 300 000	-594 216	-84 281	-1 684 469	-2 909 205
Avsatt til disposisjonsfond pr. år	170 839				
Stipulert disposisjonsfond 31.12	17 531 018	18 335 912	18 251 631	16 567 162	13 657 957
Driftsinntekter		kr 195 951 893	kr 192 687 193	kr 185 780 193	kr 179 965 893
Disposisjonsfond ekskl. pensjonsregulerende fond, i prosent av driftsinntekter		2 %	1,78 %	0,94 %	-0,65 %

Som oversikten viser, vil den «øvrige delen» av disposisjonsfondet (vi har også kalt dette det «inntektsregulerende fondet») tømmes i løpet av 2027. Det er en mye bedre utvikling, enn hva beregningen vi foretok for samme måltall for ett år siden. Da viste beregningen at det inntektsregulerende fondet ville være tomt i løpet av 2023. Mye av årsaken til dette er at regnskapet for 2022 ble avlagt med en netto avsetning til disposisjonsfond på kr 1.625.334 mens vi forventet å bruke kr 3.528.115 av fondet dette året.

Når vi nå skal beregne størrelsen på disposisjonsfondet – har vi et noe høyere disposisjonsfond pr. 01.01.2023 enn hva anslagene for ett år siden viste.

Når det inntektsregulerende fondet blir tomt, vil vi måtte begynne å bruke av den delen av disposisjonsfondet som er det pensjonsregulerende fondet.

Måltallet «disposisjonsfond eksklusive pensjonsregulerende fond, i prosent av driftsinntektene» er alle årene under måltallet, men det har positivt fortegn til og med 2026. Slik det nå ser ut vil kommunens totale disposisjonsfond bli betydelig redusert i løpet av økonomiplanperioden. Dette er svært uheldig, og kommunen må ha et mål om å redusere bruken av/avsette til disposisjonsfond i 2023 og resten av økonomiplanperioden.

Måltall arbeidskapital

Denne finner vi ikke hensiktsmessig å si noe om i budsjett. (Arbeidskapital = Omløpsmidler – kortsiktig gjeld.)

Gjennomgangen av de finansielle måltallene viser at det er et stort behov for videre omstilling i kommunen.

Målsettingen med omstillings- og utviklingsprosesser må være å konkretisere grep/tiltak som fører til en redusert bruk av disposisjonsfond i forhold til det som kommer fram i tabellen ovenfor.

Høylandet kommune

Administrasjonen

11. Obligatoriske oppstillinger

- Bevilgningsoversikt drift, jfr. Forskriften om økonomiplan og årsbudsjett mm. § 5-4, 1. ledd
- Til fordeling pr rammeområde - Detaljert oppstilling linje 6 i bevilgningsoversikt drift, jfr. forskriftens § 5-4, 2. ledd
- Bevilgningsoversikt investering, jfr. forskriften § 5-5, 1. ledd
- Spesifikasjon av investeringene – linje 1 – 4 i bevilgningsoversikt investering, jfr. forskriften § 5-5, 2. ledd
- Økonomisk oversikt drift – er ikke lenger en del av det vedtatte budsjettet. Økonomisk oversikt drift kan utarbeides etter at økonomiplanen og årsbudsjettet er vedtatt, jf. § 5-1 andre ledd andre punktum. Vi har valgt å legge økonomisk oversikt drift som vedlegg i budsjettsaken.

Postadresse: Sentralbord: 74 32 48 00
Vargeia 1 Telefaks:
7877 Høylandet Saksbehandler tlf:
E-post: postmottak@hoylandet.kommune.no
www.hoylandet.kommune.no

Bankgiro: 4466 10 00187
Bankgiro for skatt: 7855 0517433
Org. nr: NO 959 220 476

ØKONOMIPLAN – DRIFTSBUDSJETT FOR PERIODEN 2024 -2027

Bevilgningsoversikt - drift, jfr. Budsjettforskriften § 5-4, 1.le	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsett 2026	Budsjett 2027
1 Rammetilskudd	90 681 298	90 175 000	96 379 000	97 250 000	97 250 000	97 250 000
2 Inntekts- og formueskatt	30 299 025	29 729 000	32 552 000	32 552 000	32 552 000	32 552 000
3 Eiendomsskatt	2 834 727	2 860 000	2 860 000	2 860 000	2 860 000	2 860 000
4 Andre generelle driftsinntekter	9 259 882	10 218 000	19 687 000	17 074 000	11 021 500	5 872 500
5 Sum generelle driftsinntekter	133 074 932	132 982 000	151 478 000	149 736 000	143 683 500	138 534 500
6 Sum bevilgninger drift, netto	126 550 221	124 452 475	138 095 552	132 664 866	127 762 554	124 338 290
7 Avskrivninger	8 516 905	8 209 526	8 532 302	8 532 302	8 532 302	8 532 302
8 Sum netto driftsutgifter	135 067 126	132 662 001	146 627 854	141 197 168	136 294 856	132 870 592
9 Brutto driftsresultat	- 1 992 194	319 999	4 850 146	8 538 832	7 388 644	5 663 908
10 Renteinntekter	913 412	710 686	1 010 686	1 010 686	1 010 686	1 010 686
11 Utbytter	896 883	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-				
13 Renteutgifter	3 586 865	7 609 079	9 765 081	10 791 112	11 041 112	10 541 112
14 Avdrag på lån	6 230 000	6 200 000	6 500 000	8 100 000	8 300 000	8 300 000
15 Netto finansutgifter	- 8 006 570	- 12 398 393	- 14 554 395	- 17 180 426	- 17 630 426	- 17 130 426
16 Motpost avskrivninger	8 516 905	8 209 526	8 532 302	8 532 302	8 532 302	8 532 302
17 Netto driftsresultat	- 1 481 859	- 3 868 868	- 1 171 947	-109 292	-1 709 480	-2 934 216
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
18 Overføring til investering		-	-			
19 Avsetning av bundne driftsfond	- 2 317 043	- 570 000	- 715 084	- 788 004	- 788 004	- 788 004
20 Bruk bundne driftsfond	4 861 236	1 138 868	1 292 815	813 015	813 015	813 015
21 Avsetninger til disposisjonsfond	- 4 072 087			-		
22 Bruk av disposisjonsfond	3 009 753	3 300 000	594 216	84 281	1 684 469	2 909 205
23 Dekning av tidligere års merforbruk						
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	1 481 859	3 868 868	1 171 947	109 292	1 709 480	2 934 216
25 Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Bevilgningsoversikt - drift, jfr. Budsjettforskriften § 5-4, 2.ledd	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsett 2026	Budsjett 2027
Til fordeling fra bevilgningsoversikt drift, netto	126 550 221	124 452 475	138 095 552	132 664 866	127 762 554	124 338 290
1 -sentral adm* netto driftsramme ("linje 6")	20 117 716	25 074 493	20 445 799	20 272 785	20 172 785	20 172 785
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	3 125					
Bruk av bundet driftsfond	- 2 459 261	- 201 100	- 201 100	- 201 100	- 201 100	- 201 100
Avsetning bundet driftsfond	2 000					
Sum netto driftutgift	17 663 580	24 873 393	20 244 699	20 071 685	19 971 685	19 971 685
*Herav - ansvarsområdet 1905 - Avsatt til årslønnvekst		2 277 867	3 573 524	3 573 524	3 573 524	3 573 524
2 - Oppvekst og kultur - netto driftsramme ("linje 6")	40 278 014	37 305 859	49 192 705	44 827 029	40 194 717	36 590 453
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	1 166					
Bruk av bundet driftsfond	- 426 513	- 2 100	- 2 100	- 2 100	- 2 100	- 2 100
Avsetning bundet driftsfond	69 189					
Sum netto driftutgift	39 921 856	37 303 759	49 190 605	44 824 929	40 192 617	36 588 353
3 - Helse - netto driftsramme ("linje 6")	52 097 285	53 260 795	53 769 351	53 154 203	53 234 203	53 664 203
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	5 680					
Bruk av bundet driftsfond	- 1 789 661	- 297 473	- 461 829	- 461 829	- 461 829	- 461 829
Rammetilskudd overført innenfor rammeområdet	-					
Avsetning bundet driftsfond	1 324 982		145 084	145 084	145 084	145 084
Sum netto driftutgift	51 638 286	52 963 322	53 452 606	52 547 290	52 627 290	53 057 290
4 - Teknisk - netto driftsramme ("linje 6")	11 658 261	13 215 047	12 839 012	12 449 632	12 449 632	12 449 632
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	1 820					
Bruk av bundet driftsfond	- 125 419	- 638 194	- 627 786	- 147 986	- 147 986	- 147 986
Avsetning bundet driftsfond	72 453			72 920	72 920	72 920
Sum netto driftutgift	11 607 115	12 576 853	12 211 226	12 228 726	12 228 726	12 228 726
5 - Kirken - netto driftsramme ("lik linje 6")	1 379 450	1 420 819	1 484 974	1 484 974	1 484 974	1 484 974

6 - Næring og utvikl - netto driftsramme ("lik linje 6")	1 584 805	2 616 744	2 639 395	3 187 935	2 937 935	2 687 935
Bruk av bundet driftsfond	- 60 383					
Avsetning bundet driftsfond	53 439					
Sum netto driftutgift	1 577 861	2 616 744	2 639 395	3 187 935	2 937 935	2 687 935
8 - skatter, ramme, P1200	-	-	-	-	-	-
9 - renter avdrag, premiefond osv som ikke går fram av bevilgningsoversikt drift (her premieavvik)	- 565 308	- 8 441 282	- 2 275 684	- 2 275 684	- 2 275 684	- 2 275 684
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	- 33 363					
Bruk av bundet driftsfond						
Avsetning bundet driftsfond	794 981	570 000	-	-	-	-
Sum netto driftutgift	196 310	- 7 871 282	- 2 275 684	- 2 275 684	- 2 275 684	- 2 275 684

	R20212	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
SUM - netto drift (lik "linje 6" i bevilgningsoversikt drift)	126 550 221	124 452 475	138 095 552	132 664 866	127 762 554	124 338 290
+Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	- 21 570					
Rammetilskudd overført innenfor rammeområdet	-					
Bruk av bundet driftsfond	- 4 861 237	- 1 138 867	- 1 292 815	- 813 015	- 813 015	- 813 015
Avsetning bundet driftsfond	2 317 044	570 000	145 084	218 004	218 004	218 004
Sum netto driftutgift	123 984 458	123 883 608	136 947 821	132 069 855	127 167 543	123 743 279

ØKONOMIPLAN – INVESTERNIGSBUDSJETT FOR PERIODEN 2024 – 2027

Bevilgningsoversikt investeringer, jf Økonomi og budsjettforskrift § 5-5. 1. ledd

Linjenavn	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	8 205 187	41 730 000	24 096 500	15 850 000	1 537 500	50 000 000
Tilskudd til andres investeringer	0	1 100 000	-	-	-	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	424 587	450 000	485 787	485 787	485 787	485 787
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 120 000	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	13 749 774	43 280 000	24 582 287	16 335 787	2 023 287	50 485 787
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 167 564	-3 352 000	-1 093 300		-307 500	
Tilskudd fra andre	-5 793 716	0	-2 610 000			
Salg av varige driftsmidler	-251 974	0	-2 820 000			
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0				
Utdeling fra selskaper	0	0				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0				
Bruk av lån	-6 363 907	-39 382 000	-17 573 200	-15 850 000	-1230000	-50 000 000
SUM INVESTERINGSINTEKTER	-13 577 161	-42 734 000	-24 096 500	-15 850 000	-1 537 500	-50 000 000
Videreutlån	721 200	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-721 200	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	239 828	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-648 098	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-408 271	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne investeringsfond	408 271	-	-	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	251 974	-	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond	- 424 587	- 546 000	- 485 787	- 485 787	- 485 787	- 485 787
Dekning av tidligere års udekket beløp		-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	235 658	- 546 000	- 485 787	- 485 787	- 485 787	- 485 787
Fremført til inndecking i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN – INVESTERINGSBUDSJETT – FOR PERIODEN 2023 - 2027

Spesifikasjon av investeringene

Prosj.	Bevilgningsoversikt investering iht. § 5-5 andre ledd (del B)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
		2 022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027
7518	Oppføring av flerbrukshall	319 419	530 000				
7520	Vargeia barnehage - tilbygg	79 444					
7575	Ny brannstasjon	98 673	13 440 000	2 366 500			
7579	Nytt kloakkrenseanlegg i sentrum	90 029	16 540 000		10 850 000		
7589	MHV - Ferdigstillelse av reservevannløsning	107 388					
7590	Skysstasjon - oppgradering av bad og dører	257 441					
7594	Uteområde / Friluftsområde Høylandet barnehage	78 477					
7602	Ombygging av fyrrom - bioenergi	1 120 535					
7603	Oppgradering etter tilsyn miljøretta helsevern skole og barnehage	147 950					
7606	Utvidelse av kommunalt kloakknett til Kviståsen boligområde	396 479					
7608	Oppgradering garderober skole	33 921					
7614	Utskifting av armaturer til LED, Vargeia	450 811					
7616	Trafikksikkerhets tiltak rundt skole	1 380 566					
7617	Trafikksikkerhets tiltak Brøndbo industriområde	258 825					
7624	Framtidens helse- og omsorgsbygg	-					50 000 000
7625	Uteområde Høylandet barne- og ungdomsskole	188 588	3 000 000				
7627	Salg av tomt Elveparken boligtn - jfr. K.sak 46/2021	-					
7628	Bobiltømmestasjon		-				
7629	Fasadeoppgradering Vargeia 5A-5D	1 453 335					
7631	Oppgradering av kommunal veg fra kryss Fv 17 til avkjørsel Høylandet sykeheim	595 513					
7632	Investering i ny programvare KOMTEK	48 100					
7633	Robotvasker Hållinghallen	-					
7637	Boligsatsing - bygging av bl.a. småhus		-	8 100 000	5 000 000		
7639	Oppgradering av kjøkken ved Høylandet sykeheim		200 000				
7640	Kjøp av bilhenger med tipp		120 000				
7641	Kjøp og opparbeidelse av Brøndbo Industriområde	1 099 693	3 000 000				
7642	Innløsning av festeavtale - Vargeia boligområde		4 900 000				
7648	Bygging av 2-mannsbolig på Vargeia			6 000 000			
7649	Nytt SD-anlegg på helse- og omsorgsbygget			250 000			

7650	Oppgradering av Børstadvegen			1 900 000			
7651	Kjøp av leiligheter i Elveparken Borettslag			4 010 000			
7652	Oppgradering ventilasjon på skole administrasjon med reversibel varmepumpe			950 000			
7653	Oppgradering ventilasjon gymsal og garderobe			-		587 500	
7654	Oppgradering ventilasjon på tannlegekontor med reversibel varmepumpe			520 000			
7655	Oppgradering av to garderober ved Høylandet skole					800 000	
7656	Utskifting av lys i gymsalen til LED					150 000	
	Sum investeringer i varige driftsmidler	8 205 187	41 730 000	24 096 500	15 850 000	1 537 500	50 000 000
7600	Minnelund Høylandet kirkegård	-					
7517	Restaurering kirkebygg (tilskudd kirketak)		1 100 000				
	Sum tilskudd andres investering	-	1 100 000	-	-	-	-
7016	Egenkapitalinnskudd KLP	424 587	450 000	485 787	485 787	485 787	485 787
	Sum investeringer i aksjer og andeler i selskaper	424 587	450 000	485 787	485 787	485 787	485 787
		0	-	-	-	-	
	Sum utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0

Høylandet kommune

Økonomi

Trykte vedlegg:

- Høylandet Kirkelige fellesråd sak 31/2023 – Økonomiplan for 2024 - 2027
- Kommunale avgifter- og betalingssatser for 2024
 - o Diverse betalingssatser
 - o Betalingssatser for barnehage, SFO og musikkskole
 - o Vaksinerings – betalingssatser
 - o Betalingssatser for pleie og omsorg, salg fra kjøkkenet
 - o Kommunale avgifter for;
 - vann- og avløp
 - feiing
 - renovasjon
 - slamtømming
 - o Husleiesatser og utleie av ulike rom
 - o Gebyrregulativ for byggesaker
 - o Gebyr etter matrikkelloven
- Det interne arbeidsbudsjettet for 2024
 - o Investeringsbudsjettet for 2024, detaljer
 - o Driftsbudsjettet for 2024, detaljer
- Økonomisk oversikt drift 2024- 2027

Utrykte vedlegg: Kommunebarometeret 2023
 Statsbudsjettet for 2024 og grønt hefte for 2024

Innspill til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

37/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/569 - 3

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøtet.

Som eksempel:

- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektøren deltagelse på kurs/konferanse.

Vurdering

Sekretariatet viser til at et saksframlegg som dette, kan være hensiktsmessig for kontrollutvalget.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.12.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/569 - 2

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 09.12..2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
2024-2028
Høylandet kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen for forvaltningsrevisjon. Planen gjelder hele valgperioden, til og med første år inn i neste periode 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av kommunens og de kommunale eierskapenes virksomhet. Med kommunale eierskap mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, eldrerådet, ungdomsrådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse, inkludering og mangfold, samt hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, sum 185 timer pr år.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før forvaltningsrevisjonen kan påbegynnes. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret.

Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsmelding, men kan også gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til tema/vinkling. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
<ul style="list-style-type: none"> Internkontroll – system og implementering/ gjennomføring/ oppfølging 	<ul style="list-style-type: none"> Formålet med kravet om internkontroll er å forebygge, hindre regelverksbrudd og å sikre at slike blir oppdaget og korrigert. Dette krever et gjennomgående internkontrollsystem som er kjent og som faktisk brukes. Bevissthet, kultur og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er ekstra sårbare ved fravær eller skifte av personell med spisskompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser som følges og tydelig ansvars-/rollefordeling. <ul style="list-style-type: none"> -I hvilken grad sørger kommunen for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid? - Er det utarbeidet mål og resultatindikatorer for å redusere sykefraværet i utvalgte enheter i kommunen? - I hvilken grad når kommunen de mål som er satt for å redusere sykefraværet i utvalgte enheter? - Er kommunens planlegging, rapportering og oppfølging og avvikshåndtering tilfredsstillende? - Har kommunen oppdaterte etiske retningslinjer og varslingsrutiner iht til lov og forskrifter? - Budsjettoppfølgingsrutiner god styring og kontroll? - Har kommunen etablert betryggende internkontroll på økonomiområdet i virksomhetene og i hvilken grad påser rådmannen at internkontrollrutinene følges/etterleves i virksomhetene?
<ul style="list-style-type: none"> Tilpasning av kompetanse til ansatte i forhold til endret behov 	<p>Rekruttering er generelt en utfordring i kommunen innen flere tjenesteområder. Kommuneadministrasjonen er sårbar, dersom nøkkelpersoner av ulike grunner ikke fyller funksjonen sin. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader, mindre stabilitet i bemanningen og bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. I hvilken grad engasjeres ansatte i omstillingsprosessene?</p> <ul style="list-style-type: none"> I forbindelse med omstilling og effektivisering av virksomheter, i hvilken grad tas gevinsten ut i reduksjon i antall ansatte? For å tilpasse organisasjonen de økonomiske rammene, i hvilken grad klarer virksomhetene å effektivisere seg? I hvilken grad sørger kommunen for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid? I hvilken grad sikrer kommunen at ledere i egen organisasjon har kompetanse til å ivareta sitt HMS-ansvar?
<ul style="list-style-type: none"> Barn med minoritetsbakgrunn, ivaretagelse, integrering 	<ul style="list-style-type: none"> Når det gjelder barn med minoritetsbakgrunn, ivaretagelse, integrering og språkopplæring, Hvilken arena har kommunen et ansvar for ivaretagelse og integrering av barn med

<p>og språkopplæring</p>	<p>minoritetsbakgrunn? *Hvordan følges dette opp – evalueres – ser til at det fungerer godt rundt barna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan og når er ivaretagelse, integrering og språkopplæring godt nok og hjelpen opphører? • Hvordan fanges barn med behov for spesialpedagogisk hjelp opp av kommunen? • I hvilken grad samarbeider de ulike enhetene i kommune på dette området? • I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende ordninger ved overgang fra barnehage til grunnskole for barn med minoritetsbakgrunn ? • I hvilken grad har kommunen etablert system og rutiner som bidrar til å sikre at elever i grunnskolene får en opplæring som er tilpasset deres evner og forutsetninger? • I hvilken grad er det etablert system for å sikre at alle elevene får forsvarlig utbytte av opplæringen? <p>I hvilken grad er saksbehandlingen knyttet til vurdering av behov for barn med minoritetsbakgrunn i samsvar med kravene i opplæringsloven og forvaltningsloven? Hvilke rutiner har kommunen for å følge opp at elever med minoritetsbakgrunn har tilstrekkelig utbytte av undervisningen.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vedlikeholdsetterslep 	<ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen tilstrekkelige rutiner og praksis på for vedlikeholdsarbeid i kommunen og følges planene? • Oppfølgingen av politiske og administrative vedtak når det gjelder vedlikeholdsarbeid? Gjennomføringsgrad 	
<ul style="list-style-type: none"> • Interkommunale oppgaveløsninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Utøver kommunen kontroll med selskapet / interkommunale oppgaveløsninger i samsvar med politiske vedtak og etablerte normer for god styring og samhandling? <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer kommunens rapportering fra interkommunale oppgaveløsninger (generalforsamling) til kommunens egne politiske organer? • Drives Interkommunale oppgaveløsninger • samsvar med avtalen og krav i kommunen har vedtatt. • Er det en tydelig rolle- og ansvarsfordeling og god samhandling mellom kommunen og Interkommunale oppgaveløsninger. 	

Møteprotokoll - Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Arkivsak: 22/166
Møtedato/tid: 07.09.2022 kl 09:00 – 9.40
Møtested: Fjernmøte via Teams

Møtende medlemmer:

Jon-Arne Grongstad
Jo Magne Tyldum
Ann Hege Mjøsund
Solbjørg Kjølstad

Forfall:

Johannes Aun Okstad
Jorunn Brøndbo
Lars Otto Okstad
Jørgen Grannes

Andre møtende:

Jorunn Sund. Konsek Trøndelag IKS

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
12/22	Budsjettkontroll pr. 29.08.2022
13/22	Forslag til budsjett 2023 med økonomiplan 2023-2026 for kontrollutvalget
14/22	Referatsaker
15/22	Eventuelt
16/22	Godkjenning av protokoll

Sak 12/22 Budsjettkontroll pr. 29.08.2022

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato
07.09.2022

Saknr
12/22

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar budsjettkontroll pr. 29.08.2022 til orientering.

Behandling:

Enstemmig

Vedtak:

Kontrollutvalget tar budsjettkontroll pr. 29.08.2022 til orientering.

Sak 13/22 Forslag til budsjett 2023 med økonomiplan 2023-2026 for kontrollutvalget

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato
07.09.2022

Saknr
13/22

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets forslag til økonomiplan for 2023 – 2026 og budsjett for 2023 med en ramme på kr 600.200,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret.

Behandling:

Enstemmig

Vedtak:

Kontrollutvalgets forslag til økonomiplan for 2023 – 2026 og budsjett for 2023 med en ramme på kr 600.200,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret.

Sak 14/22 Referatsaker

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato
07.09.2022

Saknr
14/22

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering.

Behandling:

Enstemmig

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Sak 15/22 Eventuelt

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato
07.09.2022

Saknr
15/22

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Behandling:

Ikke fremmet nye saker under eventuelt

Vedtak:

.

Sak 16/22 Godkjenning av protokoll

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato
07.09.2022

Saknr
16/22

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 07.09.2022, godkjennes

Behandling:

Enstemmig

Vedtak:

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 07.09.2022, er godkjent.